Έτος ΣΤ'

Τεῦχος 122ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου σας, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἔταξεν ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆ, ἀπευθύνω πρὸς ὅλους ὑμᾶς οἱ ὁποῖοι φέρετε τὴν τιμίαν στολὴν τοῦ Ὀργάνου Ἀσφαλείας—ἀδιακρίτως βαθμοῦ—τὸν πλέον θερμὸν χαιρετισμόν.

Εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ἐπαφήν, πρὸ πάσης ἄλλης μερίμνης ἢ σκέψεως, θεωρῶ χρέος μου νὰ ἀποτίσω φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς προσφορᾶς τῆς ὑπερτάτης θυσίας—τῆς ζωῆς των—ἡρμήνευσαν κατὰ τὸν τελειότερον τρόπον τὴν οὐσίαν τοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος ὅλων τῶν τέκνων της, κατὰ τοὺς ἀγῶνας πρὸς περιφρούρησιν τῶν ἰδανικῶν τῆς Ἐθνικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐλευθερίας. Συγχρόνως νὰ διαδηλώσω πρὸς σᾶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκτιμῶσα τὴν σημασίαν τῆς ἀποστολῆς σας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπαιτουμένας θυσίας πρὸς ἐκπλήρωσίν της, θὰ στρέψῃ μὲ στοργὴν τὸ ἐνδιαφέρον της εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν προαγωγήν σας.

Διατηρῶ πάντοτε ζωηρὰς ἀναμνήσεις τοῦ πνεύματος ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐθύνης τῶν στελεχῶν καὶ ὅλων τῶν ἀνδρῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ γνωρίζω καλῶς τὴν μορφωτικὴν διάθεσιν καὶ τὸ προοδευτικὸν πνεῦμα των.

Ἡ ἐγνωσμένη προσήλωσις τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας εἰς τὸ καθῆκον ἐδραίωσεν ἀπὸ μακροῦ ἤδη χρόνου τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς αὐτὰ καὶ ἐνέπνευσεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ πορεία τῆς Πατρίδος πρὸς τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ πεπρωμένα της θὰ προστατευθῇ μὲ πίστιν ἀπαρασάλευτον ἀπὸ πᾶσαν ὕπουλον καὶ ἀνατρεπτικὴν πρόθεσιν καὶ ἐκδήλωσιν τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος.

Ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν ἐκπολιτιστικὸν ἐν γένει τομέα, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὁ σεβασμὸς τῆς προσωπικότητος τοῦ πολίτου θ' ἀναχθῇ εἰς ἄρθρον πίστεως, ἐγγυώμενον τὴν ἰσοπολιτείαν καὶ στοργικὴν μεταχείρισιν τῶν πολιτῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου.

Ὑπὸ τὰς διαπιστώσεις αὐτὰς καλῶ πάντας ὑμᾶς καθ' ὅλην τὴν κλίμακα τῆς Ἱεραρχίας εἰς πρόθυμον καὶ ἁρμονικὴν συνεργασίαν μὲ πίστιν, ἀφοσίωσιν καὶ δραστηριότητα ηὐξημένην καὶ ἔντονον.

Ἀκούετε γνώριμον φωνὴν ἡ ὁποία σᾶς καλεῖ ὅπως, ἀπὸ μὲν τὸ ἀνεξάντλητον ἀπόθεμα τῆς πίστεώς σας πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς ἀποστολῆς σας—ἰδεώδη ἀρρήκτως συνδεόμενα μὲ τὰ ἰδανικὰ τοῦ πολιτισμοῦ τὸν ὁποῖον ἐξέθρεψε τὸ πνεῦμα τῶν προγόνων μας εἰς τὸν ἱερὸν χῶρον τῆς Πατρίδος μας—ἀντλεῖτε περαιτέρω τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος, ἀπὸ δὲ τὰς παραδόσεις σας τὴν ἀλύγιστον καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν νὰ ἴστασθε σταθεροὶ διῶκται τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐθνικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

Παραγγέλλω ἐν τῇ διαχειρίσει τοῦ λειτουργήματος καὶ τῶν ἐξουσιῶν ἑκάστου βαθμοφόρου πλήρη ἀπροσωπολημψίαν, ἀμεροληψίαν καὶ ἀντικειμενικότητα, μὲ γνώμονα μοναδικὸν τὴν προσωπικὴν ἱκανότητα, τὴν ἀξίαν καὶ προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον τῶν ὑφισταμένων του, ὥστε νὰ συνειδητοποιηθῇ χρηστὴ διοίκησις. Ταύτην θὰ προαγάγω καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν αὐτῆς θὰ ἐκτιμήσω καὶ θὰ κρίνω τὸ ἔργον ὅλων τῶν συνεργατῶν μου.

Ὁ ἴδιος, ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ, θὰ εἶμαι συμπαραστάτης σας καὶ θὰ παρακολουθήσω μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὸν δρόμον τοῦ καθήκοντός σας, καὶ θὰ προσπαθήσω ἐντόνως νὰ βελτιώσω τὰς ἀνάγκας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.

Τὸ ἐπ' ἐμοί, παρέχω τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ὅλων σας ἡ θέσις—αἱ ἀνάγκαι καὶ ἡ ἀπόδοσις—θὰ ἐκτιμᾶται ἐν παντὶ καὶ πάντοτε μὲ κριτήρια ἀντικειμενικὰ καὶ αὐστηρῶς ὑπηρεσιακά, θεμέλιον τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἡ ἀναπτυσσομένη δραστηριότης ἑνὸς ἑκάστου πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀποστολῶν του ὑπὸ τὸ πρῖσμα καὶ τὸ φῶς τῆς σημερινῆς μεγάλης ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀποστολῆς σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΪΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. - Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ ΣΤ'. | ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1958 | ΤΕΥΧΟΣ 122ΟΝ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ἄρθρον τοῦ λόρδου SAMUEL δημοσιευθὲν εἰς τὴν ἐφημερίδα SUNDAY TIMES τοῦ Λονδίνου τῆς 2-3-58, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **ΚΩΝ/ΝΟΥ ΛΕΜΟΝΗ**

«Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει, ἐφέτος, πεντηκονταετίας ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως » τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἡ ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς » τοῦ Λονδίνου SUNDAY TIMES («Κυριακάτικοι Τάϊμς» ὅπως εἶναι γνω- » στὴ παρ' ἡμῖν) ἐδημοσίευσε τρία ἄρθρα ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἐγκλη- » ματικότητος ἐν γένει καὶ ἰδιαιτέρως τῆς τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν ληπτέων » πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως μέτρων.

«Τὰ ἄρθρα βασίζονται, βεβαίως, ἐπὶ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ πραγματικῆς » καταστάσεως. Ἐπειδή, ἐν τούτοις, τὸ πρόβλημα τῆς ἐγκληματικότητος » καὶ τῶν ληπτέων πρὸς καταπολέμησίν της μέτρων εἶναι γενικὸν καὶ με- » ρικαὶ ἐκ τῶν ἐκτιθεμένων ἀπόψεων δὲν στεροῦνται γενικωτέρου ἐνδια- » φέροντος, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον τὴν ἐν μεταφράσει ἀναδημοσίευσιν » τῶν ἄρθρων τούτων».

***

Συμπληροῦνται ἐφέτος πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων καὶ τῆς λήψεως καὶ ἄλλων σημαντικῶν μέτρων ἀφορώντων εἰς τοὺς ἀνηλίκους ἐγκληματίας καὶ εἰς τὴν πάλην κατὰ τοῦ ἐγκλήματος ἐν γένει. Κατὰ πόσον ὅμως αἱ μεταρρυθμίσεις ἐκεῖναι καὶ αἱ μεταγενέστεραι τροποποιήσεις ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ των; Κατόπιν πείρας ἡμίσεος αἰῶνος δυνάμεθα νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν παροῦσαν κατάστασιν ἢ εἶναι ἀναγκαῖαι νέαι προσπάθειαι; Ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖαι νέαι προσπάθειαι πρὸς ποίαν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ στραφοῦν;

Τὸν Δεκέμβριον 1905 ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν μία ἰσχυρὰ Κυβέρνησις. Ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος, διὰ μέτρων ἀποβλεπόντων εἰς εὐρυτάτους σκοπούς, ἐτέθησαν τὰ θεμέλια ἐκείνου τὸ ὁποῖον εἶναι σήμερον γνωστὸν ὡς Κοινωνικὴ Πρόνοια. Μεγαλυτέραν ὅμως δραστηριότητα ἐπέδειξε τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ ἰδίως, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, εἰς τὸν τομέα τῶν ποινικῶν μεταρρυθμίσεων.

Ὁ Herbert Gladstone, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶχε ὑπηρετήσει εἰς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον δέκα ἔτη πρὶν ὡς Ὑφυπουργὸς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ πατρός του. Ὡς πρόεδρος μιᾶς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μελέτην τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ἰσχύοντος τότε σωφρονιστικοῦ συστήματος, εἶχεν εἰσηγηθῆ ἀξιόλογα μέτρα, ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν ὁμοῦ μετ' ἄλλων μεταρρυθμίσεων τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τὰ μέτρα ἐκεῖνα. Εἶχον τὴν τύχην νὰ ὑπηρετήσω ὡς Ὑφυπουργὸς του ἐπὶ τρία καὶ πλέον ἔτη.

Τὸ 1907 ἐτέθη ἐν ἰσχύι ὁ νόμος ὁ θεσπίζων τὸ σύστημα τῆς «δοκιμασίας»

(probation system) (1), ἠκολούθησε τὸ 1908 ὁ ὑπὸ τοῦ Herbert Gladstone προταθεὶς νόμος περὶ προλήψεως τοῦ ἐγκλήματος (prevention of crime bill), διὰ τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ ἱδρύματα Borstal (2) καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ σύστημα τῆς προληπτικῆς κρατήσεως τῶν καθ' ἕξιν καὶ τῶν ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν. Τὸ αὐτὸ ἔτος εἰσήχθη, ὑπ' ἐμοῦ προταθείς, ὁ —ὡς εἶναι εὐρέως γνωστὸς—νόμος περὶ ἀνηλίκων (children's bill). Ἀπετελεῖτο ἐξ 130 ἄρθρων, δι' ὧν ἐπεξετείνετο καὶ ἐνισχύετο ὁ περὶ προστασίας τῶν ἀνηλίκων ὑφιστάμενος νόμος. Ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου προέβλεψε τὴν ἵδρυσιν τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων. Περαιτέρω μεταρρυθμίσεις—τὸ 1933 καὶ τὸ 1948—ἤρυνον τὰς διατάξεις καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ νόμου.

***

Οἱ κοινωνικοὶ μεταρρυθμισταὶ τῆς Βικτωριανῆς ἐποχῆς ἐχώρουν ἄνευ ἀμφιβολιῶν ὡς πρὸς τὰ αἴτια τῶν ἐγκλημάτων καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀντιμετωπίσεως τούτων. Ἐνόμιζον ὅτι ἡ ἐγκληματικότης ἦτο κατ' εὐθεῖαν ἀπόρροια τῶν ὑφισταμένων τότε, συνεπείᾳ τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως, τρομακτικῶν ὅρων διαβιώσεως τῶν κατωτέρων στρωμάτων τῆς κοινωνίας. Οἱ ἀποτελοῦντες τὰ στρώματα ταῦτα (submerged tenth) ἔζων ἐν ἀπολύτῳ πενίᾳ· ἦσαν συγκεντρωμένοι εἰς βρωμερὰς συνοικίας· εἰργάζοντο πολλὰς ὥρας ἢ συνήθως ἦσαν ἄεργοι καὶ δὲν ἐλάμβανον ἀποδοχάς· ἐκ τῶν σχολείων ἐλάχιστα ἀπεκόμιζον καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν σπανίως μετέβαινον· εἰς τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ εὕρισκον τὴν μόνην παρηγορίαν. Πάντα ταῦτα ἀπετέλουν γόνιμον ἔδαφος διὰ τὴν βλάστησιν ἐγκληματιῶν. Οἱ πρωτόγονοι ποινικοὶ νόμοι τοῦ μεσαίωνος ἀντὶ καλυτερεύσεως ἐχειροτέρευον τὴν κατάστασιν.

Ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ ἦτο προφανής. Διὰ νὰ παρακωλυθῇ ἡ αὔξησις τῆς ἐγκληματικότητος ἀπῃτεῖτο καλλιεργημένος καὶ μορφωμένος λαός, ζῶν εἰς ἄνεσιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ποινικὸς νόμος ἀποβλέπων εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀντιτιμωρίαν τῶν ἐγκληματιῶν.

Αἱ πρὸ πεντηκονταετίας μεταρρυθμίσεις ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα ἐγένοντο. Αὗται, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς πολλὰ ἄλλα μέτρα καί, βραδύτερον, πρὸς τὰ πρῶτα μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον ἀποτελέσματα, ἐφάνησαν, εἰς τὰς ἀρχάς τοὐλάχιστον, ὅτι ὑπῆρξαν ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχεῖς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰς φυλακὰς κρατουμένων ἤρχισε μειούμενος σημαντικῶς. Τοῦτο ὠφείλετο κυρίως εἰς τὰς μεγάλας εὐκολίας αἱ ὁποῖαι παρεσχέθησαν εἰς τοὺς καταδίκους πρὸς ἔκτισιν τῶν εἰς χρῆμα ποινῶν, ἀλλὰ καὶ μερικῶς εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἐγκληματικότητος. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Οὐαλλίαν ὁ ἡμερήσιος μέσος ὅρος τῶν εἰς τὰς φυλακὰς κρατουμένων ἀπὸ 21.000 τὸ 1905 κατῆλθεν εἰς 9.000 τὸ 1918. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἠσθάνθημεν ἄφατον ἱκανοποίησιν διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ἡμίσεις τῶν φυλακῶν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κλεισθοῦν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰς φυλακὰς κρατουμένων ἐκυμαίνετο εἰς τὸ αὐτὸ περίπου ἐπίπεδον—μεταξὺ 13.000 καὶ 9.000—μέχρι καὶ τοῦ 1939. Κατόπιν ὅμως, καὶ συνεχῶς ἔκτοτε, ἡ κατάστασις ἐπεδεινώθη εἰς σημεῖον προκαλοῦν ἀπογοήτευσιν.

***

Αἱ ἐτήσιαι ἐγκληματολογικαὶ στατιστικαὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Οὐαλλίας, διὰ τὰ πλέον σοβαρὰ ἐγκλήματα, λαμβάνουν ὡς βάσιν τὸ ἔτος 1948. Διὰ τοὺς ἀνηλίκους ἐγκληματίας (8—20 ἐτῶν) ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρρένων καταδίκων ὁ ὁποῖος ἦτο 46.000 τὸ 1938 ἀνῆλθεν εἰς 49.000 τὸ 1956. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρρένων καταδίκων

(1) Περὶ τοῦ συστήματος ὅρα Κ. Γαρδίκα «Ἐγκληματολογία». Τόμος Γ'. 1955 σ. 419 ἑ.

(2) Ὅρα σχετικῶς Κ. Γαρδίκα ἐ.ἀ. σ. 694 ἑ.

ὅλων τῶν ἡλικιῶν τῶν καταδικασθέντων δι' ἐγκλήματα βίας κατὰ προσώπων ἀνῆλθεν ἀπὸ 1.355 εἰς 5.648. Τῶν διὰ σεξουαλικὰ ἐγκλήματα ἀπὸ 2.229 εἰς 5.302 καὶ τῶν διὰ ρήξεως δρασάντων ἀπὸ 10.672 εἰς 18.168. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀρρένων καταδίκων δι' ὅλα τὰ σοβαρὰ ἐγκλήματα ἀνῆλθεν ἀπὸ 68.000 εἰς 102.000.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν λοιπῶν ἐγκλημάτων εἶναι πολὺ μεγαλύτεροι. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἐγκλημάτων εὑρίσκετο ἤδη, πρὸ τοῦ πολέμου, εἰς τὸ ὑψηλὸν σημεῖον τῶν 300.000 περίπου, ἀλλὰ τὸ 1951 ὑπερέβη τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον καὶ εἶναι ἀκόμη 480.000 περίπου κατ' ἔτος. 'Ολιγώτερον φοβεραὶ εἰς ἀριθμούς, ἀλλὰ περισσότερον ἀπαίσιαι, εἶναι ἀτομικαὶ περιπτώσεις ἐγκλημάτων βαναυσότητος ἢ βιαιότητος.

Εἰς τὰς Η. Π. 'Αμερικῆς ἐπικρατεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἰδία κατάστασις. Ὁ Montgomery Hyde, βουλευτής, ἔγραφε τελευταίως εἰς τὴν «Sunday Times»... «κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη τὰ ὑπὸ ἀνηλίκων διαπραττόμενα ἐγκλήματα ἔχουν αὐξηθῆ εἰς καταφανῶς σημαντικὸν βαθμόν. Πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου νεαροὶ εἶναι παραβάται τῶν νόμων εἰς τὴν 'Αμερικήν... Κατὰ τὸ 1957 διεπράχθησαν 30 περίπου δολοφονίαι μόνον εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην ὑπὸ ἀνηλίκων 10—19 ἐτῶν»...

Αἱ πλέον προηγμέναι χῶραι τοῦ δυτικοῦ κόσμου ἐπέτυχον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη θαυμαστὰς προόδους. Κατώρθωσαν νὰ περιστείλουν τὴν πενίαν. Κατενίκησαν τοὺς λοιμοὺς καὶ τὸν λιμὸν καὶ εἰς μεγάλον βαθμὸν τὰς ἀσθενείας. Κατέστειλαν τὴν ἀγραμματωσύνην καὶ ηὔρυνον σημαντικῶς τὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης. Μία δυναμικὴ πνευματικὴ κίνησις μάχεται τώρα διὰ νὰ κατανικήσῃ τὸν πόλεμον. 'Αλλά, παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ προσπάθεια νὰ δαμασθῇ ἡ ἐγκληματικότης ἀποτυγχάνει.

Ἡ ἐν γένει κατάστασις τῶν πληθυσμῶν, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἐξεταζομένη, ἔχει ἀνέλθει. «Κατώτερα στρώματα» (submerged tenth) δὲν ὑπάρχουν πλέον. Ἡ ἐγκληματικότης ὅμως συνεχίζεται.

'Αναζητοῦντες θεραπείαν τοῦ κακοῦ στρεφόμεθα πρῶτον πρὸς τοὺς εἰδικούς. 'Ελπίζω ὅτι θὰ δυνηθοῦν οὗτοι νὰ μᾶς εἴπουν ποίαν ἀντίδρασιν π.χ. ἀσκοῦν τὰ δικαστήρια ἀνηλίκων ἐπὶ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἐὰν ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἀγάπη φέρουν ἢ ὄχι καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν αὐστηρότητα καὶ ἐὰν εἶναι δυνατὴ μείζων προστασία τοῦ φιλησύχου καὶ νομοταγοῦς κοινοῦ ἐκ τῆς ἀγριότητος τῶν ληστῶν ἢ τῶν σεξουαλικῶς διεστραμμένων, δεδομένου ὅτι ἡ νεαρὰ ἡλικία τῶν δραστῶν δὲν παρηγορεῖ τὰ θύματα διὰ τὴν βλάβην τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω ἐδῶ ἰδικάς μου ἀπόψεις, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει περισσότερον ἐπικίνδυνος συμβουλὴ ἀπὸ τὴν παρεχομένην ἀπὸ εἰδικὸν μὴ συγχρονισμένον. Ὁπωσδήποτε ὅμως τίθενται δύο μεγάλου ἐνδιαφέροντος ζητήματα, διὰ τὰ ὁποῖα τὰ γεγονότα εἶναι προφανῆ εἰς τὸν καθένα καὶ τὰ ὁποῖα γεννοῦν ἐρωτήματα ὄχι τεχνικῆς φύσεως ἀλλὰ βασικῶν ἀρχῶν. 'Επὶ τῶν ζητημάτων τούτων παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχήν.

Ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη ἐπέτυχε κατὰ τὸ παρελθὸν ἥμισυ τοῦ αἰῶνος μεγάλας ἀνακαλύψεις ὡς πρὸς τὸν τρόπον λειτουργίας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ἡ ψυχολογία τοῦ Freud καθώρισεν, ἐκτὸς τῆς συνειδήσεως, τὴν ὕπαρξιν ἀσυνειδήτου καὶ ὑποσυνειδήτου πεδίων. Αἱ συνέπειαι τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἐφάνησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν 'Ιατρικήν, ἐπεξετάθησαν δὲ κατόπιν εἰς τὴν 'Ηθικήν, τὴν Κοινωνιολογίαν καὶ τὴν 'Εγκληματολογίαν.

Συγχρόνως οἱ ἐπιστήμονες ἀνεκάλυψαν τὸν ἐσωτερικὸν μηχανισμὸν τῆς κληρονομικότητος καὶ τὰς ἐπικρατούσας ἢ ἐξαφανιζομένας «ποιότητας» τῶν χρωματοσωμάτων. Ὁ συνήθης ἄνθρωπος ἔχει ἐξοικειωθῆ πρὸς τὰς ἰδέας ταύτας. Νέαι λέξεις εἰσάγονται καθημερινῶς εἰς τὸ λεξιλόγιον. Ὅλα ταῦτα ἐπιδροῦν βεβαίως ἐπὶ τῶν ἀπόψεών μας διὰ τὰς ἀνθρωπίνας σχέσεις.

Ἡ πραγματικότης τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως, ἀμφισβητηθεῖσα πολλάκις

ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, εἶναι τώρα περισσότερον ἑδραιωμένη. Οἱ μεταρρυθμισταὶ ὅμως τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ προσωπικὴ εὐθύνη εἶναι θέμα ἐπιδεχόμενον συζητήσεις, ἐπιζητοῦν νὰ καταστήσουν τὸν ἐγκληματίαν συμπαθῆ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μειώσεως τῶν προβλεπομένων ποινῶν καὶ τῆς ἀντιστοίχου ἐπιδείξεως εὐσπλαχνίας. Μερικοὶ θὰ ἤθελον ἀκόμη νὰ πιστεύσωμεν ὅτι, τώρα τοὐλάχιστον, ἐλευθέρα βούλησις δὲν ὑπάρχει· ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὅ,τι ἐκ κληρονομικότητος ἐγένετο· καὶ ὅτι εἶναι τὸ περιβάλλον τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, διαμορφοῦν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς συνηθείας καὶ δημιουργοῦν τὸ ὑποσυνείδητον, ἀποφασίζει περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἀτόμου.

Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ προσωπικῆς εὐθύνης θεωρούμεθα, ὑπὸ τούτων, ὅτι εἴμεθα ἀπολύτως ἀκατατόπιστοι. Ἔπαινος καὶ ψόγος, ἀμοιβὴ καὶ τιμωρία δὲν εἶναι πλέον τῆς «μόδας». Κάθε σφάλμα, κάθε φαυλότης, ἀκόμη καὶ κάθε ἔγκλημα, ἀντιμετωπίζονται μὲ εὐρύτητα πνεύματος ἀνοχῆς καὶ συμπαθείας. Tous comprendre c'est tous pardonneur ὅπως λέγουν οἱ Γάλλοι.

***

Ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς βάσεων δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν τὸ πρόβλημα τῆς ἐγκληματικότητος. Τὰ συμπεράσματα ὅμως τῆς ψυχολογίας τοῦ Freud δὲν εἶναι μία ἐκ τούτων, διότι βασίζονται ἐπὶ πλάνης· ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ὑποσυνείδητον ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα δὲν ἕπεται ὅτι ἡ συνείδησις εἶναι ἄνευ ἐνδιαφέροντος.

Δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐκ τῆς καθημερινῆς πείρας ὅτι πολλάκις εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου διεξάγεται πάλη μεταξὺ συνειδήσεως καὶ ὑποσυνειδήτου. Τοῦτο καθίσταται κυρίως ἀντιληπτὸν ὅταν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιθυμοῦμεν διακαῶς τὴν ἐπιχείρησιν μιᾶς πράξεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἰσθανόμεθα, συγχρόνως, ὅτι δὲν πρέπει αὕτη νὰ γίνῃ. Εἶναι δυνατὸν τότε νὰ ἀποφασίσωμεν οὕτως ἢ ἄλλως. Τὸ αὐτὸ δυνάμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν καὶ ἐπὶ ἄλλων προσώπων, ὡς π.χ. ὅταν κάποιος μανιώδης καπνιστὴς ἢ δυνατὸς πότης ἀγωνίζεται—ἐπιτυχῶς ἢ μή—νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ πάθους του. Περίπου ὅμοια δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὴν κληρονομικὴν καταβολήν. Ἐκτὸς τῶν παραφρόνων καὶ τῶν ὑπολελειμμένων πνευματικῶς, ἕκαστος ἐξ ἡμῶν, ἐκτὸς τῆς συνθέσεως τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν ἐκ τῶν γεννητόρων του, ἔχει κληρονομήσει ὄχι μόνον τάσεις, ἀλλὰ καὶ ἱκανότητα ἀντιστάσεως πρὸς ταύτας, δηλ. μίαν δύναμιν ἐπιλογῆς.

Ἡ συνειδητὴ σκέψις εἶναι εἷς ἐπὶ πλέον παράγων· ἡ προσωπικὴ βούλησις ἔχει τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Ἂν καὶ προσδιορίζωνται ἀπὸ τὴν κληρονομικότητα καὶ τὸ περιβάλλον, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον μία προκαθωρισμένη ἀναγκαιότης. Ὁ κανονικὸς ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὑπεύθυνον διὰ τὰς πράξεις του καὶ ἀποδέχεται τὴν σχετικὴν εὐθύνην, ἡ δὲ κοινωνία τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ μέλος ἐπικροτεῖ τὴν ἄποψιν ταύτην. Εἶναι ἄλλως τε ὀρθὸν νὰ γίνεται οὕτω, διότι ὑπὸ ἄλλας συνθήκας δὲν θὰ κατώρθωναν οἱ ἄνθρωποι νὰ συζήσουν εἰς πολιτισμένας κοινωνίας.

***

Ἐρχομαι τώρα εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον. Εἶναι βεβαίως σημαντικὸν καὶ χρήζει εὐρυτάτης μελέτης τὸ ζήτημα τῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐγκληματιῶν ὑπὸ τῶν νομοθετούντων, τῶν ἀρχῶν, τῶν δικαστῶν κλπ., ἀλλ' ὑπάρχει καὶ θέμα ἀκόμη μεγαλυτέρου ἐνδιαφέροντος. Εἶναι, ἴσως, πέραν τῶν δυνατοτήτων ἡμῶν ἡ πρόληψις τῆς διαπράξεως ἐγκλημάτων, ἀλλ' ὁπωσδήποτε τοῦτο, ἡ πρόληψις δηλ. τῆς ἐμφανίσεως ἐγκληματιῶν καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ ἔγκλημα, εἶναι τὸ σημαντικώτερον ζήτημα καὶ ὄχι ἡ μεταχείρισις τῶν ἐγκληματιῶν. Πρέπει νὰ ἐρευνήσωμεν διὰ τὰς αἰτίας, νὰ ἀναζητήσωμεν τὴν ἀσθένειαν καὶ ὄχι ἁπλῶς νὰ θεραπεύωμεν τὰ συμπτώματα ταύτης. Θὰ ἀντιληφθῶμεν τότε ὅτι ἡ ἐπίμονος ἐμφάνισις τοῦ ἐγκλήματος καὶ αἱ αὐξομειώσεις του εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα ἓν σύμπτωμα—ἓν μεταξὺ τῶν πολλῶν—τῆς σοβαρᾶς ἀσθενείας ἐκ τῆς ὁποίας πάσχει ἡ σύγχρονος κοινωνία.

Οἱ πάντες σήμερον παρατηροῦσι: χαλάρωσιν εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο φύλων· ὑπονόμευσιν τῆς οἰκογενείας, τοῦ ἀρχαιοτάτου καὶ βασικωτάτου τῶν ἀνθρωπίνων δημιουργημάτων· συνάψεις γάμων ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ καὶ εὐκολίαν διαζυγίων· οἰκογενείας ἐν διαλύσει καὶ τέκνα δυστυχῆ καὶ ἀπειθάρχητα· καταρράκωσιν ὅλων τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα ἀπὸ τὴν ταξικὴν πάλην· εἰς παγκόσμιον τέλος κλίμακα, ὁ αἰὼν ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν δόξαν τῆς ἐπιτεύξεως μερικῶν ἀπὸ τὰ πλέον λαμπρὰ κατορθώματα τῆς ἀνθρωπίνης εὐφυΐας, ἔχει ἐπίσης καὶ τὸ στίγμα δύο ἀνηλεῶν παγκοσμίων πολέμων καὶ τὸν φόβον ἑνὸς τρίτου ἀκόμη τρομερωτέρου.

Εὑρισκόμεθα διανοητικῶς καὶ πνευματικῶς ἐν συγχύσει καὶ ἐπιζητοῦμεν τὰς εὐκόλους λύσεις. Ἡ κοινωνία γνωρίζει ὅτι εἶναι ἀσθενής, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀκόμη διαγνώσει τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας της. Εὐτυχῶς εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἀσθενεῖ. Ἡ κατάπτωσις τῶν ἠθικῶν κριτηρίων εἶναι δυστυχῶς λίαν διαδεδομένη.

Αἱ αἰτίαι εἶναι γνωσταί. Εἰς ἓν ἄρθρον ὡς τὸ παρὸν δὲν δύναται νὰ θιγῇ βεβαίως οὔτε τὸ κράσπεδον αὐτῶν ἢ τῶν ληπτέων θεραπευτικῶν μέτρων. Εἶναι ἀναγκαῖον ὅμως νὰ λεχθῇ τοῦτο· πρέπει ἡ ἰδία ἡ κοινωνία νὰ ἀναλάβῃ τὴν μερίδα τῆς εὐθύνης της διὰ τὴν χαλάρωσιν τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Εἰς τὸ ἐρώτημα «ποῖος πρέπει νὰ κατηγορηθῇ, ὁ ἐγκληματίας ἢ ἡ κοινωνία» ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ εἶναι: «ἀμφότεροι».

Ὁ ἠθικὸς κῶδιξ ἑκάστου ἔθνους ἐξαρτᾶται ἑκάστοτε, ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἐφαρμογήν του, ἓν τινι μὲν μέτρῳ ἐκ τοῦ ποινικοῦ κώδικος τῆς πολιτείας, εἰς μεγαλύτερον δὲ βαθμὸν ἀπὸ τὴν ἐν γένει κοινωνικὴν ἀτμόσφαιραν. Ἡ προσωπικότης ἀσκεῖ τὴν ἐπίδρασίν της διὰ τῆς αὐτοπειθαρχίας καὶ ἡ κοινωνία τὴν ἰδικήν της ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ ἀδεξίου ὅπλου της, τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς λεπτῆς καὶ περισσότερον, πολλάκις, ἀποτελεσματικῆς κοινῆς γνώμης. Οὕτω ἐκτὸς τῶν θεμάτων τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, τῆς «δοκιμασίας», τῶν ἱδρυμάτων Borstal, τῆς ψυχιατρικῆς μεταχειρίσεως κλπ. πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν, ἔστω καὶ ὀλιγώτερον, τὴν κοινωνικὴν ἀτμόσφαιραν. Διότι πῶς δύνανται νὰ ἀναπτυχθοῦν ὑγιεῖς ἠθικῶς, ὁ παῖς, ὁ νεανίας, ὁ ἔφηβος, ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα τὴν ὁποίαν ἀναπνέουν εἶναι μολυσμένη;

Τοῦτο ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἐρώτημα, ἐὰν οἱ ἀπαρτίζοντες τὴν κοινωνικὴν ἀτμόσφαιραν παράγοντες—οἰκογενειακὴ ἐπίδρασις, καθημεριναὶ ἐπαφαί, ἐφημερίδες, βιβλία, ραδιόφωνον, τηλεόρασις, κινηματογράφος, θέατρον καὶ τέχναι γενικῶς—, ὡς εἶναι σήμερον, ὑπάρχῃ πιθανότης νὰ φέρουν ἠθικὴν ὑγείαν εἰς τὰς μελλούσας γενεάς. Τοῦτο εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον τίθεται δι' ἕκαστον ἐξ ἡμῶν. Τὸ κοινωνικὸν κλῖμα καθορίζεται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ κοινὸν εἱμεθα ὅλοι ἡμεῖς.

(Εἰς τὸ προσεχὲς «ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ» ὑπὸ I. Watson, Προέδρου Δικαστηρίων 'Ανηλίκων ἀπὸ τοῦ 1935)

ΠΕΡΙ ΚΕΡΑΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΑΥΝΟΠΛΗΞΙΩΝ*

Ὑπὸ τοῦ τ. Καθηγητοῦ τῆς Ἰατροδικαστικῆς κ. **ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΤΣΑ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

1. Αἴτια κεραυνοῦ.
2. Λαογραφία.
3. Ἀποτελέσματα κεραυνοῦ.
4. Πτῶσις ἐπὶ ἀψύχων.
5. Πτῶσις κεραυνοῦ ἐπὶ ἐμψύχων καὶ δὴ ἀνθρώπων.
6. Ἐξέτασις σώματος κεραυνοπλήκτου.
7. Νεκροτομία κεραυνοπλήκτου.
8. Συμπτωματολογία.
9. Μηχανισμὸς θανάτου.
10. Διάγνωσις κεραυνοπληξίας.
11. Θεραπεία κεραυνοπλήκτων.
12. Προφύλαξις.

***

Οὐχὶ σπανίως ἐπέρχονται κοσμικὰ φαινόμενα, τρομακτικῆς διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐντυπώσεως, ἐκβιάζοντα αὐτὸν νὰ συναισθανθῇ τὴν μηδαμινότητά του καὶ ἐκὼν ἢ ἄκων νὰ δεχθῇ ὑπερτέραν τινὰ δύναμιν, διέπουσαν τὰ τοῦ κόσμου. Τοιαῦτα κοσμικὰ φαινόμενα εἶναι πολλά, περιοριζόμεθα ἀναφέροντες μόνον τοὺς σεισμούς, τοὺς τυφῶνας, τὰς τρικυμίας, τὰς πλημμύρας, τὰς καταιγίδας καὶ τοὺς κεραυνούς. Ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ θέλομεν ἀσχοληθῇ μόνον περὶ τῶν κεραυνῶν. Ἀποτελοῦν οὗτοι σύνηθες φαινόμενον, ἀπολαυστικὸν καὶ ἐκφοβιστικόν, ἔστω καὶ ἂν μακρὰν τοῦ θεατοῦ γίνονται. Εἰς τὸ φαινόμενον τοῦ κεραυνοῦ διακρίνονται τρία τινά : 1) Ἡ ἀστραπή, 2) ἡ βροντὴ καὶ 3) τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἠλεκτρικῆς ἐκκενώσεως. Τὸ σύνολον τούτων καλεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀστροπελέκι.

1. Αἴτια κεραυνοῦ.

Ὁ κεραυνὸς ἐν τῇ πραγματικότητι εἶναι ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις προερχομένη ἐκ τῆς διαφορᾶς φορτίσεως μεταξὺ νεφῶν καὶ γῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἂν σῶμά τι θετικῶς ἠλεκτρισμένον ἔλθῃ εἰς ἁρμόζουσαν ἀπόστασιν πρὸς ἕτερόν τι σῶμα ἀρνητικῶς ἠλεκτρισμένον, θὰ ἐκπηδήσῃ ἀπὸ τοῦ θετικῶς ἠλεκτρισμένου σώματος πρὸς τὸ ἀρνητικῶς, σπινθὴρ φωτεινὸς μεγάλης θερμότητος. Ἐκ τῆς φυσικῆς γνωρίζομεν ὅτι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑπάρχει μεγάλη ποσότης ἠλεκτρισμοῦ, εὑρισκομένου ἐν συμπυκνώσει ἐντὸς τῶν νεφῶν. Παράγεται δὲ ὁ ἠλεκτρισμὸς οὗτος κατὰ τὴν ἐξάτμισιν ὕδατος θαλασσῶν, λιμνῶν, ἀπὸ τὴν ὑπεριώδη ἀκτινοβολίαν τοῦ ἡλίου, τὰς καθοδικὰς ἀκτῖνας κλπ., καὶ συμπυκνοῦται κατόπιν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Ἐὰν συμπεπυκνωμένα καὶ λίαν μεστὰ ἠλεκτρισμοῦ νέφη πλησιάσουν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἔχουσαν εἰς τὰ στρώματα αὐτῆς ἀντίθετον ἠλεκτρισμόν, ἐκπηδᾷ ἀπὸ τούτου ἠλεκτρικὸς σπινθήρ, σημαίνων τὴν κίνησιν ἠλεκτρισμοῦ ἐκ τοῦ νέφους πρὸς τὴν γῆν. Ὡς εἴπομεν δέ, ὁ σπινθὴρ οὗτος ἀποτελεῖ τὸν κεραυνόν. Ἕκαστος κεραυνὸς ἐνέχει τεραστίαν ἠλεκτρικὴν δύναμιν, διάφορον βεβαίως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον, τεραστίαν ὅμως πάντοτε, ἀνερχομένην κατὰ ὑπολογισμοὺς εἰς πολλὰς χιλιάδας Ἀμπέρ.

Ἡ φωτεινότης τοῦ κεραυνοῦ, ὡς ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος, ἀποτελεῖ τὴν ἀστραπήν. Προέρχεται αὕτη ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ—κεραυνός, προκαλῶν μεγίστην θερμότητα, ἀναφλέγει τὰ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀέρια ὡς καὶ κονιορτώδη σώματα καὶ καθιστᾷ τὴν ἀνάφλεξιν ὁρατήν. Εἶναι δὲ ἡ ὀπτικὴ ἔντασις τῆς ἀστραπῆς ἐκτυφλωτική, ἰδίως διὰ τοὺς πλησίον τῆς ἐκρήξεως κεραυνοῦ εὑρισκομένους. Ἡ διὰ

* Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 66—67 τεύχους τοῦ Π.Ι.Σ. Μαρτίου—Ἀπριλίου 1958.

τῆς ἀτμοσφαίρας διαδρομὴ τοῦ κεραυνοῦ δὲν ἐνεργεῖται κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, ἀλλὰ κατὰ τεθλασμένην, δι' ὃ καὶ ἡ ἀστραπὴ ἐπιφαίνεται διαγράφουσα πορείαν μαιανδροειδῆ. Ἡ ἀστραπὴ ἐπιφαίνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ θεατοῦ ἅμα τῷ σχηματισμῷ τοῦ κεραυνοῦ, τοῦτο δὲ διότι ὡς γνωστόν, τὸ φῶς διατρέχει τὸ διάστημα μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ὑπολογιζομένης εἰς 300.000.000 μέτρα κατὰ 1″. Ὁσονδήποτε λοιπὸν μακρὰν καὶ ἂν ἐκραγῇ ὁ κεραυνός, ἡ ἐκ τούτου λάμψις, δηλαδὴ ἡ ἀστραπή, γίνεται αὐτοστιγμεὶ ἀντιληπτὴ ὑπὸ τοῦ θεατοῦ.

Ἕτερόν τι φαινόμενον, ὀφειλόμενον εἰς τὸν κεραυνὸν εἶναι ἡ βροντή, καταπληκτικῆς καὶ αὕτη ἐντυπώσεως, ἰδίως ἂν πλησίον τοῦ ἀνθρώπου ἐξερράγῃ ὁ κεραυνός. Προέρχεται δὲ ἡ βροντὴ ἐκ τῆς πλήξεως τὴν ὁποίαν ὑφίστανται ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ τὰ στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας. Φθάνει δὲ ἡ βροντὴ εἰς τὸν θεατὴν μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ἤχου, δηλαδὴ 340 μέτρα κατὰ 1″.

Διὰ τοῦτο ἐνῷ ἡ ἀστραπὴ γίνεται ἀστραπιαίως, ἅμα δηλαδὴ τῇ ἐκρήξει τοῦ κεραυνοῦ ἀτιληπτή, ἡ βροντὴ ἀκούεται μόνον μετὰ δευτερόλεπτά τινα, ὀλίγα ἢ πολλά, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως. Καὶ δύναται ὁ θεατὴς νὰ ὑπολογίσῃ τὴν μεταξὺ τοῦ νέφους καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ἀπόστασιν πολλαπλασιάζων τὰ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἀστραπῆς μέχρι τῆς ἀκοῆς τῆς βροντῆς διαρρεύσαντα δευτερόλεπτα ἐπὶ 340, τὴν ταχύτητα δηλαδὴ τοῦ ἤχου. Ἐὰν ἡ λάμψις τοῦ κεραυνοῦ, δηλαδὴ ἡ ἀστραπὴ δὲν ἐπακολουθῆται ὑπὸ αἰσθήσεως τῆς βροντῆς, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ νέφους καὶ τοῦ θεατοῦ ἀπόστασις εἶναι τεραστία.

Ὡς εἴπομεν, ἡ ἀστραπὴ κατέρχεται μαιανδροειδῶς κατὰ κανόνα. Πλειστάκις ὅμως ἡ γραμμὴ τῆς διαδρομῆς της δὲν εἶναι ἐνιαία, ἀλλὰ πολλαπλῆ, ὡς δεικνύουσι κατάλληλοι φωτογραφίαι τῆς διαδρομῆς τῆς ἀστραπῆς, ὡς ἄλλως τε καὶ προσεκτικὸς παρατηρητὴς δύναται νὰ διακρίνῃ καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ εἰσέτι.

Ἡ βροντὴ ἔχει μεγαλυτέραν διάρκειαν τῆς σχεδὸν στιγμιαίας ἀστραπῆς. Ὀφείλεται δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς τὴν μικρὰν ταχύτητα τοῦ ἤχου, τὴν ὁποίαν ἀνεφέραμεν, διότι τὰ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεραυνοῦ πληττόμενα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς διαδρομῆς του, δι' ὃ ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς πλήξεως ἦχος, δηλαδὴ ἡ βροντή, ἔχει μεγαλυτέραν διάρκειαν ἢ ἡ ἀστραπή.

Ἐὰν ὁ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ ἦχος προσπίπτῃ ἐπὶ τῶν πλευρῶν ὀρέων, παράγεται πολλαπλῆ ἀντήχησις, οὕτως ὥστε ὁ θεατὴς νὰ ἀκούῃ μετὰ μοναδικὴν ἀστραπὴν πολλαπλᾶς βροντὰς λόγῳ τῆς ἀντηχήσεως.

Ὡς εἴπομεν, συνήθως ὁ κεραυνὸς ἐκρήγνυται ὅταν τὸ παραχθὲν ἠλεκτρικὸν δυναμικὸν μεταξὺ νέφους καὶ γῆς ὑπερβῇ ὡρισμένην τιμήν. Ὑπάρχουσιν ὅμως περιπτώσεις καθ' ἃς ὑπάρχει διαφορὰ ἠλεκτρικοῦ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο νεφῶν καὶ τότε ἡ ἔκρηξις γίνεται μεταξύ των, ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Κατὰ τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἐπιφαίνεται μὲν ἡ ἀστραπή, ἀκούεται δὲ ἡ βροντή, δὲν καταπίπτει ὅμως ὁ κεραυνός, διότι οὗτος ἐπεγένετο μεταξὺ τῶν δύο νεφῶν.

Ὡς εἴπομεν, διὰ τὴν πρόκλησιν τοῦ κεραυνοῦ ἀπαιτεῖται ὕπαρξις νεφῶν. Ὑποστηρίζουν ὅμως τινὲς ὅτι δύναται νὰ κροτήσῃ κεραυνός, ἐνῷ ὁ οὐρανὸς εἶναι ἀνέφελος. Ἐπὶ τούτου, λατινικόν τι ρητὸν λέγει: sereno coelo aliquando tonat.

Ἐφ' ὅσον ὁ κεραυνὸς εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ ἐκρηγνυόμενος μεταξὺ νέφους καὶ γῆς ἢ ἔστω καὶ μεταξὺ νεφῶν, ἀπαιτεῖται παρουσία νεφῶν πρὸς παραγωγὴν κεραυνοῦ. Νέφη ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν τοὐλάχιστον κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους μὲ σπάνιν τοιούτων κατὰ τὸ θέρος. Κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐποχὴν τοῦ ἔτους δύνανται νὰ ἐμφανίζωνται κεραυνοί, συχνότεροι ὅμως παρ' ἡμῖν εἶναι κατὰ τοὺς μῆνας τῆς ἀνοίξεως καὶ δὴ τοὺς τοῦ φθινοπώρου. Συχνότεροι ἐπέρχονται κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα.

2. Λαογραφία.

Ἡ τρομακτικὴ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ὁ κεραυνὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον προεκάλεσεν εἰς τοῦτον αἰσθήματα φόβου, ἀλλὰ καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν κεραυνόν. Πάντες οἱ λαοί, Ἀσσύριοι—Βαβυλώνιοι, Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Ἕλληνες εἰσέτι ἐν ἀρχῇ, ἐθεοποίησαν τὸν κεραυνὸν καὶ ὡς θεὸν ἐλάτρευον τοῦτον, ἐφοβοῦντο καὶ ἐσέβοντο. Οἱ πρωτόγονοι λαοὶ ἀπέδιδον τὴν βροντὴν εἰς τὸ ἀνοιγόκλειμα τῶν πτερύγων οὐρανίου καὶ φοβεροῦ πτηνοῦ, τὴν δὲ ἀστραπὴν εἰς ἀνοιγόκλειμα τῶν ὀφθαλῶν των.

Ἰδιαιτέρως γνωσταὶ ἦσαν αἱ περὶ κεραυνοῦ δοξασίαι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Οὗτοι μετὰ τὴν ἀρχικὴν θεοποίησιν τοῦ κεραυνοῦ, ἐθεώρησαν τοῦτον ὡς ὅπλον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Διός, ὅπλον φοβερὸν καὶ ἀλανθάστου ἀποτελεσματικότητος. Μὲ τὸ ὅπλον αὐτὸ ὁ Ζεὺς συνέτριψε τοὺς κατὰ τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν ἐξαναστάντας Τιτάνας. Κατεσκευάζοντο δὲ οἱ κεραυνοὶ εἰς τὰ ἐντὸς τῆς γῆς ἐργαστήρια τοῦ Ἡφαίστου ὑπὸ τριῶν Κυκλώπων. Οὗτοι ἦσαν ὁ Βρόντης, ὁ Στερόπης καὶ ὁ Ἄργης. Εἶναι φανερόν, ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι προσωποποίησις τῶν φαινομένων τοῦ κεραυνοῦ. Οὕτω ὁ Βρόντης ἐσήμαινε τὴν βροντήν, ὁ Στερόπης τὴν ἀστραπὴν καὶ ὁ Ἄργης τὸ ὑπόλευκον φῶς τῶν ἀκτίνων τοῦ οὐρανοῦ, κατόπιν κεραυνῶν.

Κατέπεμπε δὲ ὁ Ζεὺς τὸν κεραυνὸν ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, οἱ πληγέντες δὲ ἐπωνομάζοντο διόβλητοι. Καὶ ἂν μὲν δίκαιός τις προσεβάλλετο ὑπὸ κεραυνοῦ, ἐθεωρεῖτο ὅτι ἐξ εὐμενείας ὁ Ζεὺς ἀπέστελλε τοῦτον εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων, ἂν τοὐναντίον ἄδικός τις καὶ κακὸς ἄνθρωπος προσεβάλλετο ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ, ἐθεωρεῖτο ὅτι ὁ Ζεὺς τιμωρῶν αὐτὸν ἀπέστελλεν εἰς τὴν Κόλασιν τοῦ Ἅδου. Ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους ἐξυπηρετήσεως ἄλλων ἐξαπέστελλεν ὁ Ζεὺς τὸν κεραυνόν του κατά τινος. Οὕτω ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ὡς ἰατρός, θεραπεύων πᾶσαν νόσον, περιώρισε κατὰ πολὺ τὴν πελατείαν τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἅδου Πλούτωνος, ἐφόσον σπανίως οἱ ἄνθρωποι ἀπέθνησκον. Ὁ Πλούτων διεμαρτυρήθη εἰς τὸν ἀδελφὸν Δία κατὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ αἰτίου τῆς ἐλαττώσεως τῆς πελατείας του, ἠπείλησε δὲ ὅτι θὰ ἤνοιγε τὰς πύλας τοῦ Ἅδου ὥστε νὰ ἐξέλθουσι εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας αἱ ψυχαὶ τῶν ἐν Ἅδῃ. Ὁ Ζεύς, ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἴσως καὶ δι' ἀπέχθειαν πρὸς τὴν ὄψιν τῶν νεκρῶν, ἐκεραύνωσε τὸν Ἀσκληπιόν, τὸν ὁποῖον ὅμως ἡ εὐγνωμονοῦσα ἀνθρωπότης ἐθεοποίησε καὶ ναοὶ καὶ βωμοὶ αὐτοῦ ἀνευρίσκοντο ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Βαθμηδὸν ἡ πίστις ἐπὶ τὴν παρὰ τοῦ Διὸς ἐκπομπὴν τοῦ κεραυνοῦ ἐπὶ τοὺς ἀδίκους ἐξηνεμίσθη καὶ χαριτολόγος εἶναι ἡ ἐπὶ τούτου πραγματεία τοῦ Λουκιανοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον Σίμων ἢ Μισάνθρωπος.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐθεώρουν τὸν κεραυνὸν ὡς ἐκδήλωσιν ὀργῆς τοῦ Διὸς Jupiter fulmen. Ὁ αὐτοκράτωρ Τιβέριος ἐτρομοκρατεῖτο ἐξαιρετικὰ κατὰ ὥρας καταιγίδων μετὰ κεραυνῶν καὶ πρὸς διάσωσιν ἔθετεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον δάφνης καὶ ἐνεκλείετο εἰς τὰ κατώτατα ὑπόγεια τοῦ ἀνακτόρου του.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπίστευον ὅτι ἀετὸς ἐπανέφερεν εἰς τὸν Δία τὸν εἰς τὴν γῆν ὑπ' αὐτοῦ καταπεμφθέντα κεραυνὸν πρὸς νέαν χρησιμοποίησιν.

Ὁ κεραυνὸς ἐθεωρεῖτο ὡς σημεῖον μαντικῆς καὶ ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ Ζεὺς διὰ τῆς βροντῆς τοῦ κεραυνοῦ ἐπεδοκίμαζε ἢ ἀπεδοκίμαζε πράξεις τῶν ἀνθρώπων. Ἀναφέρεται δὲ ὅτι ὅταν ὁ Φειδίας, ἐπὶ τῇ ἀποπερατώσει τοῦ περιφήμου ἀγάλματος τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐζήτησε τὴν ἐκδήλωσιν τῆς γνώμης τοῦ Διὸς ἂν εἰργάσθη καλῶς, ὁ Ζεὺς διὰ τῆς βροντῆς κεραυνοῦ ἐξεδήλωσε τὴν ἱκανοποίησίν του.

Ἡ διὰ τῶν κεραυνῶν μαντεία ἦτο ἐν μεγάλῃ τιμῇ παρὰ τῷ ἀρχαίῳ λαῷ τῶν Ἐτρούσκων (Τυρρηνῶν), ὑπῆρχον δὲ παρ' αὐτοῖς εἰδικοὶ κεραυνοσκόποι (Fulgatores).

Ἡ πίστις τῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξακοντίσεως τοῦ κεραυνοῦ παρέμεινεν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐξήγησιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὸν κεραυνὸν φυσικῶν φαινομένων, ὁ πολὺς λαὸς θεωρεῖ τοὺς κεραυνοὺς ὀργὴν Θεοῦ, καὶ κατέχεται ὑπὸ βαθμοῦ τινος κεραυνοφοβίας.

Ὁ εὐφάνταστος νεώτερος Ἑλληνικὸς λαὸς διαφόρους φαντασίας δέχεται σχετικῶς μὲ τοὺς κεραυνούς. Σχετικὴ μελέτη ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς παρ' ἡμῖν λαογραφίας μακαρίτου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ν. Πολίτη ὑπὸ τὸν τίτλον «Δημώδεις μετεωρολογικοὶ μῦθοι, 1880». Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης ἀποσπῶμέν τινα σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ μας ἄποψιν τοῦ κεραυνοῦ : Εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπίστευον ὅτι ὅταν βροντᾷ, ὁ Προφήτης Ἠλίας τρέχει ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ τοῦ ἅρματός του. Εἰς Ἀράχωβαν ἐπὶ βροντῆς ἔλεγον: Ὁ Θεὸς καλιγώνει τ' ἄλογό του. Εἰς Ἀράχωβαν ἐπίσης ὅτι: ὁ Θεὸς διὰ τῆς ἀστραπῆς διώκει καὶ κατακαίει τοὺς διαβόλους. Εἰς τὴν Ἄμφισαν: Ὁ Θεὸς κυλάει τὰ πιθάρια του καὶ ἐκφωνοῦν: Κύλα παππού τὰ καρύδια σου. Ἐν Κύπρῳ: Ὁ Θεὸς κυλάει τ' ἀσκιά του εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐν Ζακύνθῳ ἐκδηλοῦται τὸ πάντοτε εὔθυμον πνεῦμα τῶν Ζακυνθινῶν: Ὁ Θεὸς παντρεύει τὸν γυιό του. Ἐν Σύμῃ ὅτι ὁ Θεὸς παντρεύει τὶς θυγατέρες του, δι' ὃ πυροβολοῦσι διὰ τὴν τελετὴν τοῦ ἐν οὐρανῷ γάμου. Πλεῖσται ἄλλαι περίεργοι πίστεις ἀναφέρονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Πολίτου. Δεικνύεται ἐν αὐτῷ ὅτι παρομοίας περίπου πίστεις ἔχουν πάντες οἱ λαοὶ Εὐρώπης τε καὶ Ἀνατολῆς.

Εἰς τὰς λαϊκὰς ταύτας πεποιθήσεις ἀντεπεξῆλθεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Κατὰ τοῦτον, «ἡ βροντὴ οὐ διώκοι δράκοντα... ἀλλὰ γίνεται ἐκ τοῦ νέφους, ὁπόταν τοῦτο νοτισθὲν ἐξ ὑγρότητος, ἐλαυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος ὀγκωθῇ» καὶ προσπαθεῖ ἐν γένει ὁ Δαμασκηνὸς νὰ δώσῃ φυσικὴν ἐξήγησιν εἰς τὸν κεραυνὸν καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, δηλαδὴ τὴν ἀστραπὴν καὶ βροντήν. Ἐπίσης ὁ Βυζαντινὸς σοφὸς Ψελλὸς ἐπικρίνει τὸν σύγχρονόν του συγγραφέα Πρόκλον, δεχόμενον «ὅτι ὁ κεραυνὸς κατακεραυνώνει τοὺς δαίμονας. Φανερὸν ὅτι αἱ ἀντιλήψεις τῶν Δαμασκηνοῦ καὶ Ψελλοῦ ἀντιπροσωπεύουν προσπάθειαν φυσικῆς ἐξηγήσεως κοσμικῶν φαινομένων ὡς τοῦ κεραυνοῦ.

3. Ἀποτελέσματα κεραυνοῦ.

Ὡς εἴπομεν ὁ κεραυνός, ἐν τῇ πραγματικότητι, εἶναι ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ μεγίστης τάσεως καὶ ἐντάσεως. Ὡς τοιοῦτος κέκτηται διαφόρους φυσικὰς ἰδιότητας, ὡς θερμαντικάς, χημικάς, ὀπτικὰς καὶ ἀκουστικάς. Αἱ τοιαῦται ἰδιότητες αὐτοῦ, ἐκδηλοῦνται ὑπὸ μεγίστην ἔντασιν πολλάκις, ἐνίοτε ὅμως, ὡς ἐὰν παίζῃ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲν ἐκδηλοῖ, πλὴν τῆς ἀστραπῆς (ὀπτικὴ ἰδιότης) καὶ τῆς βροντῆς (ἀκουστική). Θέλομεν δὲ παρακατιόντες παραθέσει παραδείγματά τινα τῆς εὐτραπέλου τοιαύτης συμπεριφορᾶς τοῦ κεραυνοῦ.

Ὁ κεραυνὸς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ ἀψύχων ἀντικειμένων, εἴτε ἐπὶ ἐμψύχων, ἀνθρώπων δηλαδὴ καὶ ζώων.

4. Πτῶσις ἐπὶ ἀψύχων.

Ὁ κεραυνὸς κατὰ κανόνα πίπτει ἐπὶ τῆς γῆς, προτιμᾷ δὲ τὰ ὑπερέχοντα σημεῖα ταύτης, ὡς τὰ ὑψηλότερα δένδρα, τὰ ὑψηλότερα οἰκήματα, ὡς κωδωνοστάσια ἐκκλησιῶν, ἱστοὺς πλοίων, ἀεροπλάνα (τὰ ὑπερέχοντα κολούει) κλπ. Ἡ προτίμησις αὕτη γίνεται αἰτία θανατηφόρων κακῶν πολλάκις. Οὕτω εἴς τινας χώρας τῆς Εὐρώπης ἐν ὥρᾳ καταιγίδος μετὰ κεραυνῶν, συνηθίζετο, ἄλλοτε τοὐλάχιστον, νὰ κρούωνται οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν πρὸς ἐπίκλησιν παρεμβάσεως τοῦ Θείου καὶ ἀθρόοι οἱ πιστοὶ προσέτρεχον, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πρὸς ἀναπομπὴν δεήσεων σωτηρίας. Ὡς εὐνόητον, τὸ σχοινίον δι' οὗ σύρεται καὶ κρούεται ὁ κώδων εἶναι βρεγμένον ὡς ἐκ τῆς βροχῆς. Ὁ κεραυνὸς προτιμῶν τὰ ὑψηλότερα πίπτει ἐπὶ τοῦ μεταλλίνου κώδωνος καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ σχοινίου προσβάλλει τὸν κωδωνοκρούστην, θανατῶν αὐτὸν κατὰ τὸ πλεῖστον. (Ἐπανάληψις πειράματος Φραγκλίνου). Προκειμένου περὶ δένδρων πιστεύεται ὅτι προτιμᾷ τὰ μέν, ἀποφεύγει τὰ δέ. Οὕτω προτιμᾷ τὰς δρῦς, μελίαν, πεύκην, καστανιάν.

Τοὐναντίον ἀποφεύγει τὴν συκιά, τὰς ἀμπέλους, τὴν ροδακινιά, πῦξον κλπ.

Κατά τινας καὶ τὰ ρητινώδη καὶ τὰς φυλύρας, συμήδα, δὲν προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ. (Βλέπε κατωτέρω).

'Ο λεὸς παρ' ἡμῖν ἔμαθε νῦν ὅτι ὁ κεραυνὸς προτιμᾷ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀνεξαρτήτως ποίου, δι' ὃ ἐν ὥρᾳ καταιγίδος μετὰ κεραυνῶν ἀποφεύγει νὰ καταφύγῃ ὑπὸ δένδρα προτιμῶν νὰ βραχῇ, ἀλλὰ νὰ μὴ κεραυνοβοληθῇ. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως τούτου παρατηροῦνται αἱ παραδοξότητες τοῦ κεραυνοῦ. Μαθητής μου τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς, ἤδη ἀξιωματικὸς (ὁ Πριναράκης) εἰς γραπτὴν ἐξέτασιν μὲ θέμα τὴν κεραυνοπληξίαν, ἀνέφερεν ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν 'Αετοχωρίου 'Αλεξιπόλεως, χωρικός της κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς καταιγίδος μετὰ κεραυνῶν. 'Ο χωρικὸς ἔδεσε τὸν ἵππον του κάτωθεν πεύκου καὶ αὐτός, διὰ νὰ ἀποφύγῃ κεραυνόν, ἐκάθησεν εἰς ἀπόστασίν τινα, πλησίον δεμάτων σίτου. Ἔπεσεν ὁ κεραυνὸς καὶ ἐθανάτωσε τὸν χωρικόν, χωρὶς νὰ προσβληθῇ τὸ πεῦκον ἢ τὸ ζῷον νὰ πάθῃ τι. 'Η αἰτία τῆς προτιμήσεως εἶναι ἄγνωστος. 'Ο χωρικὸς δὲν ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ μετάλλινα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα, προσελκύοντα τὸν κεραυνόν. Ἴσως νὰ προσειλκύσθη ὁ κεραυνὸς ἀπὸ τὰ παρακείμενα δεμάτια σίτου.

Σχετικῶς πρὸς τὰ δένδρα τὰ ὁποῖα ἐπισκέπτεται ὁ κεραυνὸς παρ' ἡμῖν, ἀναφέρω ὅτι οἱ μαθηταί μου τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς, ἐν τῷ ἀναφερθέντι περὶ κεραυνοπληξίας διαγωνίσματι, ἀνέφερον κεραυνοπληξίας γενομένας, κάτωθι κρανιᾶς, πρίνου, δρυός, πλατάνου.

Διατρέχει δὲ ὁ κεραυνὸς περίεργον πολλάκις διαδρομήν. Τούτου παράδειγμα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ μου καὶ νῦν ἀξιωματικοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Κόκκορη ἀναφερθεῖσα περίπτωσις ἔχουσα ἐν συνόψει οὕτω : Εἰς ἀγροικίαν τινὰ ὁ κεραυνὸς ἔπεσεν ἐπὶ τῆς στέγης τῆς οἰκίας καὶ διὰ τῆς καμινάδας εἰσῆλθεν εἰς τὴν κουζίναν καὶ ἐκ ταύτης διὰ τοῦ παραθύρου ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπον καὶ εἰσῆλθεν εἰς μέγαν πίθον περιέχοντα μεταλλικὰ ἀντικείμενα, ἅτινα ἔτηξε. Οἱ ἐντὸς τῆς οἰκίας οὐδὲν ἔπαθον πλὴν τοῦ τρόμου.

Σχετικῶς πρὸς τὴν τῆξιν μετάλλων ὑπὸ κεραυνοῦ ἀναφέρονται περίεργοι περιπτώσεις. Οὕτω ὁ κεραυνὸς ἐξηφάνισε τὸ χρυσοῦν ἐνώτιον γυναικός τινος χωρὶς ἐπὶ τοῦ ὠτὸς νὰ μείνουν ἴχνη τῆς διαβάσεως τοῦ κεραυνοῦ καὶ χωρὶς ἡ γυνὴ νὰ πάθῃ τι πλὴν τοῦ τρόμου. Παρομοίως ἐξηφανίσθη ἄλλης γυναικὸς τὸ χρυσοῦν βραχιόλιον χωρὶς ἡ γυνὴ νὰ πάθῃ τι. 'Εν τῷ Μουσείῳ τοῦ 'Ιατροδικαστικοῦ 'Εργαστηρίου διαφυλάσσεται ἀριθμὸς τις νομισμάτων νικελίνων. Ταῦτα κατὰ σημεῖον τι τῆς περιφερείας των εἶναι συγκεκολλημένα πρὸς ἄλληλα. Εὑρίσκοντο εἰς θυλάκιον ποιμένος τινὸς τῆς περιοχῆς Σερρῶν. 'Ο ἐπελθὼν κεραυνὸς ἔτηξε καὶ συνεκόλλησε τὰ νομίσματα χωρὶς ὁ ποιμὴν νὰ πάθῃ τι. Τοὐναντίον πέριξ αὐτοῦ περὶ τὰ πέντε πρόβατα ἐκεραυνοβολήθησαν.

'Ο κεραυνὸς πίπτων ἐπὶ ἀντικειμένων τινῶν σχηματίζει ὀπὰς παρομοίας πρὸς τὰς γενομένας ἐκ διόδου σφαίρας πυροβόλου ὅπλου. 'Εν τῷ Μουσείῳ τοῦ 'Ιατροδικαστικοῦ 'Εργαστηρίου διαφυλάσσονται δύο πινάκια (πιάτα) μετάλλινα, ἀποσταλέντα ὑπὸ ἰατροῦ τῆς Μακεδονίας. Τὰ πινάκια ἦσαν τοποθετημένα ὡς συνήθως εἰς τὴν πινακοθήκην Μονῆς τινος, τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Κεραυνὸς πεσὼν διέτρησε τὰ πινάκια, δημιουργήσας ἐπ' αὐτῶν στόμια εἰσόδου καὶ ἐξόδου, παρόμοια πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ ἐγίνοντο ἂν τὰ πινάκια ἐβάλλοντο ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως διὰ βλήματος πυροβόλου ὅπλου. 'Εὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ὁ χρυσὸς καὶ τὰ νικέλινα νομίσματα ἵνα τακῶσιν ἀπαιτοῦσι θερμοκρασίαν ἄνω τῶν 700—1000 βαθμῶν, εἶναι νὰ ἐκπλήσσεταί τις ὅτι ἡ τῆξις τῶν μετάλλων κατωρθώθη χωρὶς τὰ φέροντα τὰ χρυσᾶ ὡς καὶ νικέλινα ἀντικείμενα ἄτομα νὰ παρουσιάσουν ἐπὶ τοῦ σώματός των ἀλλοίωσίν τινα, ὡς ἔγκαυμα ἢ τραῦμα ἢ ἄλλο τι ἐνδεικτικὸν προσβολῆς ὑπὸ κεραυνοῦ.

Εἰς τὰ περίεργα ἀποτελέσματα κεραυνοῦ καταλέγεται πτῶσις τοιούτου ἐπὶ οἰκίας τινὸς μὲ μόνον θῦμα ποτήριον ὕδατος, οὗτινος ἡ βάσις (ὁ πυθμὴν) ἀπεχωρίσθη

τοῦ ὑπολοίπου τμήματος διὰ κανονικῆς κοπῆς ὡς ἂν αὕτη εἶχε γίνει διὰ τοῦ εἰδικοῦ πρὸς κοπὴν ὑέλων ἐργαλείου τῶν φανοποιῶν, οὐδένα δὲ θρυμματισμὸν εἶχεν ὑποστῆ τὸ ποτήριον.

Ἐπιπίπτων ὁ κεραυνὸς ἐπὶ δένδρου τινὸς ἐπενεργεῖ ἄλλοτε ἄλλως. Συνήθως ἀποκόπτει κλάδους ὡς ἀπὸ πελέκεως. Περιεργοτέρα εἶναι ἡ ἐμφάνισις δένδρου διανοιχθέντος εἰς πλοίονα τεμάχια, ὡς ἐὰν ἐκρηκτική τις οὐσία εἶχε τεθῆ εἰς τὸν μέσον τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου.

Ἐὰν ὁ κεραυνὸς πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰσδύεται ἐν αὐτῷ εἰς βάθος ἄλλοτε ἄλλο σχηματίζων σωλῆνα. Τούτου ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια, ἂν ἡ σύστασις τοῦ ἐδάφους ἔτυχε νὰ ἀποτελεῖται ἐκ πυριτικῶν ἐνώσεων, ἐμφανίζει ὑαλοειδῆ σύστασιν, διότι τὰ πυριτικὰ στοιχεῖα διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς θερμότητος τοῦ κεραυνοῦ καὶ τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μετεβλήθησαν εἰς ὕαλον. Καὶ καλοῦνται οἱ τοιοῦτοι σωλῆνες κεραύνιοι ἢ κεραυνῖται. Εἰς ἐπενέργειαν κεραυνοῦ ἀπεδόθησαν ὑπὸ πολλῶν διάφορα σώματα ἐν εἴδει ἐργαλείων, ἀνευρισκόμενα κατὰ ἀνασκαφὰς διὰ παλαιοντολογικὰς ἐρεύνας. Νῦν ὅμως πιστεύεται ὅτι τὰ τοιαῦτα σώματα δὲν ὀφείλονται εἰς ἐπενέργειαν κεραυνοῦ ἀλλ' εἶναι πρωτόγονα ἐργαλεῖα ὑπὸ τῶν πρωτογόνων ἀνθρώπων κατασκευασθέντα. (Κούμαρης).

Ὁ κεραυνὸς πίπτων ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ δασῶν δύναται νὰ προκαλέσῃ πυρκαϊάν, ὡς καὶ ἂν πέσῃ ἐπὶ θυμονιῶν σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν. Ὡς θέλομεν δὲ ἴδῃ κατωτέρω ὁ κεραυνὸς προκαλεῖ οὐχὶ σπανίως ἀνάφλεξιν τῶν ἐνδυμάτων τοῦ κεραυνοβοληθέντος καὶ ἐπέρχονται τότε ἐγκαύματα ἐπὶ τοῦ σώματος ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ἐνδυμάτων καὶ οὐχὶ εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν κεραυνόν.

5. Πτῶσις κεραυνοῦ ἐπὶ ἐμψύχων καὶ δὴ ἀνθρώπων.

Ὁ κεραυνὸς καταπίπτων ἐπὶ ἀνθρώπου τινὸς δύναται νὰ προκαλέσῃ βλάβας διαφόρων βαθμῶν, ἀπὸ ἁπλοῦ ἐπιπολαίου ἐγκαύματος μέχρι τῶν φοβερωτέρων, ὡς ἀπανθρακώσεων. Ἐνίοτε ὁ κεραυνὸς ὡσεὶ παίζων προσέβαλεν ἄνθρωπόν τινα, χωρὶς οὐδεμίαν βλάβην νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτοῦ, πλὴν τοῦ εὐλόγου τρόμου καὶ ἄλλων τινῶν περιέργων κατορθωμάτων του. Ἂς ἀρχίσωμεν τὴν περιγραφὴν ἀπὸ τὰ τελευταῖα ταῦτα. Ὁ κεραυνὸς πεσὼν ἐπὶ ἀνθρώπου τινὸς ἀπεγύμνωσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων του, ἅτινα εὑρέθησαν εἰς ἱκανὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, χωρὶς ὁ ἄνθρωπος νὰ πάθῃ τι. Ἀπὸ ἄλλον ἀφῆρεσε τὰ ὑποδήματα, διασχισθέντα καὶ μακρὰν ἀπορριφθέντα. Ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ κεραυνὸς ὡς ἐπιτήδειος κλέπτης ἀφῆρεσε τὰ ἐνώτια γυναικός τινος καὶ ἀπὸ ἄλλης τὸ βραχιόλιον, χωρὶς αἱ γυναῖκες νὰ αἰσθανθῶσι τι, οὔτε τοπικῶς νὰ ἀφεθῇ ἀλλοίωσίς τις τοῦ δέρματος. Ὁ μαθητής μου τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς Καραγιάννης ἀνέφερε περίπτωσιν καθ' ἣν κεραυνὸς πλήξας ποιμένα ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὡρολόγιον ἐκ τοῦ θηλακίου του. Τὰ συντρίμματα τοῦ ὡρολογίου ἀνευρέθησαν εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν. Κατὰ τὸν Sausure ἐπιπεσὼν κεραυνὸς εἰς ἔπαυλίν τινα τῆς Νεαπόλεως τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συναθροισθῇ περὶ τὰ 100 ἄτομα δι' ἑορτήν τινα, διέδραμεν ὁ κεραυνὸς ὡς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των χωρὶς νὰ βλάψῃ οὐδένα οὐδαμῶς, πλὴν πτώσεώς των χαμαί. Ἀναμιμνήσκομεν τὴν ἀναφερθεῖσαν περίπτωσιν τῶν νικελίνων νομισμάτων, ἅτινα εὑρέθησαν συγκεκολλημένα ἐκ τήξεως ἐντὸς τοῦ θηλακίου ποιμένος χωρὶς αὐτὸς νὰ πάθῃ τι.

6. Ἐξέτασις σώματος κεραυνοπλήκτου.

Συνήθως ὅμως ὁ κεραυνὸς ἀφίνει ἐπὶ τοῦ σώματος ἴχνη τῆς διαβάσεώς του. Τοιαῦτα εἶναι :

α) Ἐ γ κ α ύ μ α τ α, συνηθέστερον δὲ πλήρης φρῦξις τῶν τριχῶν τῆς πλευρᾶς τὴν ὁποίαν διέτρεξεν ὁ κεραυνὸς ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ σώματος. Εἶναι ἐνίοτε τόσον πλήρης ἡ φρῦξις, ὥστε μετὰ τὴν ἀπέκδυσιν τοῦ σώματος, τοῦτο ἐμφανίζεται ὡσεὶ ἐξυρισμένον. Ἡ φρῦξις αὕτη τῶν τριχῶν λαμβάνει πολλάκις χώραν ἄνευ καύσεως τῶν ἐνδυμάτων. Τοιαύτη περίπτωσις ἀναφέρεται ἐν τῇ Ἰατροδικαστικῇ Γεωργιάδου. Συνήθως ὅμως ἀναφλέγονται ταῦτα. Καὶ δὲν σπανίζουν αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς τὰ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐγκαύματα φθάνουν μέχρις ἀπανθρακώσεως.

β) Κ α κ ώ σ ε ι ς ὡς ἀπὸ θλώντων ἢ τεμνόντων ὀργάνων ἢ πυροβόλου ὅπλου. Παρετηρήθησαν, σπανιώτερον βέβαια, τοιαῦται κακώσεις. Συντρίβεται τὸ κρανίον ὡς ἀπὸ πλήγματος. Δημιουργοῦνται τραύματα ὡς ἀπὸ διόδου βλήματος πυροβόλου ὅπλου. Ἐπὶ τούτου ὑπενθυμίζομεν τὴν ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσαν περίπτωσιν τραυματισμοῦ, οὕτως εἰπεῖν, τῶν πινακίων Μονῆς, διὰ κεραυνοῦ, παρομοίαν ὡς ἐὰν ἐγένετο διὰ βλήματος πυροβόλου ὅπλου. Ἐπὶ περιπτώσεώς τινος ἐπισυμβάσης πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν περιοχὴν Καβάλλας κεραυνόπληκτός τις παρουσίαζε στόμιον εἰσόδου καὶ στόμιον ἐξόδου, παρομοίων ὡς ὑπὸ πυροβόλου ὅπλου, δώσαντα ὑπονοίας φόνου τοῦ ἀτόμου διὰ πυροβολισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ διάσχισις τοῦ δέρματος καὶ ὑποκειμένων μορίων ὡς ἀπὸ τέμνοντος ὀργάνου γενόμεναι παρατηροῦνται ἐνίοτε. Φωτογραφία πτώματος κεραυνοπλήκτου φέροντος τοιαύτας κακώσεις παρατίθεται ἐν τῇ Ἰατροδικαστικῇ τοῦ καθηγητοῦ Γεωργιάδη.

γ) Κ ε ρ α υ ν ο γ ρ α φ ι κ α ὶ ε ἰ κ ό ν ε ς. Ὑποστηρίζεται ὑπὸ πολλῶν σοβαρῶν παρατηρητῶν ὅτι ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ κεραυνοπλήκτου δυνατὸν νὰ παρατηρηθῶσι ἀποτυπώματα τῶν πέριξ ἀντικειμένων, ὡσεὶ φωτογραφικὴ τούτων εἰκὼν νὰ ἀπετυπώθη ἐπὶ τοῦ δέρματος. Ἄλλοι ἀρνοῦνται τὴν τοιαύτην φωτογραφικὴν ἀποτύπωσιν τῶν πέριξ ἀντικειμένων καὶ δέχονται ὅτι θρύμματα, θρυμματισθέντων πέριξ ἀντικειμένων, ἐνεσφηνώθησαν εἰς τὸ δέρμα, δίδοντα εἰκόνα τινά, μὲ ὀλίγην φαντασίαν, παρομοιάζουσαν πρὸς τὰ τῶν πέριξ. Κατ' ἄλλους αἱ δῆθεν φωτογραφικαὶ εἰκόνες ὀφείλονται εἰς ὑπεραιμίαν τῶν τριχοειδῶν τοῦ δέρματος τοῦ κεραυνοβοληθέντος. Ἡμεῖς δὲν παρετηρήσαμε δερμογραφικὰς εἰκόνας κατὰ τὴν ἐξέτασιν πέντε πτωμάτων κεραυνοπλήκτων ἅτινα ἐξητάσαμεν.

δ) Π τ ω μ α τ ι κ ὴ ἀ κ α μ ψ ί α. Αὕτη ὡς γνωστὸν κατὰ τὰς συνήθεις περιπτώσεις ἐμφανίζεται ἀρχικῶς εἰς τὰ βλέφαρα καὶ τὴν κάτω σιαγόνα 3—4 ὥρας μετὰ τὸν θάνατον, συμπληροῖ δὲ τὴν κατάληψιν πάντων τῶν μυῶν τοῦ σώματος μετὰ δεκάωρον περίπου. Ἐπὶ κεραυνοπληξίας ὅμως ἡ πτωματικὴ ἀκαμψία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀμέσως γενικὴ καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ οὕτω ὁ κεραυνόπληκτος καθηλοῦται εἰς τὴν θέσιν καὶ στάσιν ποὺ εὑρίσκετο κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πτῶσιν τοῦ κεραυνοῦ. Χαρακτηριστικὴ τοῦ τοιούτου εἶναι ἡ ἀναφερομένη περίπτωσις καθολικοῦ τινὸς ἱερέως, ἐπισυμβᾶσα πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Αὐστρίᾳ. Ἐπέστρεφεν οὗτος ἀπὸ χωρίου τινὸς ἔφιππος εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐπελθούσης καταιγίδος ἐκεραυνοβολήθη θανὼν παρευθύς, ἀλλὰ καὶ καταληφθεὶς ἀποτόμως ὑπὸ γενικῆς πτωματικῆς ἀκαμψίας ἥτις καθήλωσεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ζώου, ὅπερ μετέφερε τὸν ἱερέα εἰς τὴν οἰκίαν του, νεκρὸν ὅμως πρὸς ἔκπληξιν καὶ ἀπελπισίαν τῶν πρὸς ὑποδοχὴν σπευσάντων οἰκείων του.

Καὶ οἱ μαθηταί μου ὅμως τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς μοῦ ἀνέφερον παρομοίας περίπου περιπτώσεις. Οὕτω ὁ Δαναλάκης ἀνέφερεν ὅτι εἰς χωρίον τι τοῦ Βιάννου (Κρήτης) κεραυνὸς ἐφόνευσεν ἄνδρα καταφυγόντα ὑπὸ πρίνον. «Ἀνευρέθη ὄρθιος, ὡς στήλη ἅλατος» ὡς γράφει. Καὶ ὁ Κορμᾶς ἀνέφερεν ὅτι κατὰ τὸ 1940 εἰς ὀρεινὸν χωρίον τῆς Μεσσηνίας ποιμὴν τις εὑρέθη κάτωθι δρυὸς φονευθεὶς ὡς διὰ πυροβόλου ὅπλου κατόπιν κεραυνοπληξίας. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσβολῆς ἵστατο ὄρθιος στηριζόμενος εἰς τὴν ποιμενικὴν ράβδον του. Εἰς τοιαύτην θέσιν ἀνευρέθη ὑπὸ τῶν προστρεξάντων.

ε) Περγαμηνοειδεῖς πλάκες. Γνωστὸν ὅτι ἂν ἀπετρίβη ἐξ αἰτίας τινὸς ἡ ἐπιδερμὶς τοῦ δέρματος καὶ ἐπῆλθεν ἀμέσως ὁ θάνατος τὸ δέρμα κατὰ τὴν ἀποτριβεῖσαν χώραν ξηραίνεται καὶ προσλαμβάνει τὴν ὄψιν καὶ σύστασιν φύλλων κρομμύου. Τοῦτο καλεῖται περγαμηνοειδὴς πλάξ. Τοιοῦτον τι συμβαίνει ἐνίοτε ἐπὶ κεραυνοῦ, ἀνευρισκομένων τότε πλακῶν περγαμηνοειδῶν, διαφόρου ἑκάστοτε ἀριθμοῦ, θέσεως καὶ ἐκτάσεως. Αὗται δύνανται νὰ δώσουν, εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ τοῦ κεραυνοῦ, ὑπονοίας ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκακοποιήθη πληττόμενος διὰ θλώντων ὀργάνων.

7. Νεκροτομία κεραυνοπλήκτου.

Αὕτη διενεργουμένη δὲν ἀποκαλύπτει ἀλλοιώσεις δυναμένας νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εἰδικαὶ κεραυνοπληξίας. Παρατηροῦνται συνήθως ὑπεραιμίαι τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων καὶ δὴ τῶν πνευμόνων καὶ τῆς καρδίας. Ἄλλοτε ὅμως παρατηροῦνται σοβαρότεραι βλάβαι ὡς ῥήξεις διαφόρων σπλάχνων ὡς τῆς καρδίας, κατὰ τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἄλλα ὄργανα. Δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐπέλθωσι καὶ κατάγματα τῶν ὀστῶν. Αἱ βαρεῖαι αὗται βλάβαι γίνονται κατὰ τὴν ἐν τῷ σώματι διαδρομὴν τοῦ κεραυνοῦ. Εὐνόητον ὅτι κατὰ τὴν νεκροτομίαν θὰ συναντήσωμεν τὰς καὶ κατὰ τὴν νεκροψίαν βεβαιωθείσας κακώσεις, ὡς διασχίσεις μαλακῶν μορίων, τὴν ἐν εἴδει τραύματος διὰ πυροβόλου ὅπλου διαδρομὴν τοῦ κεραυνοῦ κλπ. Ἐπὶ δύο κεραυνοπλήκτων, κατὰ τὴν αὐτὴν καταιγίδα βληθέντων παρὰ τὸ Πυριτιδοποιεῖον (τὴν 26.6.36) ἀνεύρομεν ἐντονωτάτην ὑπεραιμίαν κατὰ τὸ ἐπίπλουν, τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα, τοιαύτην ὥστε ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας διεγράφοντο εὐκρινέστατα τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα. Τοῦτο ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὑπονοίας δηλητηριάσεως. Τοὐναντίον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν παρετηρήθη ὑπεραιμία κατὰ τοὺς πνεύμονας, οὔτε τὸ συνήθως ἐπὶ κεραυνοπλήκτων ὡς καὶ τῶν ἠλεκτροπλήκτων παρατηρούμενον ἔντονον πνευμονικὸν οἴδημα.

8. Συμπτωματολογία.

Τὰ ἐπὶ κεραυνοπλήκτων ἀναφαινόμενα συμπτώματα παρομοιάζουν πρὸς τὰ τῆς κοινῆς ἠλεκτροπληξίας, εὐλόγως δέ, καθ' ὅσον ὡς ἐρρήθη, ὁ κεραυνὸς ἐν τῇ πραγματικότητι εἶναι ἠλεκτρικὸς σπινθήρ. Εὐλόγως ὅθεν τὰ ἐκ κεραυνοπληξίας, ὑπενθυμίζομεν ὅμως ὅτι παρατηροῦνται περιπτώσεις καθ' ἃς πράγματι ὁ κεραυνὸς ἔπληξε τὸν ἄνθρωπον καὶ ὅμως τὰ ἐμφανισθέντα συμπτώματα ὑπῆρξαν μηδαμινά. Ὁπωσδήποτε ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐξετάζοντες τὰ ἐκ κεραυνοπληξίας συμπτώματα ἔχομεν τὰ ἑξῆς: 1) Ἀπότομον θάνατον ἢ τοιοῦτον ἐπερχόμενον μετὰ ὥραν ἢ ὥρας μετὰ τὴν κεραυνοπληξίαν. 2) Ἀνάπτυξιν νευρικῶν φαινομένων ὡς παροδικῆς ἀναισθησίας εἴτε καὶ διασαλεύσεως τοῦ λογικοῦ προσωρινῶς ἀλλ' ἐνίοτε μονίμου. Παραλύσεις διαφόρου τύπου, τύφλωσις, κώφωσις. Ἐπὶ τούτου σημειοῦμεν περίπτωσιν τὴν ὁποίαν ἐγνώρισεν εἰς ἡμᾶς ὁ μαθητής μου τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς Ἀνδρουτσόπουλος ἔχουσαν ἐν συνόψει οὕτω: Εἰς τὸ χωρίον Ροβιάτα τῆς Ἠλείας ἀνήρ τις κεραυνοπληγεὶς ἔπαθε κώφωσιν παντελῆ καὶ ἐλαφρὰς διανοητικὰς παρακρούσεις. Μετὰ τὴν κεραυνοπληξίαν ὁ παθὼν ἀπέκτησε τέκνον παρουσιάζον διανοητικὰς παρακρούσεις, ἐνῷ τὰ πρὸ τῆς κεραυνοπληξίας γεννηθέντα δύο ἕτερα τέκνα του εἶναι πολὺ καλά. Ὁ Ἀνδρουτσόπουλος ἐν τῇ ἐκθέσει του ἔρριπτε τὴν ὑπόνοιαν ὅτι εἰς τὴν κεραυνοπληξίαν τοῦ πατρὸς ὀφείλεται ἡ ἐλαττωματικότης τοῦ μετὰ τὴν κεραυνοπληξίαν γεννηθέντος τέκνου. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν δύναται οὔτε νὰ ἀπορριφθῇ, οὔτε νὰ γίνῃ παραδεκτή, διότι τέκνα ἐλαττωματικά, εἴτε σωματικῶς εἴτε ψυχικῶς, προέρχονται ἐκ διαφόρων παθήσεων τῶν γεννητόρων, μονίμων συνήθως, ἀλλ' ἐνίοτε λίαν παροδικῶν, ὡς τοῦτο συμβαίνει ὅταν οἱ γεννήτορες ἐν στιγμῇ μέθης ἐξ οἰνοπνεύματος ἢ ἄλλης τινὸς τοξικῆς οὐσίας ἔσπειραν τὸ τέκνον. Ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ἐκ κεραυνοπληξίας συμπτωματολογίαν ἀναγράφομεν ὅτι παρετη-

ρήθησαν περιπτώσεις τυφλώσεως ἐκ τῆς λάμψεως τῆς ἀστραπῆς, ἄλλοτε δὲ παραπληγικαί. Τοὐναντίον δὲ ἀναγράφεται εἰς παλαιὰ περιοδικὰ ὅτι τυφλοὶ ἢ παράλυτοι πρότερον, ἐθεραπεύθησαν, χάρις εἰς τὴν κεραυοπληξίαν τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν.

Συνήθως ὁ κεραυνὸς ἐπιπίπτει εἰς τόπον τινὰ καὶ τραυματίζει τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους. Ὑπάρχουν ὅμως περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ κεραυνὸς ἔπεσε πολὺ μακράν, μετεφέρθη δὲ εἰς τὸν προσβληθέντα διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ ἢ τηλεφωνικοῦ σύρματος. Τοιαύτην περίπτωσιν περιέγραψεν ὁ τότε Δόκιμος μαθητὴς τῆς Σχολῆς Ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς Βαλεργάκης, νῦν Ἀξιωματικός. Ἡ περίπτωσις ἔχει οὕτω: «Εἰς τοποθεσίαν τινὰ τῆς Β. Ἑλλάδος, ἐκαθήμην ἐγὼ μετὰ τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ τῶν Μ.Ε.Α. καὶ ἀνδρῶν τινῶν. Ἀποτόμως ὁ καιρὸς χαλάει καὶ μακρὰν εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐφαίνοντο ἀστραπὲς καὶ ἀκούοντο βροντές. (Ὁ μὴν ἦτο Μάϊος). Πλησίον μας ὑπῆρχε τηλέφωνον καὶ ἡ κάθοδος τοῦ τηλεφώνου εὑρίσκετο εἰς τὴν πλάτην τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ. Ξαφλικὰ βλέπω ἕνα δυνατὸν σπινθῆρα καὶ ἀκούω ἕνα κρότον σὰν περιστρόφου καὶ ἕνα Ἄχ! ἀπὸ τὸν Ἀνθυπολοχαγόν. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα ὅτι πῆρε φωτιὰ τὸ περίστροφόν του, ἀλλ' ἐκ τῆς γενομένης ἐρεύνης τὸ περίστροφον εὑρέθη πλῆρες. Ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐνδυμάτων διεπιστώθη σοβαρὸν ἔγκαυμα εἰς τὴν ράχιν. Ἐκλήθη ἰατρὸς καὶ ὁ Ἀνθυπολοχαγὸς ἐσώθη, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐπ' ἀρκετὸν δὲν ἠμποροῦσε νὰ κινηθῇ ἐκ παραλύσεως τῶν κάτω ἄκρων».

9. Μηχανισμὸς θανάτου.

Οὗτος εἶναι παρόμοιος πρὸς τὸν ἐπὶ ἠλεκτροπληξίας ἀναπτυσσόμενον. Ὀφείλεται δηλαδὴ εἴτε εἰς ἐπίδρασιν τοῦ κεραυνοῦ ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ πρόκλησιν μαρμαρυγῆς τῶν κοιλιῶν ταύτης, εἴτε εἰς ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ δὴ τῶν κατὰ τὸν προμήκη μυελὸν ὑπαρχόντων κέντρων τῆς ἀναπνοῆς καὶ κυκλοφορίας. Ἐξ ἐπιδράσεως τινὸς τῶν παραγόντων τούτων ἢ καὶ ἀμφοτέρων δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀσφυξία ἕνεκα τετανικῆς συσπάσεως τῶν ἀναπνευστικῶν μυῶν ἢ καὶ ἀναπτύξεως ὀξέος πνευμονικοῦ οἰδήματος. Θέλομεν δὲ ἴδῃ ὅτι μέσον διασώσεως τῶν κεραυνοπλήκτων εἶναι ὡς καὶ ἐπὶ ἠλεκτροπλήκτων, ἡ καταπολέμησις τῆς ἀσφυξίας.

Ὁ θάνατος τῶν κεραυνοπλήκτων δύναται νὰ ὀφείλεται εἴς τινας περιπτώσεις εἰς ἐπιβάρυνσιν προϋπαρχουσῶν νόσων ὡς καρδιοπαθειῶν, ἀρτηριακῆς ὑπερτονίας καὶ ἄλλων. Ἀλλὰ καὶ ὁ εὔλογος τρόμος τοῦ κεραυνοβληθέντος αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, δύναται νὰ προκαλέσῃ αὐτοστιγμεὶ θάνατον. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐκ ψυχικῆς τινος συγκινήσεως δύναται νὰ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος θάνατος. Θάνατος τῶν κεραυνοπλήκτων δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ μεθ' ἡμέρας ἐκ τῶν δημιουργηθεισῶν κακώσεων ἢ ἐκ μολύνσεως τούτων ὡς καὶ αἱμορραγιῶν μετατραυματικῶν ἢ αἱμορραγιῶν ἐξ ἀποπτώσεως πλακῶν εὐρέων ἐγκαυμάτων.

10. Διάγνωσις κεραυνοπληξίας.

Κατὰ κανόνα ἡ ἀπόδοσις τοῦ θανάτου ἀτόμου τινὸς εἰς κεραυνοπληξίαν εἶναι εὔκολος καὶ ἀπολύτως δικαιολογημένη. Ἡ ἐπέλευσις τοῦ θανάτου ἐν ὥρᾳ καταιγίδος καὶ κεραυνῶν, ἡ ὑπὸ ἄλλων μαρτυρουμένη πτῶσις κεραυνοῦ ἐπὶ τοῦ θανόντος, αἱ ἐπὶ τοῦ πτώματος παρατηρούμεναι ὡς ἐγκαύματα φρύξεις τριχῶν, κεραυνογραφικαὶ εἰκόνες καὶ ἄλλα, πείθουν ὅτι ὁ θάνατος εἰς κεραυνοπληξίαν ὀφείλεται. Εἶναι ὅμως ἐνδεχόμενον νὰ προκύψουν παρεξηγήσεις εἴς τινας περιπτώσεις κεραυνοπληξίας καὶ νὰ ἀποδοθῇ ὁ θάνατος εἰς ἐγκληματικήν τινα αἰτίαν. Τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ ἂν ὁ ἄνθρωπος προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ εἰς ἐρημικὴν τινα θέσιν, ἐδημιουργήθησαν δὲ ἐπ' αὐτοῦ κακώσεις ὡς ἀπὸ θλῶντος ὀργάνου ἢ τέμνοντος ἢ πυροβόλου ὅπλου ἀνευρέθη δὲ τὸ πτῶμα μετὰ χρόνον τινὰ ἀπὸ τοῦ θανάτου. Τότε αἱ ἀναφερθεῖσαι κακώσεις εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδοθοῦν εἰς ἐγκληματικὴν ἐπέμβασιν. Ὁ ἐξετάζων τὸ πτῶμα ἰατρὸς ἀνευρίσκων τινὰς τῶν ἀνεφερθεισῶν ἐκ κεραυνοπληξίας ἀλλοιώσεων ὡς φρῦξιν τριχῶν κ.λ.π. θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποδώσῃ τὸν θάνατον εἰς τὴν πραγματικὴν αἰτίαν δηλαδὴ εἰς τὴν κεραυνοπληξίαν. Ὑπενθυ-

μίζομεν τὴν ἀναφερθεῖσαν περίπτωσιν Καβάλλας, καθ' ἣν τὰ ἐπὶ τοῦ πτώματος παρατηρηθέντα στόμια εἰσόδου καὶ ἐξόδου ἀπεδόθησαν εἰς τραυματισμὸν διὰ βλήματος πυροβόλου ὅπλου.

11. Θεραπεία κεραυνοπλήκτων.

Ἐὰν οὗτοι δὲν ἔμειναν νεκροὶ αὐτοστιγμεὶ ἢ μετὰ ἐλάχιστον χρόνον ἐνδείκνυται ἡ παροχὴ πρώτων βοηθειῶν, δὲν σπανίζουν δὲ αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς τοιαῦται διέσωσαν τὸν κεραυνοβληθέντα. Εἶναι δὲ αἱ ἐπὶ κεραυνοπληξίας χορηγούμεναι πρῶται βοήθειαι παρόμοιαι πρὸς τὰς κατὰ τῆς ἠλεκτροπληξίας ἐφαρμοζομένας. Ἐνεργεῖται δηλαδὴ τεχνητὴ ἀναπνοὴ ἐπὶ μακρὸν τινα τῶν πρὸς τοιαύτην ἐφαρμοζομένων μεθόδων, προτιμωτέρα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ τοῦ Σάφερ (Shaffer) διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ ἀποτελεσματικότητά της. Ἐὰν ὁ παθὼν μεταφερθῇ εἰς Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν, ἔχοντα τὰ πρὸς ἐνέργειαν τεχνητῆς ἀναπνοῆς μηχανήματα εὐνόητον ὅτι ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ θὰ ἐνεργηθῇ διὰ τούτων, καθ' ὅσον τότε ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ δύναται νὰ παρατείνεται ἐπὶ μακρὸν, ὡς ἀπαιτεῖται εἰς τοιαύτας περιπτώσεις. Μετὰ τῆς τεχνητῆς ἀναπνοῆς πρέπει νὰ συνδυασθῇ καὶ ἡ παροχὴ ὀξυγόνου, διὰ τῶν καταλλήλων μηχανημάτων ἐνεργουμένη, καθ' ὅσον ἡ ἀπορρόφησις ἀπὸ ἀσκοῦ ὀξυγόνου τιθεμένου πρὸ τῆς ρινὸς καὶ τοῦ στόματος εἶναι προβληματική. Ἀναλόγως τῶν ἐνδείξεων θὰ ἐφαρμοσθῇ καρδιοτόνωσις δι' ἐνέσεων καρδιοτονικῶν φαρμάκων, ἐν ἀνάγκῃ δι' ἐνδοκαρδιακῶν ἐνέσεων χορηγουμένων. Ἂν ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐμφανίζωνται φαινόμενα ὡς σπασμοί, μεγάλη διέγερσις, θὰ χορηγηθοῦν τὰ ἁρμόζοντα φάρμακα.

Ἰδιαιτέρα περίπτωσις κεραυνοπληξίας χρήζει μικρᾶς τινὸς ἀναπτύξεως. Εἶναι ἐκείνη καθ' ἣν γυνὴ ἔγκυος 7ου μηνὸς καὶ ἄνω, ἐκεραυνοβολήθη, ὁπότε ἐμφανίζεται τὸ ζήτημα ἐὰν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρηθῇ διάσωσις τοῦ ἐμβρύου διὰ καισαρικῆς τομῆς. Τοιαύτη περίπτωσις παρετηρήθη κατὰ Νοέμβριον 1957 εἰς χωρίον τι τῆς Αἰγίνης ἐπὶ γνωστῆς μου οἰκογενείας. Ἐπελθούσης καταιγίδος σφοδροτάτης μετὰ πλείστων κεραυνῶν, εἷς τούτων ἔπληξε τὴν μητέρα τῆς οἰκογενείας, ἔγκυον ἐκ νέου εἰς τὸν 7ον μῆνα. Ὁ κεραυνὸς προὐξένησε ἐκτεταμένον ἔγκαυμα κατὰ τὰς ὠμοπλάτας, χωρὶς τὰ καλύπτοντα ἐνδύματα νὰ καοῦν. Ἡ γυνὴ ἔμεινεν σχεδὸν ἄπνους. Πᾶσαι αἱ φροντίδες, σπασμωδικαὶ ἄλλως τε ἐλλείψει ἰατροῦ, περιωρίσθησαν εἰς τὴν μητέρα, οὐδεμιᾶς σκέψεως ἐκφρασθείσης διὰ τὸ ἔμβρυον, εὐλόγως δὲ διὰ τοὺς συνθήκας τῆς συμβάσης τραγωδίας. Ἐὰν ὅμως ἄλλαι συνθῆκαι ὑπῆρχον, καθ' ἃς ἡ παροχὴ ἁρμοζουσῶν βοηθειῶν ἔδιδον βασίμους ἐλπίδας διασώσεως τῆς μητρὸς ἡ καισαρικὴ τομὴ πάλιν δὲν θὰ ἐνεδεικνύετο, διότι τὸ ἔμβρυον ἐκ τῆς καθ' αὐτὸ ἐπιδράσεως τῆς ἠλεκτροπληξίας δὲν πάσχει, θὰ διασωθῇ δὲ διασωζομένης τῆς μητρός. Τοῦτο ὑποστηρίζει ὁ διάσημος Ζέλλινεκ εἰς τελευταίαν δημοσίευσίν του (Τριὰνκλ— Ὀκτώβριος 1957). Λέγει οὗτος τὰ ἑξῆς : ἐν σχέσει πρὸς ἐξαιρετικὰς θεραπείας μετὰ κεραυνοπληξίαν : «Εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἐξαιρετικῶν βοηθειῶν ἃς ἀναφέρομεν τὴν περίπτωσιν γυναικῶν ἐγκύων προκεχωρημένης κυήσεως. Αὗται πληγεῖσαι ὑπὸ κεραυνοῦ ἢ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος δύνανται νὰ ἀναπνεύσουν ἐκ νέου, νὰ διασωθοῦν καὶ νὰ τέξουν εἶτα κανονικῶς ἄνευ ἀπευκταίου. Συμφώνως πρὸς τὰ πειράματά μου, ἄμεσος καισαρικὴ τομὴ πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἐμβρύου δὲν δικαιολογεῖται».

12. Προφύλαξις.

Εἴδομεν ὅτι ὁ σκληρὸς Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Τιβέριος, ἐν στιγμαῖς καταιγίδος μετὰ κεραυνῶν ἐκάλυπτε τὴν κεφαλήν του διὰ στεφάνου δάφνης, νομίζων ὅτι αὕτη θὰ ἀπεδίωκεν ἀπ' αὐτοῦ τὸν κεραυνόν. Ἄλλοι ἐπίστευον ὅτι θέτοντες πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας των δέρμα φώκης ἢ σταυρώνοντες ἐκεῖ νυκτερίδα ζῶσαν, ἢ τὸ πτῶμα αὐτῆς θὰ ἀπέτρεπον τὴν ἐπέλευσιν τοῦ κεραυνοῦ. Πίστις χιμαιρική! Καλὸν εἶναι ἐν καιρῷ κεραυνῶν, νὰ μὴ φέρῃ τις ἐπ' αὐτοῦ, ἀντικείμενα γνωστὰ ὡς καλοὺς ἀγωγοὺς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τὰ σίδηρα κυρίως. Εἰς τοιοῦτον ἀντικείμενον ὀφείλεται

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΠΕΤΙΟ

Ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Παρισίων
κ. **M. ARNAL**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἵνα μὴ παραπλανηθῇ ὁ ἀναγνώστης, ὁ ὁποῖος δὲν ἔζησε τὴν ἐξέλιξιν τῆς τεραστίας ταύτης ἐρεύνης, ἠκολουθήσαμεν ἕως τώρα τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῶν γεγονότων.

Ἤδη ὅμως εἰσερχόμεθα εἰς τὴν φάσιν τῆς τακτικῆς ἀνακρίσεως καὶ τῶν ὁριστικῶν ἐρευνῶν τῶν προκληθεισῶν ἐκ τῶν πολλαπλῶν ὁμολογιῶν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἐδώκαμεν μίαν ἰδέαν τῆς πνευματικῆς του καταστάσεως : μνησίκακος, μοχθηρός, βίαιος, πειστικός, ἔτι δὲ ρέπων εἰς τὴν κακοπιστίαν καὶ τὰς ὕβρεις καὶ προσβολάς.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρακολουθήσωμεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν ἐξέλιξιν μιᾶς ἀνακρίσεως τὴν ὁποίαν ὁ Πετιό, χάρις εἰς τὰς σκοπίμους παραλείψεις κατὰ τὰς καταθέσεις του, ἤλπιζε νὰ μὴ ἴδῃ ποτὲ περατουμένην. Ἀλλ' ὁ ἐπιληφθεὶς τῆς ὑποθέσεως ἀνακριτὴς δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀπογοητεύουσιν αἱ δυσκολίαι. Τοὐναντίον μάλιστα, ἀφῆκε τὸν Πετιὸ νὰ πέσῃ εἰς τὴν παγίδα τῶν ἰδίων αὐτοῦ ψευδῶν, νὰ περιέλθῃ βαθμηδὸν εἰς ἀδιέξοδον μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν, τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1945, ἐξουθενωμένος, ἄνευ πνοῆς καὶ ἄνευ ἐπιχειρημάτων, ἐννοῶν ἴσως ὅτι τὴν φορὰν ταύτην ὤφειλε νὰ ἀποδώσῃ λογαριασμόν, ἠρνήθη κατηγορηματικῶς νὰ ὁμιλήσῃ.

Αἱ ὁμολογίαι εἰς τὰς ὁποίας ὁ Πετιὸ προέβη κατ' ἀρχὰς εἰς τοὺς συλλαβόντας αὐτὸν ἀξιωματικοὺς καὶ κατόπιν εἰς τὸν ἀνακριτὴν ὁ ὁποῖος τὸν ἀνέκρινε, δὲν εἶναι σύμφωνοι.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ σκοτεινὴ αὐτὴ προσωπικότης ἐποίκιλλε τὰς ὁμολογίας της ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης περιπτώσεως καὶ ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς προβαίνων εἰς προφανεῖς ἀσημάντους ὁμολογίας, νὰ ἐμπλακῇ εἰς λεπτομερείας αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ ἀπέβαινον μοιραῖαι δι' αὐτόν.

ἴσως ὁ θάνατος ἀτόμου τινὸς πρὸ ἐτῶν ἐπισυμβὰς εἰς τὸ Παγκράτι οὗτινος τὸ πτῶμα μετεφέρθη εἰς τὸ Νεκροτομεῖον. Οὗτος ἕνεκα ἀκρωτηριασμοῦ ἑνὸς τῶν κάτω ἄκρων ἀπὸ τῆς μεσότητος τοῦ μηροῦ, ἔφερε τεχνητὸν πόδα συγκρατούμενον διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων. Κεραυνὸς πεσὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ του προετίμησε νὰ προσβάλῃ τὸν ἀνάπηρον, ἑλκυσθεὶς πιθανῶς ὑπὸ τῶν σιδηρῶν ἐλασμάτων. Συνιστᾶται ὡς ἀνεφέραμεν ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ ὑψηλῶν οἰκοδομημάτων ὡς καὶ δένδρων. Εἴδομεν ὅμως ἀνεφερθείσας ὑπὸ μαθητῶν τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς περιπτώσεις καθ' ἃς ἐπλήγησαν ὑπὸ κεραυνοῦ ἄτομα ἀποφυγόντα νὰ καταφύγωσιν ὑπὸ δένδρον τι, ἐνῷ οἱ ὑπ' αὐτὸ καταφυγόντες δὲν ἔπαθόν τι. Τοιαῦται ὅμως σπάνιαι προτιμήσεις δὲν ἀχρηστεύουσι τὴν σύστασιν τῆς μὴ καταφυγῆς ὑπὸ δένδρα ἐν καιρῷ κεραυνῶν. Θεωρεῖται ὡς προστατεύουσα ἀπὸ κεραυνοῦ ἐνδυμασία ἐκ κακῶν ἀγωγῶν ἠλεκτρισμοῦ, ὡς τὰ μετάξινα, τὰ μάλλινα, τὸ καουτσούκ, τὰ γουναρικά. Ἀναμφησβητήτου ὅμως ἀποτελεσματικότητος εἶναι τὰ ἀλεξικέραυνα, διὸ ἐφοδιάζονται δι' αὐτῶν μεγάλα καὶ ὑψηλὰ οἰκοδομήματα, πυριτιδαποθῆκαι, ἀεροπλάνα, ἱστοὶ ἀτμοπλοίων κλπ. Ἡ ἐν σελίδι 5924 ἀναφερθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βαλεργάκη περίπτωσις ἠλεκτροπληξίας ἐκ τοῦ μακρόθεν μεταφερθέντος κεραυνοῦ δεικνύει τὴν ἀνάγκην ἀπομονώσεως τηλεφώνων καὶ ραδιοφώνων ἐν καιρῷ καταιγίδος μετὰ κεραυνῶν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΣ

Τί εἶπε πράγματι ; Σταθερὰ φροντὶς τῆς ἐπιχειρηματολογίας του ἦτο νὰ ὑποστηρίζῃ ὅτι ἐνήργει χάριν τῆς ἀντιστάσεως καὶ κατόπιν διαταγῶν αὐτῆς. Ὅτι τὰ πτώματα τὰ ὁποῖα ἀνεκαλύφθησαν καὶ αἱ ἐξαφανίσεις διὰ τὰς ὁποίας κατηγορεῖται σχετίζονται μὲ τὰς ἐκτελέσεις κατασκόπων ἢ ὑπόπτων ἐνεργηθείσας πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Συμμάχων.

Ὁ Πετιὸ ἀφηγεῖται μὲ τόνον εἰλικρινείας πῶς ἐφεῦρε τὸ 1941 μυστικὸν ὅπλον τὸ ὁποῖον ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Προξενεῖον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. (Οὐδέποτε παρέσχε συγκεκριμένας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ μυστικοῦ τούτου ὅπλου ἵνα μὴ δηλητηριάσῃ τὰς διεθνεῖς σχέσεις).

Κατόπιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ 1941, βεβαιοῖ ὅτι πράγματι εἰσῆλθεν εἰς τὴν μυστικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Πιὲρ Μπροσολέτ, ἐνταχθεὶς ἀκολούθως εἰς τὴν ὁμάδα δράσεως «Ἄρκ–ἂν–Σιέλ», τὴν διευθυνομένην ὑπὸ τοῦ Κουμουλό, καὶ ὅτι ὀλίγον μετὰ ταῦτα, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «ἰατρὸς Εὐγένιος» συνέστησε καὶ ὁ ἴδιος μίαν ὁμάδα ἀσφαλείας ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Φλὶ–Τόξ».

Ὁ Πετιὸ δίδει τότε διὰ τὴν μονάδα «Φλὶ–Τὸξ» πλῆθος λεπτομερειῶν μὲ τὰς ὁποίας ἤθελε νὰ δημιουργήσῃ αἴσθησιν, καὶ ἀναφέρει—ἑρμηνεία καὶ δικαιολογία πρωταρχικῆς δι' αὐτὸν σημασίας—ὅτι ἡ ὁμὰς αὕτη εἶχεν εἰδικευθῆ εἰς τὴν ἀνίχνευσιν καὶ θανάτωσιν τῶν «σπιούνων τῆς Γκεσταπό».

Παρασυρθεὶς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν του ὁ Πετιὸ διεκδικεῖ τότε τὴν εὐθύνην διὰ τὸν θάνατον 63 προσώπων καὶ οὐχὶ πλέον 26 μόνον ὡς ὑπῃνίσσετο φρονίμως ὁ ἀνακριτής.

Συνεχίζων ἀφηγεῖται ὅτι τὰς ἀνακρίσεις διενήργει ἐντὸς τῆς οἰκίας του τῆς ὁδοῦ Λεζυὲρ καὶ ἀκολούθως προέβαινεν εἰς τὰς ἐκτελέσεις, γινομένας ἢ διὰ πιστολίου ἢ καὶ διὰ μυστικοῦ ὅπλου. Τὰ πτώματα ἐγκαταλείποντο εἰς τὸ δάσος Μαρλὺ ἢ εἰς τὰ δάση τοῦ Σαὶν–Κλού.

Ἡ δρᾶσις αὐτή, ἡ ὁποία θὰ ἦτο ἀξία θαυμασμοῦ ἐὰν ἦτο ἀληθής, εἶχε, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, συνεχισθῆ μέχρι τοῦ Μαΐου 1943, ὅτε ὁ Πετιὸ συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη ἐν Φρὲν μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1944. Διότι ὁ Πετιὸ συνελήφθη πράγματι ὑπὸ τῶν Γερμανῶν. Περαιτέρω θὰ ἴδωμεν τί πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν περὶ τούτου.

Ἀκολούθως ὁ ἰατρὸς ἐξήγησε πῶς, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του ἐκ τῆς Φρέν εὗρε τὸν βόθρον τῆς ὁδοῦ Λεζυὲρ πλήρη πτωμάτων, πῶς εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του νὰ τῷ προμηθεύσῃ κεκαυμένην ἄσβεστον διὰ νὰ ἐξαφανίσῃ τὰ πτώματα, ἐξ ὧν μερικὰ ἐκάησαν ὑπὸ τὰς γνωστὰς περιστάσεις.

Ἐνταῦθα ὁ Πετιὸ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ τὴν μνησικακίαν του καὶ κατεφέρθη πικρῶς κατὰ τῆς Ἀστυνομίας, ἡ ὁποία ἀναμιγνύεται πάντοτε εἰς ὅ,τι δὲν τὴν ἀφορᾷ, καὶ κατὰ τῶν πυροσβεστῶν «τῶν ὁποίων εἶναι γνωστὴ ἡ συνήθεια νὰ εἰσέρχωνται διὰ ρήξεως εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ἰδιωτῶν».

Διότι προδήλως ἐὰν ἡ Ἀστυνομία καὶ οἱ πυροσβέσται δὲν ἐπενέβαινον...

Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸ τέλος τῶν μακροσκελῶν δηλώσεών του, ὁ Πετιό, κληθεὶς νὰ παράσχῃ περισσοτέρας ἐξηγήσεις, εὑρέθη ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ δώσῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην συγκεκριμένην πληροφορίαν ἡ ὁποία θὰ ἐπέτρεπε τὸν ἔλεγχον τῶν λεγομένων του. Ὁσάκις ἄλλως τε προσεπάθησε νὰ τὸ πράξῃ ἐπέσυρε κατηγορηματικὰς διαψεύσεις δι' ὧν ἀναμφηρίστως ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Πετιὸ δὲν ἀπετέλεσε ποτὲ μέλος τῆς ἀντιστάσεως οὔτε μακρόθεν οὔτε ἐκ τοῦ πλησίον.

Ὁ ἰατρὸς ὑπελόγιζεν ἐπὶ τῶν προφυλάξεων τὰς ὁποίας εἶχε λάβει καὶ δὲν ἐφαντάζετο ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας τὴν ἀνάκρισιν νὰ ἐξακριβώσωσι τὴν ταυτότητα τινῶν ἐκ τῶν θυμάτων του. Ἡ ἔμφυτος ἀπληστία του τὸν κατέστρεψε. Δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ἐξαφανίσῃ ἐπίσης τὰ ἀσπρόρρουχα καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν θυμάτων του, καὶ τὰ κιβώτια τῆς Κουρσὸν-λε Καρριὲρ τὸν ἔφεραν εἰς σύγχυσιν, διότι

ἀπέδειξαν ὅτι τὰ θύματα δὲν ἦσαν πράκτορες τῆς Γκεσταπὸ ἀλλὰ δυστυχεῖς οἱ ὁποῖοι, τοὐναντίον, ἐδιώχθησαν ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Ἀστυνομίας.

Ὄντως ὁ ἀνακριτὴς δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰς πρώτας ἐξηγήσεις τοῦ Πετιό. Ἀπήτησε περισσοτέρας καὶ σαφεστέρας λεπτομερείας.

Ὁ ἰατρὸς κατεφέρθη κατὰ τῆς δικαιοσύνης τὴν ὁποίαν, μὲ τὴν σειράν της, κατηγόρησεν ὡς ἀμαθῆ. Ἠρνήθη νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς ὁμάδος του «Φλὶ-Τόξ», τὰ ὁποῖα ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν ἐγνώριζε. Ἀφρόνως ἀφ' ἑτέρου φερό-

Ἡ δίκη τοῦ Πετιό.

μενος παρέσχε μίαν περιγραφὴν τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Κουμουλὸ ἡ ὁποία ἀπεκαλύφθη ἐντελῶς λανθασμένη.

Οὐχ ἧττον ὁ Πετιὸ ἐτροποποίει τὴν μέθοδον ὑπερασπίσεώς του ἐφ' ὅσον ἡ κατηγορία ἀπέβαινε περισσότερον συγκεκριμένη, ἐμφανίζουσα ὀνόματα τὰ ὁποῖα οὗτος ἤλπιζεν ὅτι οὐδέποτε πλέον νὰ ἤκουε προφερόμενα.

Εἰς τὸ τέλος, ὁ κατηγορούμενος ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1941 ἔσχε τὴν ἰδέαν νὰ ὀργανώσῃ μίαν «ἄλυσον» καθιστῶσαν δυνατὴν τὴν μετάβασιν εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικήν, χάρις εἰς συνενόχους (οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἀνευρέθησαν) εἰς τὰ πέριξ τῶν Ἱσπανικῶν συνόρων.

Ὁ Πετιὸ λέγει ὅτι ἐνεπιστεύθη τὸ μυστικὸν τοῦτο εἰς ἕνα ἐκ τῶν πελατῶν του, κάποιον Φουριέ, κουρέα, ὁ ὁποῖος ἔσχε τὴν ἀτυχῆ καὶ ἄτιμον ἔμπνευσιν νὰ ἐκμεταλλευθῇ ἐμπορικῶς τὸ μυστικόν.

Ὁ Φουριὲ ἐτέθη οὕτως εἰς ἀναζήτησιν «πελατῶν» καὶ εἶχε διαπράξει τὸ σοβαρὸν σφάλμα νὰ τοὺς ἀναζητήσῃ εἰς περιβάλλον ὅπου ἐσύχναζεν ἡ Γαλλικὴ «Γκεσταπό». Καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ παρουσιασθέντες εἰς τὸν «τιμωρὸν» Πετιὸ ἦσαν ἄτομα ὕποπτα, τὰ ὁποῖα ἐπεζήτουν νὰ ἀνακαλύψωσι τὴν «ἄλυσον» ἢ προσεπάθουν νὰ ἀποδράσουν ἀφοῦ εἶχον διαπράξει κάποιο ἔγκλημα.

Δὲν θὰ ἐκταθῶμεν περισσότερον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καταχθονίων καὶ σκοτεινῶν ἐξηγήσεων τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ Πετιὸ εἰς τὸν ἀνακριτήν, διὰ νὰ προσπαθήσῃ ματαίως νὰ δικαιολογήσῃ τὰ κακουργήματά του.

Θὰ παραθέσωμεν, ἄνευ ἄλλων λεπτομερειῶν, τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῶν κυριωτέρων δολοφονιῶν, ὡς αὕτη προκύπτει ἀπὸ τὰς ἀναζητήσεις, τὰς ἐρεύνας, τὰς πραγματογνωμοσύνας καὶ τὰς μαρτυρίας :

1) Ὑπόθεσις Γκουσίνοβ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 1941 ὁ Γκουσίνοβ, Ἑβραῖος ἐκ Πολωνίας, τακτικὸς πελάτης τοῦ Πετιό, ἐξεδήλωσεν εἰς τὴν σύζυγόν του τὴν πρόθεσίν του νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἀργεντινὴν χάρις εἰς τὴν μεσολάβησιν τοῦ ἰατροῦ του.

Τὴν 2-1-1942 ὁ Γκουσίνοφ ἀνεχώρησε μετὰ τὸ γεῦμα διὰ τὴν Ἐτουὰλ καὶ δὲν ἐπανῆλθε ποτέ.

Ἡ ἀνάκρισις ἐξηκρίβωσεν ὅτι ὁ Πετιὸ τῷ εἶχε συστήσει νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἀσπρόρρουχα ἄνευ σημάτων (μάρκες) καθὼς καὶ ὅσα ἠδύνατο περισσότερα χρήματα καὶ κοσμήματα ἀπαγορεύσας ἀφ' ἑτέρου εἰς αὐτὸν νὰ ἔχῃ συνοδόν.

Ὁ Γκουσίνοβ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, εἰς κοσμήματα καὶ εἰς χαρτονομίσματα, πλείονα τῶν δύο ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἡ ἀνάκρισις ἀπεκάλυψεν ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἡ Γκουσίνοβ εἶχεν ἐπιμόνως ζητήσει ἀπὸ τὸν ἰατρὸν νὰ ἐπιτύχῃ εἰδήσεις ἀπὸ τὸν σύζυγόν της.

Ὁ Πετιὸ ἀπήντησεν ὅτι εἶχε λάβει κρυπτογραφημένα γράμματα ἐκ Μπουένος Ἄϋρες, ὅτι τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς καὶ ὅτι, ἐν τέλει ὁ Γκουσίνοβ τὴν συνεβούλευε νὰ μεταβῇ παρ' αὐτῷ ἀφοῦ πωλήσῃ ὅ,τι αὕτη εἶχε εἰσέτι εἰς τὴν κατοχήν της.

Ἀφ' ἑτέρου ἐξηκριβώθη ὅτι ἐν Μπουένος Ἄϋρες οὐδεὶς ἤκουσε νὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ ταξιδιώτου, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις, ἔλεγεν ὁ Πετιό, θὰ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἐκεῖ πολλοὺς ἐκ τῶν φίλων του.

2) Ὑπόθεσις Βὰν Μπέβερ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προανακρίσεως τοῦ διευθυντοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας τῶν ναρκωτικῶν, ὁ Βὰν Μπέβερ εἶχεν ἀποκαλύψει ὅτι ὁ Πετιὸ εἶχε χορηγήσει συνταγὰς εἰς τὸ ὄνομά του, χωρὶς κὰν νὰ τὸν ἐξετάσῃ.

Ἡ ἀνάκρισις κατέστησε δυνατὴν τὴν διαπίστωσιν ἀποκαλυπτικῶν παραλληλισμῶν εἰς τὰς ἡμερομηνίας εἰς τὰς ὁποίας συμπίπτουν τὰ διάφορα συμβάντα τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ὁ Βὰν Μπέβερ ἀφέθη προσωρινῶς ἐλεύθερος τὴν 17ην Μαρτίου 1942 καὶ ἐξηφανίσθη τὴν 22αν ἰδίου μηνός.

Ἡμέρας τινὰς βραδύτερον, ἤτοι τὴν 2-4-1942, ὁ Πετιὸ ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἀνακριτήν, μέσῳ τοῦ δικηγόρου του, σημείωμα ἐν τῷ ὁποίῳ ἐβεβαίου ὅτι ἀνεῦρε ἐν δελτίον ἐξετάσεως τοῦ πελάτου του, καὶ διὰ νὰ δώσῃ περισσοτέραν βαρύτητα εἰς τὰς ὀψίμους ἀποκαλύψεις του ἔφθασε μέχρι τοῦ νὰ δώσῃ διὰ λογαριασμόν του, συγκεκριμένας ἀνατομικὰς λεπτομερείας διὰ τὸν Βὰν Μπέβερ λίαν ἰδιαζούσας.

Τὴν 16-3-1942, δηλαδὴ μίαν ἑβδομάδα πρὸ τοῦ σημειώματος τοῦ Πετιό, καὶ τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν του, ὁ Βὰν Μπέβερ ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἐρωμένην του ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ἐχαρακτήριζεν ἑαυτὸν ὡς μορφινομανῆ, δικαιολογῶν οὕτω τὰς ἐνεργείας τοῦ ἰατροῦ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ὑπεβλήθη εἰς πραγματογνωμοσύνην καὶ ἀπεκάλυψε τὴν «ἀνώμαλον κατάστασιν» τοῦ γράψαντος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συντάξεώς της. Οὐδεμία ἀπομένει ἀμφιβολία ὅτι αὕτη ἐπεβλήθη διὰ τῆς βίας. Εὐνόητον ὑπὸ ποίας περιστάσεις ὁ Πετιὸ ἔσχε ὅλην τὴν ἄνεσιν νὰ ἐξετάσῃ τὸ σῶμα τοῦ Βὰν Μπέβερ.

3) Ὑπόθεσις Κάϊτ.

Ἀφηγήθημεν διὰ βραχέων τὰς συνθήκας τῆς ἐξαφανίσεως τῆς κυρίας Κάϊτ, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Πετιὸ εἶχεν ἐπιβάλλει μίαν δωδεκάδα εἰκονικῶν ἐνέσεων ἡρωΐνης μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ δικαιολογήσῃ τὰς συνταγὰς τὰς ὁποίας ἐχορήγει ἐπ' ὀνόματί της.

Πράγματι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ παρουσιάζει πολλὰς ὁμοιότητας μὲ τὴν προηγουμένην.

'Ολίγον μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν της (τοσούτῳ μᾶλλον ἀνεξήγητον καθόσον αὕτη ἐγκατέλειψε τὴν κατοικίαν της ἄνευ χρημάτων, χωρὶς κἂν τὰ δελτία τροφίμων της καὶ ἐδήλωσεν ὅτι θὰ μετέβαινεν εἰς τὸν δικηγόρον τῆς θυγατρός της εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπίσκεψίν της εἰς τὸν ἰατρὸν), ἡ κυρία Κάϊτ ἔγραψεν εἰς τὴν οἰκογένειάν της ἵνα τῇ γνωρίσῃ τὴν κατάστασίν της, ὅτι ἔκαμνε ἐνέσεις ναρκωτικῶν «ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ συζύγου της» καὶ ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀναχωρήσῃ.

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ἐπιστολὴν ἀπαντῶμεν τὴν αὐτὴν ἔμπνευσιν ἡ ὁποία εἶχε κινήσει τὸν Βὰν Μπέβερ, ἡ δὲ γραφὴ παρουσιάζει τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ δισταγμοῦ καὶ βίας.

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν κυρίαν Κάϊτ καὶ τὸν Βὰν Μπέβερ, ἐπρόκειτο περὶ μαρτύρων οἱ ὁποῖοι ἐνδέχετο νὰ παράσχωσιν εἰς τὴν δικαιοσύνην ὡρισμένας πληροφορίας συντριπτικὰς διὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ Πετιό.

4) 'Υπόθεσις 'Οτέν.

'Η ἀνάκρισις ἐξηκρίβωσεν ὅτι ἡ 'Οτὲν εἶχεν εἰδικῶς ἔλθει εἰς Παρισίους διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Πετιό. Καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὡς καὶ διὰ τὴν Κάϊτ καὶ τὸν Βὰν Μπέβερ, ἡ 'Οτὲν ἔγραψεν εἰς τοὺς οἰκείους της ἐπιστολὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπεγράμμιζε κατ' ἐπανάληψιν ὅτι οὐδέποτε προσέφυγεν εἰς τὰς «ὑπηρεσίας» ἑνὸς ἰατροῦ ἐνεργοῦντος ἐκτρώσεις καὶ ἐξεδήλου τὴν ἀνάγκην, μιᾶς παρατεταμένης ἀπουσίας.

'Η γραφὴ ὑποβληθεῖσα εἰς πραγματογνωμοσύνην, ἀπεκάλυψε τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα γνωρίζομεν ἤδη.

5) 'Υπόθεσις Μπραουμπέργκερ.

'Εν διαστήματι τεσσάρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ὁ ἰατρὸς Μπραουμπέργκερ ἔγραψε τέσσαρας ἐπιστολὰς εἰς τὴν σύζυγόν του συνιστῶν εἰς αὐτὴν νὰ «μὴ εἴπῃ τίποτε εἰς κανένα», νὰ ἑτοιμάσῃ δύο βαλίζες μὲ ὅ,τι πολιτιμότερον καὶ ἐν τέλει ἐπεφόρτιζεν ἕνα κύριον Βαλλέ, σύζυγον μιᾶς ἐξαδέλφης τῆς κυρίας Πετιό, νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπίπλων του εἰς τὸ διαμέρισμα τὸ ὁποῖον εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀγοράσει πλησίον τοῦ Μπουά.

Καὶ ἐδῶ ἡ πραγματογνωμοσύνη ἀπεφάνθη καταφατικῶς: «Αἱ γραφικαὶ διαταραχαὶ εἶναι συνέπεια βίας».

Τὴν 20-4-1945 ἡ κυρία Μπραουμπέργκερ ἀνεῦρεν ἐντὸς τῶν κιβωτίων τῆς Κουρσόν, μεταξὺ τῶν σωρῶν τῶν ἀσπρορρούχων καὶ τῶν ἐνδυμάτων, τὸν πῖλον καὶ τὸ ὑποκάμισον τοῦ συζύγου της.

6) 'Υπόθεσις Κνέλλερ.

'Ο Πετιὸ δὲν εἶχε ποτὲ ὁμιλήσει περὶ τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἡ ὁποία ἀπετελεῖτο ἀπὸ τρία πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἓν παιδίον ἑπτὰ ἐτῶν. Σεσημασμένα ἀσπρόρρουχα ἀνεκαλύφθησαν ἐντὸς ἑνὸς κιβωτίου καὶ ἀνεγνωρίσθησαν πλήρως ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ ζεῦγος Κνέλλερ.

Οὕτως ὁ Πετιὸ εἰς τὸν μακρὸν κατάλογον τῶν ἐγκλημάτων του προσέθεσε τὸ πλέον ἀποτρόπαιον ὅλων: τὸ τῆς δολοφονίας ἑνὸς παιδίου ἑπτὰ ἐτῶν.

'Εὰν εἶναι δυνατὸν νὰ προσκομίσωμεν ἀκόμη μίαν λεπτομέρειαν εἰς τὴν τρομακτικήν του φυσιογνωμίαν ἂς διευκρινίσωμεν ὅτι τὸ δελτίον τροφίμων τοῦ παιδίου μὲ προσεπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα Βαλερὺ ἀνευρέθη ἐπὶ τοῦ Πετιὸ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεώς του.

Κατόπιν ἠκολούθησαν αἱ κάτωθι περιπτώσεις:

α) 'Η οἰκογένεια Βούλφ, πρόσφυγες Γερμανοί, οἱ ὁποῖοι εἶχον φύγει ἐκ τῆς χώρας των τὸ 1933 καὶ τῶν ὁποίων τὸ καταβλητέον διὰ τὴν «διαπερασίωσίν των»

τίμημα ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ Πετιὸ εἰς 75.000 φράγκα κατ' ἄτομον, χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν τὰ κοσμήματα καὶ ἓν ποσὸν ὑπολογιζόμενον εἰς ἓν ἑκατομμύριον τὸ ὁποῖον ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν οἱ φυγάδες.

β) Αἱ οἰκογένειαι Μπάς, Ἄρνεμπεργκ καὶ Σόνκεν, αἱ ὁποῖαι ἔφευγον ἐπίσης τὰς φυλετικὰς διώξεις.

Ὁ Πετιό, ὅταν αἱ ἐξαφανίσεις αὐταὶ κατελογίσθησαν εἰς βάρος του, προσεπάθησε νὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κατασκόπων πληρωνομένων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, τοὺς ὁποίους ἡ «ὁμὰς του δράσεως» εἶχεν εὐτυχῶς ἐγκαίρως ἐξαφανίσει.

Ἀνάκρισις ἄκρως λεπτομερὴς ἔμελλε νὰ ἀνατρέψῃ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας, ὡς καὶ τὰς λοιπάς, καταδεικνύουσα ὅτι ὅλα τὰ ἄτομα ταῦτα ἤγοντο ἀπὸ τὸν ἴδιον φόβον νὰ διαφύγωσι τὰς ναζιστικὰς διώξεις.

Ἀφ' ἑτέρου, πρᾶγμα οὐχὶ ἀμελητέον διὰ τὸν Πετιό, οἱ Σόνκεν κατεῖχον σημαντικὴν περιουσίαν.

γ) Οἱ ὑπὸ τὰ ὀνόματα : Ρεοκρέ, καταζητούμενος ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας. Ὁ σεσημασμένος ἤδη Ἀλμπερτίνι, μαστρωπός. Ἡ Σαμοῦ, ἱερόδουλος. Ὁ Πιερέσκι, κλέπτης, καθ' ὑποτροπὴν καταδικασθεὶς διὰ φόνον καὶ λιποταξίαν, καὶ ὁ Ἐστεμπερεγκύ, μαστρωπός.

Τὸ ποινικὸν παρελθὸν τούτων ἐνδιέφερεν ὀλιγώτερον τὸν Πετιό ἀπὸ τὸ χρῆμα, τὸ ἀφειδῶς δαπανώμενον ὑπὸ τῶν ἀτόμων τούτων, προδήλως ὑπόπτων. Ὁ Ρεοκρὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς «ἀναχωρήσεώς του» ἔπρεπε νὰ κατέχῃ ποσὸν ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου, καθὼς καὶ πολλὰ κοσμήματα.

Οὕτως, ὀλίγον κατ' ὀλίγον συντριπτικαὶ διαπιστώσεις ἀπέδειξαν τὴν ἀληθινὴν προσωπικότητα τοῦ ἰατροῦ Πετιό, ἐνῷ συγχρόνως ἀπεκάλυπτον τὴν διαβολικὴν ἐπιχείρησιν τὴν ὁποίαν εἶχεν ὀργανώσει εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας, καὶ ἡ ὁποία ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἐπιτύχῃ πλήρως.

Ὁ Πετιὸ ἐπωφελήθη εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν τεταραγμένων χρόνων οὓς διῆλθεν ἡ χώρα. Ἐξυπηρετήθη οὐχὶ μόνον ἀπὸ τὰς περιστάσεις ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα τῷ εἶχον ἐμπιστοσύνην καὶ ἐλάμβανον τὴν μέριμναν νὰ ἐξαλείψωσι πᾶν ἴχνος τῆς διελεύσεώς των, ἐπιτυγχάνοντα ἀσυνειδήτως ὅ,τι οἱ κακοποιοὶ ματαίως ἐπιζητοῦσι τόσον συχνάκις, τὴν ἀνωνυμίαν.

Μέχρι τοῦ ἰατροῦ Μπραουμπέργκερ ὁ Πετιὸ ἀνεζήτησε τὰ θύματά του ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν πελατῶν του ἢ τῶν προσώπων μεθ' ὧν εἶχε σχέσεις.

Κατόπιν, ἐνθαρρυνθεὶς ἀπὸ τὴν πλήρη αὐτοῦ ἐπιτυχίαν, ἐπεξέτεινε κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1942 τὸ πεδίον δράσεώς του καὶ ἐπεφόρτισε τοὺς φίλους του, τῶν ὁποίων πιθανῶς κατεχράσθη τὴν καλὴν πίστιν, νὰ τῷ στείλωσι τοὺς «ταξιδιώτας». Ἐννέα πλούσιοι Ἑβραῖοι καὶ τέσσαρα ζεύγη μαστρωπῶν καὶ κοινῶν γυναικῶν ἔπεσαν εἰς τὰ δίκτυά του.

Ἀπομένει ἐν τούτοις πρὸς διευκρίνισιν ἕν ἔτι σημεῖον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ ἀμφιβολίαν τινὰ εἰς τὴν σκέψιν ἑνὸς λεπτολόγου ἀναγνώστου.

Ὁ Πετιό, ὡς ἀφηγήθημεν, συνελήφθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ ἐκρατήθη ἐπί τινα χρόνον.

Ὑπάρχει πραγματικὰ κάτι τὸ ὁποῖον δυνατὸν νὰ φαίνεται δυσεξήγητον. Ἀλλὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐξήγησιν τὴν ὁποίαν ἔδωκε περὶ αὐτοῦ ἡ Δικαιοσύνη, ἐξήγησιν ἡ ὁποία, ὡς ἐκ τῆς λογικῆς της, δὲν ἐπιδέχεται ἀντίρρησιν.

Ὁ Πετιὸ ἀναμφιβόλως κατέληξε νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας μιᾶς φήμης «φυγαδευτοῦ», τὴν ὁποίαν δὲν ἀπέκρυπτεν εἰς τὸ περιβάλλον του, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ὁλονὲν τὴν διέδιδε.

Τοῦτο οὐδὲ τὸ παράπαν ἀποδεικνύει ὅτι οἱ δυστυχεῖς οἱ ὁποῖοι ἀφρόνως τὸν ἐπίστευσαν, παρουσιάσθησαν εἰς αὐτὸν μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὸν ἀποκαλύψωσι.

Δὲν θὰ εἴπωμεν τίποτε διὰ τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ των ἐτριγύριζαν τὸν Πετιό.

Ἡ δικαιοσύνη τοὺς ἀπήλλαξε πάσης κατηγορίας καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ βασίμους λόγους διὰ τοῦτο. Ἄλλως τε ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτιμότερον νὰ διαφύγωσι δέκα ἔνοχοι παρὰ νὰ καταδικασθῇ εἷς ἀθῷος.

Πάντως, ἂς ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ὁ Πετιό, κρατούμενος ἐν Φρὲν ὑπὸ τῶν Γερ-

Διαμέρισμα κεντρικῆς θερμάνσεως τοῦ ἐργαστηρίου Πετιό, εἰς ὃ ἀπετεφροῦντο τὰ τεμάχια τῶν πτωμάτων.

μανῶν, διεβίβασεν εἰς τὴν σύζυγόν του, μέσῳ ἑνὸς ἐκ τῶν φίλων του, τὴν ρητὴν σύστασιν «νὰ ἐκθάψῃ ἐκεῖνο ποὺ ἤξευρε ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἤξευρε, καὶ νὰ φύγῃ».

Ἀφ' ἑτέρου ἡ κυρία Πετιὸ δὲν παρουσίασε ποτὲ εἰς τὴν δικαιοσύνην τὰ κοσμήματα τὰ ὁποῖα ὡμολόγησεν ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τὸν σύζυγόν της.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δικαστικοῦ κατηγορητηρίου, ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνεφώνησεν : «Ἡ δικαιοσύνη ὀρθοῦται ἐνώπιόν του...» καὶ τὴν 4-4-1946, ὁ Μαρσὲλ Πετιὸ κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ δήμιος ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν πολυτάραχον σταδιοδρομίαν του.

Ὁ Πετιὸ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἓν μυστικόν, τὸ τοῦ εἴδους τοῦ θανάτου τὸν ὁποῖον ἐπεφύλασσεν εἰς τὰ θύματά του. Ἦτο δηλητηρίασις, ἀσφυξία, ἐνέσεις ; Οὐδεὶς τὸ γνωρίζει.

Ἐν τούτοις ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ ἰατρὸς συνίστα εἰς τοὺς πελάτας του νὰ εἶναι ἐν τάξει ὡς πρὸς τὸν ἐμβολιασμὸν τὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ μεταναστεύσεως. Ἐχρησιμοποίησεν ἆρά γε τὸ μέσον τοῦτο;

Ὁπωσδήποτε ὁ Πετιὸ θὰ μείνῃ ἡ μᾶλλον συναρπαστικὴ εἰκὼν τοῦ ἐγκληματικοῦ δαιμονίου, ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ κακοῦ, ὑπηρετουμένου ὑπὸ εὐφυΐας οὐδέποτε καθοδηγηθείσης ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα τιμῶσι τὴν ἀνθρωπότητα.

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΖΑΓΚΕΝΑΟΥ

Ὑπὸ Ἀστυν. Β' κ. **ΑΛΕΞ. ΚΡΟΚΙΔΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ὁ Σερίφης ἄφισε στὸ σπίτι τὸν ἀστυφύλακα, ποὺ εἶχε στὸ μεταξὺ ἐπιστρέψει γιὰ νὰ προσέχῃ τὶς γυναῖκες καὶ τὸ Φράνκ, αὐτὸς δὲ μὲ τὸν βοηθό του πῆραν τὸ Νὶκ κι' ἔφυγαν γιὰ τὸ Σταθμό.

Στὴ θέση τοῦ ὁδηγοῦ κάθησε ὁ Σερίφης, οἱ δὲ δύο ἄλλοι κάθησαν στὸ πίσω μέρος τοῦ αὐτοκινήτου.

Ὁ Μπροῦνο μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι, παρακολουθοῦσε μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ κάθε κίνησι τοῦ κρατουμένου. Μάσαγε συνεχῶς τσίχλες κι' ἀνέδιδε μιὰ βαρειὰ μυρουδιὰ μπριγιαντίνης, τῆς ὁποίας ὅπως ἐφαίνετο ἔκανε μεγάλη κατάχρησι.

«Δὲ στάθηκες τυχερὸς μὲ τὴ κυρία Πίτ», τοῦ εἶπε σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Νίκ.

«Τὶ ἐννοεῖς;».

«Ξέρεις πολὺ καλὰ τὶ ἐννοῶ. Μέρα-νύχτα γύριζες ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Πίτ. » Ξέρεις πὼς ὁ ἄνδρας της μεθάει, μιὰ μέρα μάλιστα τὸν κτύπησες... καὶ χθὲς βράδυ » ἐκεῖ ἤσουνα...».

«Ἔ... Μπροῦνο, τὶ σημαίνουν ὅλ' αὐτά» διέκοψε ὁ Σερίφης «σοῦχω πεῖ πολ- » λὲς φορὲς ἀλλὰ ἐσύ...».

«Ὄχι Νέλσων, μόνον μιὰ φορὰ πῆγα καὶ ἔκαμα ἔλεγχο στὶς ἄδειες ψαρέ- » ματος».

«Καλὰ Μπροῦνο. Μὴ ξεχνᾶς ὅτι ἔχεις γυναίκα καὶ παιδί».

«Πιστεύεις ἕνα κακοποιὸ Νέλσων;» εἶπε κυττάζοντας ἀπειλητικὰ τὸν Νίκ.

«Δὲν τὸν ρωτᾶτε κ. Νέλσων, ἀπὸ τὶ εἶναι κεῖνο τὸ κτύπημα πῶχει στὸ μά- » γουλο;».

Ὁ Σερίφης ἔρριξε μιὰ ματιὰ πίσω του.

«Καλὰ νεαρέ, θὰ σοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ τὰ πῇς ὅλα στὴν ἀνάκρισι. Τώρα » ἡσυχία» εἶπε καὶ πάτησε γκάζι. Καθὼς προχωροῦσαν, ὁ Νὶκ σκεφτότανε :

Ποιὸς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἄννα καὶ τὸν Μπροῦνο ἦσαν τὴν περασμένη νύχτα σ' αὐτὴ τὴν περιοχή;... Θυμήθηκε τότε τὸ σπίτι τῆς Κας Κόχραν μὲ τὸ τηλέφωνο, κι' ὅταν εἶδε ὅτι πλησίαζαν πρὸς τὰ ἐκεῖ, παρακάλεσε τὸ Σερίφη νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τηλεφωνήσῃ.

«Ἂν εἶναι γιὰ δικηγόρο» ἀπήντησε ὁ Σερίφης «τηλεφωνᾶς ἀπὸ τὸν Σταθμό, » δὲ βλέπω τὸν λόγο...».

«Ὄχι κ. Νέλσων, θέλω νὰ τηλεφωνήσω στὸ Ντητρόϊτ, εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη. » Ὅταν φθάσωμε στὸ Σταθμὸ ἴσως εἶναι ἀργά...».

«Καλὰ» εἶπε ὁ Νέλσων καὶ διέταξε τὸν Μπροῦνο νὰ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τὸ σπίτι.

Ἡ κυρία Κόχραν ξαφνιάστηκε ὅταν εἶδε τὸν Μπροῦνο μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι. Προχώρησαν στὸ βάθος ποὺ εὑρίσκετο τὸ τηλέφωνο. Ὁ Νὶκ πῆρε τὸ Ντητρόϊτ καὶ ζήτησε τὸν Κον Χάρυ Τόμψον.

«Τὸ σπίτι ἢ τὸ γραφεῖο;» ρώτησε ἡ ὑπάλληλος.

«Τὸ σπίτι, σήμερα εἶναι Κυριακή».

«'Εδῶ Τόμψον, ποιὸς παρακαλῶ;».

«Νὶκ Πῆρσον, φίλος τοῦ δικηγόρου Φράνκ. Σᾶς τηλεφωνῶ ἀπὸ τὸ Ζαγκε-» νάου. 'Ακούστε με κ. Τόμψον, εἴχαμε συμφωνήσει μὲ τὸ Φρὰνκ νὰ συναντηθοῦμε » ἐδῶ στὸ σπίτι σας, ξέρετε, κι' αὐτὸς ἀκόμη δὲν φάνηκε. Μοῦχε πεῖ ὅτι τὸν εἴχατε » προσκαλέσει σὲ πάρτυ, ἀλλὰ ὅταν τελείωνε θἀρχόταν κατ' εὐθεῖαν ἐδῶ. Μὲ συγχω-» ρεῖτε γιὰ τὴν ἐνόχλησι, ἀλλὰ ἀνησυχῶ».

«Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! 'Ακόμη δὲν ἦρθε αὐτοῦ ὁ Φράνκ! Βέβαια εἶναι περί-» εργο! Ἄκου φίλε μου: ὅταν ἔφυγε ἀπ' ἐδῶ δὲν ἤτανε καὶ τόσο σὲ φόρμα, δηλ. » τἄχε λίγο κοπανήσει... ἔπειτα εἶχε καὶ μιὰ ξανθιὰ μαζί του τήν...

«Τζένη» συμπλήρωσε ὁ Νίκ.

«Μάλιστα Τζένη, κάπου θά... σκάλωσε χωρὶς ἄλλο, ἅμα μπλέξῃς μὲ ξανθιὲς » ...καταλαβαίνεις».

«Τὶ ὥρα ἔφυγαν» ρώτησε ἀδιάφορα ὁ Νίκ.

«Τὶ ὥρα ἔφυγαν;... ναί, γύρω στὶς πέντε ἴσως καὶ ἀργότερα. (Τὶ ὥρα » ἔφυγε ὁ Φρὰνκ θυμᾶσαι;... ἀκούστηκε νὰ ρωτάῃ κάποιον δίπλα του) Στὶς 5—5.15′ » κ. Πῆρσον, καλὰ εἶπα. Ναί, μᾶς εἶχε πεῖ ὅτι εἶχε ραντεβοῦ μαζί σας κι' ἔπρεπε νὰ » φύγῃ, βρὲ τὸν ἄθλιο!... Μὴν ἀνησυχῇς θἄρθῃ...».

«Εὐχαριστῶ κ. Τόμψων».

«Τὸ τηλέφωνο εἶναι πάντα στὴ διάθεσί σας κ. Πῆρσον», εἶπε μὲ ἀπόλυτη ἱκα-μοποίηση ἡ κ. Κόχραν καθὼς ἔπερνε τὸ χαρτονόμισμα τῶν πέντε δολλαρίων ποὺ τῆς ἄφησε ὁ Νίκ.

«Εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ τὸ χρειαστῶ ξανά...» ἀπάντησε κι' ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὰ τὰ δύο χέρια, σὰν νἄθελε νὰ συγκεντρώσῃ τὶς σκέψεις του...

'Η ἀπότομη φωνὴ τοῦ Μπροῦνο «μπρὸς παληόσκυλο» τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ. Γύρισε καὶ τὸν κύτταξε κάπως αὐστηρά... Σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ τὸν ἁρπάξῃ ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τὸν πνίξῃ!

Τὸ πρόσωπο τοῦ Μπροῦνο εἶχε πάρει τώρα μιὰ ἀλλόκοτη ἔκφρασι κι' ἔμοιαζε σὰν ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἦταν ἕτοιμος νὰ διαπράξῃ ἔγκλημα... Κάτι μουρμούρισε καὶ σηκώνοντας τὸ περίστροφο πλησίασε πρὸς τὸ Νίκ.

«Κυρία Κόχραν» φώναξε ὁ Νὶκ χωρὶς ν' ἀφίσῃ τὰ μάτια του ἀπὸ τὸν Μπροῦνο, » ἂν συμβῇ τίποτε ἐδῶ μέσα... σὲ παρακαλῶ νὰ πῆς στὸ Σερίφη καὶ τὸν 'Ανακριτὴ » ὅτι ὁ Μπροῦνο πυροβόλησε χωρὶς καμμιὰ αἰτία...».

«Μάλιστα κ. Πῆρσον» τὸν διέκοψε ἡ κ. Κόχραν «τὸν ξέρω καλὰ τὸν Μπροῦνο... » πέρσυ μοῦ σκότωσε ἕνα σκυλάκι χωρὶς λόγο» καὶ γυρίζοντας στὸ Μπροῦνο τοῦ εἶπε : «Μὴ πειράξεις τὸν ἄνθρωπο, γιατὶ ἀλλοίμονο» καὶ ταὐτοχρόνως πῆγε μπρὸς ἀπὸ τὰ δύο μικρὰ παιδιά της γιὰ νὰ τὰ προστατεύσῃ.

«Τὶ γίνεται αὐτοῦ Μπροῦνο», φώναξε ὁ Σερίφης ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

«Τίποτε Νέλσων... αὐτὸ τὸ παληόσκυλο ἤθελε νὰ δραπετεύσῃ».

«'Ο αἰώνιος Μπροῦνο... μπρὸς δρόμο» εἶπε ὁ Σερίφης καὶ μπῆκαν πάλι στ' αὐτοκίνητο.

***

Ὅταν ἔφθασαν στὸ Σταθμὸ πῆραν τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τοῦ Νὶκ καὶ μετὰ τὸν ἔκλεισαν στὸ κρατητήριο.

Ἦταν τόσο κουρασμένος, ποὺ ἀμέσως ξάπλωσε σ' ἕνα μπάγκο, ἔκλεισε τὰ μάτια κι' ἄρχισε νὰ σκέπτεται: Πρῶτα τὴν Ἄννα, μετὰ τὴν Μαίρη κατόπιν τὸν Φρὰνκ καὶ τὴν Τζένη, ὅλους, ἀκόμη καὶ τὸ Τζὰκ Πίτ, ὁ ὁποῖος καμμιὰ σκοτοῦρα δὲν εἶχε τώρα πλέον στὸ κεφάλι του... Πόσο τὸν ζήλευε!!!

Σκέφτηκε κατόπιν πὼς σὲ λίγη ὥρα θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὴν ἀνάκρισι κι' ἔπρεπε

νὰ προετοιμαστῇ γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι αὐτὸς δὲν σκότωσε τὸν Πίτ. Ναὶ ἀλλὰ πῶς; Τίνι τρόπῳ; Ἦταν τόσο δύσκολο! Ποιὸς τοὔκλεψε κεῖνο τὸ μαχαίρι; καὶ πότε; Ἐδῶ ἦταν ὁ ... κόμπος! Τὸ κουτὶ τὸ εἶχεν ἀφήσει ἔξω στὴ βεράντα. Ὑπῆρχε ὅμως τὸ μαχαίρι μέσα; Δὲν ἦταν βέβαιος. Δὲν τὸ ἄνοιξε. Ἂν ὅμως ὑπῆρχε, ποιὸς μποροῦσε νὰ τὸ πάρῃ;

Τὴν Ἄννα τὴν ἀπέκλειε. Αὐτὴ εὑρίσκετο στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς λίμνης καὶ τὸ αὐτοκίνητό της δὲν εἶχε βενζίνη. Ὁ Μπροῦνο ὅμως, ἐκεῖνος ὁ πανοῦργος Ἰταλός; αὐτὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πάρῃ... «Πρόσεξε Νίκ», κάτι τοὔλεγε ἀπὸ μέσα του «γιατὶ »κι' ὁ φίλος σου ὁ δικηγόρος ἀγαποῦσε τὴν Ἄννα. Αὐτὸς δὲν ἐσχεδίασε τὴν ἐκδρομή; »Γιατὶ τὸν ἀποκλείεις;». Ναὶ ἀλλὰ εἶχε φύγει ἀργὰ ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ κι' εἶχε καὶ τὴν ξανθιὰ μαζί του...

Τὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας τοῦ κελιοῦ τὸν διέκοψε. Ἦταν 4 ἡ ὥρα κι' ἦρθαν νὰ τὸν πάρουν γι' ἀνάκρισι.

***

Στὴ μέση, σ' ἕνα μεγάλο τραπέζι καθότανε ὁ Ἀνακριτής, ἕνας χονδρὸς ψαρομάλλης, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἀνακρίσεως μασοῦσε ἕνα σβυμένο ποῦρο ἢ καθάριζε τὰ γυαλιά του, χωρὶς νὰ πῇ ἔστω καὶ μιὰ λέξι. Δεξιὰ ὁ Σερίφης, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὴν ἀνάκρισι καὶ ἀριστερὰ ἕνας νεαρός, ἐκτελοῦσε χρέη Γραμματέως. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐκάθονταν ἀπέναντι στὴ σειρὰ πλὴν τοῦ ἀστυφύλακος Ὅρσον, ὁ ὁποῖος ἐστέκετο ὄρθιος κοντὰ στὴ πόρτα τοῦ δωματίου.

Ὁ Μπροῦνο ἦταν σκεπτικὸς καὶ δύσθυμος. Ὁ Φρὰνκ καθότανε κοντὰ στὴν Ἄννα. Φαινόταν κουρασμένος, ἀλλὰ ἔδειχνε μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ὑπόθεσι.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ψιθύριζε κάτι τῆς Ἄννας, ἔρριχνε δὲ καὶ καμμιὰ ματιὰ στὸ Νὶκ ἢ τοῦ χαμογελοῦσε γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ.

Ἡ Ἄννα φοροῦσε μιὰ μπλὲ μπλοῦζα, κι' εἶχε τὸ κεφάλι συνεχῶς σκυμμένο, ἴσως γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰ βλέμματα τῶν παρισταμένων. Πλάϊ της καθόταν ἡ Τζένη. Φοροῦσε κόκκινη μπλοῦζα, πανταλόνι ψαράδικο, κάπνιζε συνεχῶς καὶ κύτταζε ἔξω πρὸς τὸ παράθυρο.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Σερίφης ἀνεκοίνωσε ὅτι τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τοῦ Νὶκ ἔμοιαζαν μὲ τὰ ἀνευρεθέντα πάνω στὸ μαχαίρι, καὶ ὅτι στὸ μαχαίρι δὲν ἀνευρέθησαν ἄλλα ἀποτυπώματα ἀπὸ τοῦ Νίκ.

Ἡ ἀνάκρισις ἄρχισε ἀπὸ τὴν Ἄννα. Μιλοῦσε σιγὰ ἀλλὰ σταθερὰ ἡ δὲ κατάθεσίς της, συμφωνοῦσε ἀπολύτως μὲ κεῖνα ποὺ εἶχε εἰπῇ ὁ Νὶκ κατὰ τὴν σύλληψί του.

Ὁ Μπροῦνο παρεδέχθη ὅτι προσπαθοῦσε νὰ τὰ «τφιάξῃ» μὲ τὴν Ἄννα χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. Ἐπίσης παρεδέχθη ὅτι εἶχεν ἔρθει στὰ χέρια μὲ τὸν Πίτ. («Ἦτανε μεθυσμένος» προσέθεσε «ἐγὼ τὸν ἔσπρωξα κι' ἔπεσε κάτω, αὐτὸ ἦταν ὅλο».

Ὁμοίως κατέθεσε ὅτι λίγο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, βρέθηκε κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ Πὶτ κι' εἶδε τὸ Νὶκ στὴ βεράντα, «ἐκτελοῦσα περιπολία στὴ παραλία κ. Νέλσων» εἶπε.

«Δὲν εἶχες ὅμως διαταχθῇ ἀπὸ κανέναν νὰ βγῇς περιπολία» παρετήρησε ὁ Σερίφης «καὶ κάτι ἄλλο: τὸ σπίτι τοῦ Πὶτ δὲν φαίνεται ἀπὸ τὸ δρόμο, ἄρα εἶχες ἀφήσει τ' αὐτοκίνητο καὶ πῆγες μὲ τὰ πόδια μέχρις ἐκεῖ. Λοιπόν;».

Ὁ Μπροῦνο ἔσκυψε τὸ κεφάλι του χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. Ὁ Σερίφης τὸν κύτταξε αὐστηρὰ καὶ συνέχισε :

«Ἔχω ὑποχρέωσι καὶ καθῆκον ἀπέναντι τῆς Πολιτείας νὰ ἐξακριβώσω τὴν »ἀλήθεια Μπροῦνο. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι σοβαρά, πολὺ σοβαρὰ τὸ ξέρεις... Λοιπὸν »σ' ἐρωτῶ: Τσακώθηκες μὲ τὸν κ. Πῆρσον χθὲς τὸ βράδυ κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ κ. »Πὶτ μέσα στὸ δάσος ναὶ ἢ ὄχι;».

«Ὄχι», ἀπήντησε μὲ θυμὸ ὁ Μπροῦνο.

«Τότε πῶς ἐξηγεῖται αὐτὸ τὸ κτύπημα ποὖχεις στὸ μάγουλο;».

«Αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ὑπόθεσι. Κτύπησα στὴ πόρτα τοῦ αὐτο-» κινήτου σήμερα τὸ πρωΐ, ἔχω μάρτυρα τὸ παιδί μου».

«Αὐτὸ θὰ ἐξακριβωθῇ» εἶπε καὶ διέταξε τὸ γραμματέα νὰ κρατήσῃ σημείωσι. Κατόπιν ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ Φράνκ.

Κατέθεσε ὅτι ἤτανε προσκεκλημένος σὲ πάρτυ ἀπὸ τὸν κ. Τόμψον στὸ Ντητρόϊτ, ἀπ' ὅπου ἔφυγε κατὰ τὶς 5 τὸ πρωΐ τῆς Κυριακῆς μαζὶ μὲ τὴν Τζένη καὶ στὶς 10-ἔφθασαν στὸ Ζαγκενάου.

«Μπορεῖτε ν' ἀποδείξετε ὅτι πράγματι φύγατε στὶς 5 ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ;», ρώτησε ὁ Σερίφης.

«Βεβαίως» ἀπήντησε ὁ Φράνκ.

«Αὐτὸ τὸ ἐξηκρίβωσα ἐγὼ κ. Νέλσων», διέκοψε ὁ Νίκ.

'Ο Σερίφης κύτταξε τὸ Μπροῦνο...

«Μάλιστα, τηλεφώνησε παρουσία μου ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς Κας Κόχραν στὸ « σπίτι τοῦ κ. Τόμψον στὴ Ντητρόϊτ», εἶπε ὁ Μπροῦνο.

'Ο Φράνκ γύρισε τότε καὶ κύτταξε τὸ Νίκ.

«"Α! Φράνκ... λυποῦμαι τόσο πολὺ γι' αὐτό... σοῦ ζητῶ συγγνώμην» τοῦ εἶπε ὁ Νίκ.

«"Ωστε, ὁ κ. Τόμψον σὲ βεβαίωσε ὅτι ὁ Φράνκ ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ στὶς 5 τὸ πρωΐ;» ρώτησε ὁ Νέλσων τὸν Νίκ.

«Μάλιστα».

«Μπορεῖτε νὰ μᾶς δώσετε πλήρη στοιχεῖα, διεύθυνσιν, ἀριθμὸ τηλεφώνου » κλπ. τοῦ κ. Τόμψων;».

«"Οχι, ἐγὼ ζήτησα ἀπὸ τὸ κέντρο καὶ μὲ συνέδεσε μὲ τὸ σπίτι τοῦ κ. Τόμ-» ψων» ἀπήντησε ὁ Νίκ.

«Σᾶς παρακαλῶ κ. Νέλσων» ἐπενέβη ὁ Φράνκ «νὰ σᾶς τὰ δώσω ἐγὼ» κι' ἔδωσε ὅλα τὰ στοιχεῖα.

'Η Τζένη δὲν εἶχε νὰ εἰπῇ καὶ πολλὰ πράγματα, παρὰ μόνον ὅτι συναντήθηκε μὲ τὸν Φράνκ στὸ πάρτυ καὶ μαζὶ ἦλθαν μὲ τ' αὐτοκίνητό του στὸ Ζαγκενάου, «παρεσύρθηκα ἀπὸ τὸ ψάρεμα» εἶπε. Πάντως ποιὰ ἀκριβῶς ὥρα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ δὲν θυμόταν γιατί, ὅπως ἐτόνισε, ποτὲ δὲν δίδει σημασία στὶς ὧρες. 'Υπελόγισε ὅμως κι' αὐτὴ ὅτι θἄταν 5.

Τέλος, ἦλθε ἡ σειρὰ τοῦ Νίκ. 'Επανέλαβε κι' αὐτὸς ὅσα τὸ πρωΐ εἶχε ἀναφέρει στὸ Σερίφη χωρὶς νὰ παραλείψῃ τίποτε. Γιὰ τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα, εἶπε ὅτι: Φυσικὸν εἶναι ἐφ' ὅσον τὸ μαχαίρι εἶναι δικό του, νὰ βρεθοῦν πάνω σαὐτὸ τ' ἀποτυπώματά του. «Τὸ ὅτι δὲν ἀνευρέθησαν ξένα ἀποτυπώματα» προσέθετε «αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἐκπλήττῃ, γιατὶ ὁ δράστης ἔλαβεν ὅλα τὰ μέτρα, ὄχι μόνον »νὰ μὴν ἀφίσῃ ἀποτυπώματα ὁ ἴδιος, ἀλλὰ νὰ μὴ καταστρέψῃ καὶ τὰ δικά μου».

«Καμμιὰ ἐρώτησι κ. 'Ανακριτά;» ρώτησε ὁ Σερίφης.

«"Οχι».

Μετὰ ταῦτα ἀπεσύρθησαν γιὰ σύσκεψι.

"Οταν μετὰ ἀπὸ λίγο ἐπέστρεψαν, ὁ Σερίφης ἀνεκοίνωσε ὅτι, ὅλοι ἦσαν ἐλεύθεροι πλὴν τοῦ Νὶκ Πῆρσον. «'Επίσης ὁ Μπροῦνο δὲν θὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ οἰκή-» ματος ἄνευ ἐντολῆς μου» προσέθεσε.

«"Ακουσε κ. Νέλσων...» διεμαρτυρήθη ὁ Μπροῦνο.

«'Ησυχία» φώναξε ὁ Νέλσων καὶ συνέχισε: «Τώρα μπορεῖτε κ. Πῆρσον ἂν » θέλετε νὰ βάλετε δικηγόρο. 'Η ἡμέρα τῆς δίκης θὰ προσδιορισθῇ αὔριο».

«Θὰ τὸν ὑπερασπίσω ἐγὼ» εἶπε ὁ Φράνκ.

Γιὰ πρώτη φορὰ τώρα ὁ Νὶκ κύτταξε τὸ φίλο του κατὰ πρόσωπο... 'Απὸ τότε ποὺ τηλεφώνησε στὸ Ντητρόϊτ, ντρεπόταν ἀκόμη καὶ νὰ τὸν ἀντικρύσῃ. "Ησαν πα-

λῃοὶ φίλοι, κι' οἱ δύο τους εἶχαν ἀγαπήσει τὴν ἴδια γυναίκα, τὴν ὁποίαν κι' οἱ δύο ἔχασαν! Αὐτὸς ὅμως εἶχε προδώσει αὐτὴ τὴ φιλία μὲ τὸ τηλεφώνημα ποὺ ἔκαμε, ἐνῷ ἐκεῖνος ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸν ὑπερασπίσῃ. Αὐτὴ ἦταν ἡ διαφορά.

Ὁ Σερίφης διέταξε τὸν ἀστυφύλακα νὰ ὁδηγήσῃ τὸ Νὶκ στὸ κρατητήριο.

Καθὼς ἔφευγε, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν Ἄννα· ἐκείνη ἔκανε πὼς σκούπιζε τὰ μάτια της καὶ δὲν γύρισε νὰ τὸν κυττάξῃ, μόνον ἡ Τζένη κάτι μουρμούρισε ποὺ ὁ Νὶκ δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ.

***

Ἔμεινε πάλι μόνος. Ἄναψε τὸ τελευταῖο τσιγάρο ποὖχε καὶ κάθησε σ' ἕνα σκαμνί. Ἡ ἴδια ἱστορία, τὰ ἴδια ἐρωτήματα ἄρχισαν νὰ βασανίζουν πάλι τὸ μυαλό του. Ἀκόμη χθὲς ἦτανε ἕνας σχετικῶς εὐτυχισμένος ἄνθρωπος καὶ σήμερα βρισκόταν μέσα στὴ φυλακὴ κατηγορούμενος γιὰ φόνο τὸν ὁποῖον δὲν ἔκαμε, κι' αὔριο!... Σταμάτησε δὲν τόλμησε νὰ προχωρήσῃ: Σηκώθηκε, τίναξε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ συνέλθῃ κι' ἄρχισε νὰ βηματίζῃ νευρικά. Πόσο ἀκριβὰ εἶχε πληρώσει τὶς σχέσεις του μ' αὐτὴ τὴ γυναίκα, ἡ ὁποία ἀπέφυγε ἀκόμη καὶ νὰ τὸν κυττάξῃ ὅταν μετὰ τὴν ἀνάκρισι τὸν ἔπαιρναν γιὰ τὸ κρατητήριο.

Ἄρχισε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή. Θυμήθηκε τὸ πάρτυ στὸ σπίτι του. Τότε ἡ Ἄννα εἶχε βρῆ κεῖνο τὸ μοιραῖο μαχαίρι μέσα στὸ κουτὶ τὸ ὁποῖο πῆρε στὰ χέρια της καὶ τὸ περιεργάζετο. Δὲν ἦτανε παρὰ ἕνα κοινὸ μαχαίρι χωρὶς ἀξία. Κι' ὅμως, αὐτὴ τὸ θαύμαζε!... Σκέφθηκε κατόπιν τὰ 10 ἑκατομμύρια δολλάρια ποὺ κληρονομοῦσε μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀνδρός της... τὶ ἐσήμαιναν ὅλα αὐτά. Μετὰ ἦρθε στὸ Φράνκ. Δὲν μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον τὸν κύτταξε ὅταν ἄκουσε γιὰ κεῖνο τὸ τηλεφώνημα ποὺ εἶχε κάνει στὸ Ντητρόϊτ. Ἕνα βλέμμα γεμᾶτο παράπονο...

Κατόπιν πῆγε στὸν Μπροῦνο... στὴν Τζένη... ἐξήτασε μιὰ-μιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις, συνεδίασε τὸ ἕνα γεγονὸς μὲ τὸ ἄλλο καὶ ξαφνικὰ βρῆκε τὴν πρώτη ἔνδειξι... Προχώρησε μὲ τὴν ἴδια ἐπιμονή, τὴν ἴδια μέθοδο καὶ... νὰ ἡ δευτέρα! αὐτὴ ἔφερε τὴν τρίτη καὶ τέλος τὸν ἴ δ ι ο τ ὸ δ ρ ά σ τ η!

Ὁ ἱδρώτας ἔτρεχε ποτάμι ἀπὸ πάνω του, τὰ μάτια του εἶχαν γεμίσει δάκρυα. Ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα κι' ἄρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ τὰ δυό του χέρια φωνάζοντας μὲ ὅλη του τὴ δύναμι... Νέλσων!!... Νέλσων...!!!

***

Ἐρώτησις: Ποῖα τὰ τρία σημεῖα καὶ ποῖος ὁ δράστης; (1)

---

1. Ἡ λύσις θὰ δοθῇ στὸ ἑπόμενον. Ἐν τῷ μεταξὺ μποροῦν οἱ ἀναγνῶσται μας ἀστυνομικοὶ νὰ ἀποστείλουν μέχρι τῆς 22ας Ἰουνίου ἐ.ἔ. τὰς ἀπαντήσεις των καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἡ σωστὴ ποὺ θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα.

Ὁ πόθος

Φωτεινὸ σημάδι στὸ πηχτὸ σκοτάδι,
σὲ πελάγη νῆσος, ὅαση ἐρήμου,
τῆς καρδιᾶς μου μόνο βάλσαμο καὶ χάδι.
Τοῦτο μοῦ γεμίζει τὴν κενὴ ψυχή μου.

*

Ἀπ' τὰ μάκρη τόσων χρόνων κι' ἐγὼ φερμένος
τὸ τραγούδι ἀκούω, τὸ μοναδικό μου,
κι' οὔτε τὸ κορμί μου, οὔτε ὁ σκοτισμένος
λογισμὸς ἀποζητάει, νἄβρῃ τὸ κακό μου.
Καὶ τ' ἀγκάθια ποὺ τρυπᾶνε τὴ ζωή μου
τὰ ἀφίνω, κι' εἶναι ὁ πόθος ἡ πνοή μου.
Ὅλα πίσω τὰ ἀφίνω ὅταν τὰ διαβῶ
καὶ βαδίζω πρὸς ἐκεῖνο... σῆμα λαμπερό.

*

Εἶναι φάρος ποὺ φωτίζει κάθε δρόμο
τῆς ζωῆς μου. Μοῦ προσφέρει τὰ φτερά μου
καὶ μ' αὐτὰ πετῶ, νικῶ τὸν τρόμο,
ἀγκαλιάζω τὴν ἐλπίδα καὶ μιλῶ στὰ ὄνειρά μου.

*

Τὴ γαλήνη καὶ τὴ πίστη... ὅλα τὰ ζητῶ σιμά του
τὰ λουλούδια νὰ ἁπλώνουν τὴν πολύχρωμη πλημμύρα
τὴν ἀφροντισιὰ γυρεύω, τὴν ἀγάπη, τὴ χαρά του
ὅλα γύρω νὰ σκορπᾶνε θεῖα δῶρα, θεῖα μῦρα.
Καὶ βαδίζω πρὸς τὸν πόθο ξέγνοιαστος κι' ὅλο χορεύω
καὶ τὸν κόσμο τόσ' ὡραῖο ἔμπροσθέν μου ἀγναντεύω.

*

Εἶναι ἡ ζωή μας ὅλη ἀτελείωτος ἀγώνας
καὶ τὸ τέρμα εἶν' ὁ πόθος. Πάντοτε εἰς τοὺς αἰώνας.

Κ. Νιάσκος

"ΔΕΛΦΟΙ,,

16η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΣΤΥΝ. ΣΧΟΛΩΝ

Ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. ΣΠΥΡΟΥ ΠΗΛΟΥ

Ἰούνιος 1958.

...Ἡ νύχτα φιλεῖ ἥσυχα-ἥσυχα τὴ γῆ...

Σὰν κυμματάκια μιᾶς παραμυθένιας θάλασσας οἱ σκιές της παίζουν στὶς ἀμμουδιὲς τῆς ζωῆς...

Ὁλόγυρα ἁπλώνεται τὸ πέλαγός της, ἐνῷ μέσα της καθρεφτίζεται τὸ Στερέωμα... Λοφίσκοι καὶ κατηφοριές, μονοπάτια καὶ περιβόλια, σπίτια καὶ δέντρα κρύβουνται μέσα στὴν ἥσυχη ἀγκαλιά της, καθὼς κυλοῦν ἀργὰ-ἀργά, σχεδὸν τραγουδιστά, οἱ ὀνειρεμένες στιγμές της...

Ἡ θόλος τοῦ τεμένους τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς.

Πότε-πότε τὸ χλωμό της πρόσωπο τὸ ρυτιδώνει ἀνάλαφρα τὸ ἁπαλό τοῦ ἀγέρα φύσημα... Κι' ἄλλοτε πάλι ταράζει τὴ γαλήνη της τὸ γαύγισμα ἑνὸς σκύλου...

Ὕστερα πάλι ὅλα σωπαίνουν... κι' ἡ Νύχτα φεύγει ὁλόχαρη...

Εἶναι Σάββατο βράδυ καὶ κοντεύει Κυριακὴ πρωΐ...

Κοιμοῦνται ὅλα τριγύρω μου... γιὰ νὰ ξυπνήσουν σὲ λίγο μὲ τῆς καμπάνας τὸ κράξιμο...

Κοιμοῦνται ὅλα... σωπαίνουν... καὶ παραδίνουνται στῆς νύχτας τὰ καλοκαιριάτικα ὄνειρα...

Μονάχα ἐγὼ μένω ἄγρυπνος... Καπνίζω, πίνω καφὲ καὶ συλλογίζουμαι... Ἡ νύχτα ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρό μου στήνει καντάδα μὲ τ' ἄστρα... Κι' οἱ φυλλωσιὲς τοῦ γέρικου δέντρου τῆς αὐλῆς μου ἀκκομπανιάρουν τὸ λόγια τους...

Σὰν νανούρισμα μοιάζει ἡ σερενάτα τους...

Ὅμως τὰ βλέφαρά μου δὲν κλείνουν... Κάτι ἀναζητοῦν...

Ἀναζητοῦν μιὰ φτωχικὴ γόνδολα... νὰ τὴν ἀκολουθήσουν σ' ἕνα μακρυνὸ ταξίδι, μὲ γονδολιέρη τὴ φαντασία καὶ κανταδόρο τὴν καρδιά... Μιὰ ἀνάμνηση ξεπετάγεται ἔτσι μέσα ἀπ' τὰ σκοτάδια... γίνεται ἕνα τεράστιο φίδι... Ρουφάει τοὺς τόπους, τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιρούς... Κι' ἀνοίγει μπροστά μου τὶς πύλες ἑνὸς μακρυνοῦ παρελθόντος, μιᾶς περασμένης ἐποχῆς....

...Καὶ τότες βλέπω...

Βλέπω μὲ τὸ νοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς τὸ μάτι... ἕναν εἰδυλλιακὸ τόπο, κυκλωμένο ἀπὸ γαλήνη καὶ μυστικοπάθεια, κάτω ἀπὸ δυὸ τεράστιες βουνοκορφές...

Ναί! βλέπω τὶς Φαιδριάδες πέτρες κι' ἀκούω ἔντρομος τὶς κραυγές, τὶς σπαραχτικὲς κραυγὲς τῶν ἀπίστων καθὼς ἔπεφταν μέσα στὴν ἀδυσώπητη χαράδρα...ἐνῷ πιὸ κάτω, ἀκούω τὶς Κασταλίας πηγῆς τὸ γάργαρο νερό, ἀτάραχο καὶ ἱερό, νὰ συνεχίζῃ τὶς ᾠδές του στὸν φωτοδότη Ἀπόλλωνα...

...Καὶ βλέπω ἀκόμα τὸ Θεὸ νὰ λαβώνῃ μὲ τόξο τὸ φοβερὸ Πύθωνα καὶ νὰ οἰκοδομῇ τὸν μεγαλόπρεπο ναό του καὶ μαζί μ' αὐτὸν μιὰ ὁλόκληρη θρησκεία ποὺ μοῦ θαμπώνει τὰ μάτια τὸ κάλλος της καὶ μὲ συνεπαίρνει ἡ ὁμορφιά της...

...Καὶ ἀκόμα βλέπω τὴν Πυθία, ἀνεβασμένη πάνω στὴ μαντικό της τρίποδα,

μασῶντας φύλλα δάφνης καὶ ζαλισμένη ἀπ' τὶς ἀναθυμιάσεις τοῦ χάσματος, νὰ βγάζῃ ἄναρθρες κραυγὲς καὶ νὰ ὠρύεται, σκορπῶντας ὁλόγυρα τὴ φρίκη... ἐνῷ τριγύρω ἕνα ἀπέραντο δάσος ἀγαλμάτων καὶ θησαυρῶν πλημμυρίζει τὸ χῶρο ὅλο ἀπὸ ἱερὴ μυστικοπάθεια...

...Κι' ἀκόμα μπαίνω ἔντρομος μέσα στὸ ἡμικυκλικὸ θέατρο, ὅπου οἱ κερκίδες του ἔχουν σκεπασθῆ ἀπ' τοὺς ποδήρεις χιτῶνες καὶ τὶς πολύχρωμες ἐμφανίσεις τῶν θεατῶν, ἐνῷ παρὰ πάνω ἀκόμα σειέται τὸ Στάδιο ἀπ' τὶς ἰαχὲς τῆς νίκης...

Ζάλη μὲ καταλαμβάνει καὶ ἴλιγγος καὶ δέος καὶ ἔκσταση καὶ φρίκη... Ἄ! Δὲν ἔπρεπε νὰ ταξιδέψω τόσο μακρυὰ ὅπου ὅλοι μοῦ εἶναι ἄγνωστοι καὶ τὰ πάντα μὲ διώχνουν ἀπὸ κοντά τους...

Ντίν!!!... Ντάν!!!... Ντίν!!!... Ντάν!!!... ἀκούγεται τοῦ Ὄρθρου τὸ σήμαντρο καὶ μὲ γλυτώνει ἀπ' τὶς τυραννικὲς ὀνειροπολήσεις... Ὑψώνεται ἔτσι πανέμορφος κι' ἀληθινὸς ὁ ἕνας Θεὸς τῆς Ἀγάπης, δίχως χλαμύδες καὶ ποδήρεις χιτῶνες, δίχως ἰαχὲς καὶ ἀναθυμιάσεις, ἕνας Θεούλης ταπεινὸς, ἁγνὸς κι' ἀνθρώπινος, ποὺ τὸν δέχεται ἡ σκέψη μου εὐλαβικὰ καὶ τὸν φιλοξενεῖ ἡ καρδιά μου μὲ κατάνυξη...

«Τὶς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς Αὐτός;...».

Κι' ὅμως!!!... Κάτι ἔμεινε ἀπ' τὴ νυκτερινή μου ὀνειροπόληση...

Ἔμεινε ὁ θρῦλος... ἐτοῦτος ὁ ἀνείπωτος χρησμὸς ποὺ συντροφεύει, αἰῶνες κι' αἰῶνες τώρα, τὴ ζωὴ τῆς φυλῆς μου...

Ἔμεινε ἡ παράδοση... κι' ἡ λαμπερὴ ἱστορία... ἡ Δόξα καὶ ἡ Δελφικὴ Ἰδέα ποὺ κάποτε ἔδιωξε ὀργισμένη τὸν παραβάτη, κηρύσσοντας τὸν ἀληθινὸ Θεό :

«...Εἴπατε τῷ βασιλεῖ ὅτι χαμαῖ πέσε Δαίδαλος αὐλὰ
οὐκ ἔτι Φοῖβος ἔχει καλύβην
οὐ μάντιδα Δάφνην
οὐ παγὰν λαλέουσαν·
ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ...».

Ἔμεινε ἀκόμα τὸ Πνεῦμα τῆς Φυλῆς μου, τὸ ἀκατάλυτο Ἑλληνικὸ Πνεῦμα, πάνω στὸ ὁποῖον οἰκοδομήθηκεν ὁ σύγχρονος Πολιτισμός...

Γι' αὐτὸ χιλιάδες ἄνθρωποι, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Γῆς, ἔρχονται κάθε χρόνο στοὺς Δελφούς, νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὴν Ἀθάνατη Ἰδέα, ποὺ πλανιέται μεγαλόπρεπη ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια καὶ τὰ γκρεμισμένα εἴδωλα...

Καὶ γι' αὐτό, κάθε χρόνο ὁ Διευθυντής μου ὁδηγεῖ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀστυνομικῶν Σχολῶν στὴ γοαφικὴ τοποθεσία τῶν θρύλων, γιὰ νὰ λουστοῦν στ' ἀληθινὸ κι' ἀθάνατο νερὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας. Καὶ ἡ ἀνάμνηση αὐτῆς τῆς ἐκδρομῆς, ποὺ χθὲς πραγματοποήθηκε μὲ κρατεῖ ἄϋπνο, συλλογισμένο καὶ παραδομένο σ' ἕνα ζωντανὸ ὄνειρο... Τὸ ὄνειρο τῶν Δελφῶν...

.....

Ἦταν ἡ χτεσινὴ, ἡ 16η Ἐκπαιδευτικὴ Ἐκδρομὴ τῶν δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Ἀρχιφυλάκων... Κι' ἦταν ἀκόμα ἕνα ψυχικὸ λουτρό, μία πανδαισία τῶν αἰσθήσεων καὶ ἕνα ὅμορφο πέταγμα πρὸς τὰ Ἄνω... πρὸς τὸν Οὐρανὸ καὶ πρὸς τὴ φύση, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ δοξασμένο παρελθὸν τῆς Πατρίδος μας... Καὶ γνώρισε, ὅπως ὅλες οἱ ἐκδρομὲς ποὺ ὀργανώνει καὶ πραγματοποιεῖ ὁ κ. Ἀρχιμανδρίτης, μία θαυμαστὴ ἐπιτυχία...

Εἶναι πρωΐ... Πολὺ πρωΐ... Γλυκοχαράζει... Καὶ στὴ Σχολὴ κυριαρχεῖ μία ἀσυνήθιστη κίνηση... Οἱ δόκιμοι μὲ τὶς στολὲς ἐξόδου... οἱ μάγειροι μὲ καλάθια γεμᾶτα δέματα... οἱ Ἀξιωματικοὶ πηγαινοέρχονται, ἀκολουθῶντας τὶς ὁδηγίες ποὺ πῆραν...

Ζωηρὲς συζητήσεις στὸ προαύλιο καὶ κάπου-κάπου κανένα πρωϊνὸ καλαμπούρι ποὺ τὸ δέχονται οἱ ἄλλοι μὲ συγκατάβαση...

Σὲ λίγο φθάνουν τρία πολυτελέστατα πούλμαν, κι' ἡ ἀνησυχία κι' ἡ περιέργεια κορυφώνονται...

Σὲ λίγο τὰ πούλμαν θὰ ξεκινήσουν γιὰ τοὺς μακρυνοὺς Δελφούς... Τί λέτε; Δὲν τρυπώνουμε κι' ἐμεῖς καλοί μου ἀναγνῶστες, σὲ κανένα λεωφορεῖο—ἔστω καὶ σὰν φανταστικοὶ λαθρεπιβάτες—νὰ παρακολουθήσουμε τοὺς δοκίμους σ' ἐτούτη τὴν ἐκδρομή; Μᾶλλον ὅμορφα θὰ περάσουμε... Σύμφωνοι; Ἐμπρὸς λοιπόν... Μά, γιὰ σταθῆτε... Ὁ Ὑπαστυνόμος συγκεντρώνει τοὺς δοκίμους στὸ προαύλιο... Κάτι θὰ τοὺς μοιράσῃ... Ἄ! νά!! ἕνα δέμα γιὰ τὸ δρόμο... Σάντουϊτς... Καὶ τί χορταστικό! Ἀρχίζει νὰ μ' ἀνοίγῃ καὶ μένα ἡ ὄρεξη πρωΐ-πρωΐ... Τώρα τὶ τοὺς μοιράζει; Τί εἶναι αὐτὰ τὰ φυλλάδια;... Συγνώμην, συνάδελφε, νὰ ρίξω μία ματιά... Εἶναι ἕνα μικρὸ

Ὁ κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτης μετὰ τοῦ ξεναγοῦ κ. Π. Γιαλούση, τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς Σχολῆς καὶ τῶν δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Ἀρχιφυλάκων πρὸ τοῦ Μουσείου τῶν Δελφῶν.

βιβλιαράκι... Ἄλλη πρωτοτυπία τοῦ Διευθυντοῦ μας... Ἕνας τουριστικὸς ὁδηγός τῆς ἐκδρομῆς, μὲ καμμιὰ εἰκοσαριὰ σελίδες...

Καὶ μέσα στὶς σελίδες του καθρεφτίζεται ἡ τάξη καὶ ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐκδρομῶν τῆς Σχολῆς... Συγκέντρωσις εἰς Ἀστυνομικὴν Σχολήν : ὥρα τάδε... Ἐπιβίβασις : ὥρα δεῖνα... Ἀναχώρησις κ.τ.λ.

Κι' ὕστερα ἱστορικὴ καὶ γεωφυσικὴ περιγραφὴ κάθε τόπου ποὺ θὰ περάσουμε... Αὐτὸ τὸ βιβλιαράκι εἶναι πολύτιμος σύμβουλος κατὰ τὴν διαδρομή...

Ἔτσι ἡ Σχολή, ὁλοένα συγχρονισμένη καὶ «καινοτομοῦσα» καλύπτει ἕνα-ἕνα ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς σύγχρονης κοινωνικῆς ζωῆς...

Ὁ κ. Ἀρχιμανδρίτης ἔχει κάθε δικαίωμα νἄναι περήφανος γιὰ ὅσα προσφέρει στοὺς μαθητάς του, γιὰ ὅσα μεγάλα καὶ ἀπίθανα πραγματοποιεῖ γιὰ χάρη τους...

Μά... Σιγά... ὁδηγέ!!! Καλὲ τὰ αὐτοκίνητα φεύγουν... Ἂς πηδήξουμε... Ἐν τάξει λοιπὸν!!!

Πᾶμε στὸ ἄγνωστο,
μὲ βάρκα τὴν ἐλπίδα...

.....

Τὰ αὐτοκίνητα κυλοῦν ταχύτατα πάνω στοὺς ἀσφαλτοστρωμένους δρόμους τῆς καινούργιας Ἀθήνας, ποὺ μέρα μὲ τὴ μέρα εὐπρεπίζεται καὶ γίνεται ὡραιότερη...

Νὰ ἡ Ὁμόνοια πλάς...

Ὁλόγυρα καφενεῖα... καὶ «ταξὶ ποὺ ψαρεύουν πελάτες»... κομψοὶ καὶ ὡραῖοι πόλισμαν τροχαῖοι...

Καὶ ἕνα σωρὸ ἐργατικὸς κόσμος ποὺ βγαίνει ἀπ' τὸν ἠλεκτρικό, ποὺ διασταυρώνεται στοὺς κάθετους δρόμους, ποὺ πάει κι' ἔρχεται ὅπως ἕνας χείμαρρος...

Καὶ ἡ Ὁμόνοια ἡ καινούργια Ὁμόνοια ἔργο τῆς τελευταίας τετραετίας, γίνεται ὁ ἄξονας γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον κινεῖται τὸ ρεῦμα τῶν πρωϊνῶν ἐργατικῶν...

Τώρα ἡ Ἀθήνα ξεμακραίνει, καθὼς τὰ αὐτοκίνητα ἀκολουθοῦν τὴν ὁδὸ Ἀθηνῶν...

Αὐτοκίνητα φορτωμένα ἔρχονται ἀντίθετα ἀπὸ μᾶς, ἄλλα μὲ ἐκδρομεῖς μᾶς χαιρετοῦν καὶ μᾶς προσπερνοῦν, ἐνῷ ἀπὸ ψηλὰ οἱ πρῶτες ἠλιαχτῖδες τρυπώνουν στ' αὐτοκίνητά μας.

Οἱ ραδιοφωνικοί μας Σταθμοὶ δὲν ἔχουν ἀρχίσει ἀκόμα. Ἔτσι τὰ ραδιόφωνα τῶν πούλμαν μένουν κλειστὰ τὰ ἀναπληρώνουν ὅμως οἱ φωνὲς τῶν δοκίμων, ποὺ λουσμένες καὶ δροσερὲς ἀπ' τὴν πρωϊνὴ αὔρα τραγουδοῦν τραγούδια τοῦ τόπου μας...

Καὶ τὰ πρῶτα ἀστεῖα ἀρχίζουν...

Ἡ ἀτμόσφαιρα ζεσταίνεται...

Τώρα συναντοῦμε τὴν Ἱερὰ Ὁδὸ πού—ὅπως λέει τὸ βιβλιαράκι τῆς Σχολῆς—»σὲ πολλὰ σημεῖα ἀκολουθεῖ τὸν ἴδιο δρόμο ποὺ ἔπαιρναν οἱ προσκυνηταὶ πηγαί-»νοντας στὴν Ἐλευσίνα, ὅπου ἐτελοῦντο τὰ **«Ἐλευσίνια Μυστήρια»...**

Πιὸ κάτω στ' ἀριστερά μας συναντᾶμε τὴν ἀρχαία «Βυζαντινὴ Ἐκκλησία τοῦ Δαφνιοῦ»...

Τὸ κέφι ἔχει ἀνάψει... Τὰ καλαμπούρια δίνουν καὶ παίρνουν... Καὶ μερικοί... ξεκοκκαλίζουν τὰ ὀρεκτικὰ σάντουϊτς ποὺ τοὺς εἶχε διανείμει ἡ Σχολή, ἐνῷ τὸ λεωφορεῖο ὁρμᾷ στὴν παραλιακὴ ὁδό, ρουφῶντας ἀχόρταγα τὶς ἀποστάσεις...

Σὲ λίγο φθάνουμε στὴν Ἐλευσίνα... πάρα κάτω ἡ Μάνδρα... Κι' ἀφίνοντας ἀριστερά μας τὸ δρόμο πρὸς τὴν Πελοπόννησο, ἀνεβαίνουμε σὲ λίγο τὸν Κιθαιρῶνα ἀπὸ τὴν ὀρεινὴ διάβαση τῆς Κάζας...

Ἕνα δροσερὸ ἀεράκι τρυπώνει ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα τῶν πούλμαν, καὶ κάνει πολλοὺς νὰ πάρουν βαθειὲς εἰσπνοές, κλείνοντας τὰ μάτια...

Τὰ αὐτοκίνητα σκαρφαλώνουν σφυρίζοντας πάνω στὴν ἀνωφέρεια. Πόσον ὡραία ἁπλώνεται ἡ Ἑλληνικὴ ὕπαιθρος ὁλόγυρά μας!!! Ἀλλοῦ πλημμυρισμένη χλόη, ἀλλοῦ ξερή, ἐκεῖ σκεπασμένη ἀπὸ δασύλλια, ἐδῶ περικυκλωμένη ἀπὸ θεόρατες βουνοκορφές, ἐνῷ κάπου-κάπου ἀνοίγεται ξαφνικὰ πρὸς τὰ κάτω, γιὰ ν' ἀφίσῃ γυμνὴ καὶ σ' ὅλη της τὴν μεγαλοπρέπεια νὰ κυριαρχήσῃ, ἡ πράσινη ἀπεραντωσύνη τῆς γῆς μας... Λεπτὴ καὶ φιλότιμη ἐτούτη ἡ γῆ, μοιάζει μὲ μιὰ πανέμορφη Νεράϊδα...

Ἡ τελευταία Ἀπριλιάτικη μέρα, ζεστὴ καὶ συννεφιασμένη, μ' ἕνα ἐλαφρὰ δροσερὸ ἀεράκι νὰ τὴν περιτριγυρίζῃ, μεταδίδει ἄπλετη ζωὴ στὰ τοπεῖα ποὺ περνοῦμε...

Ναί!!! Τὸ ἀεράκι ποὺ κατηφοριάζει ἀπ' τὰ βουνά, δροσίζει καὶ νανουρίζει μαζὶ τὴν καρδιά...

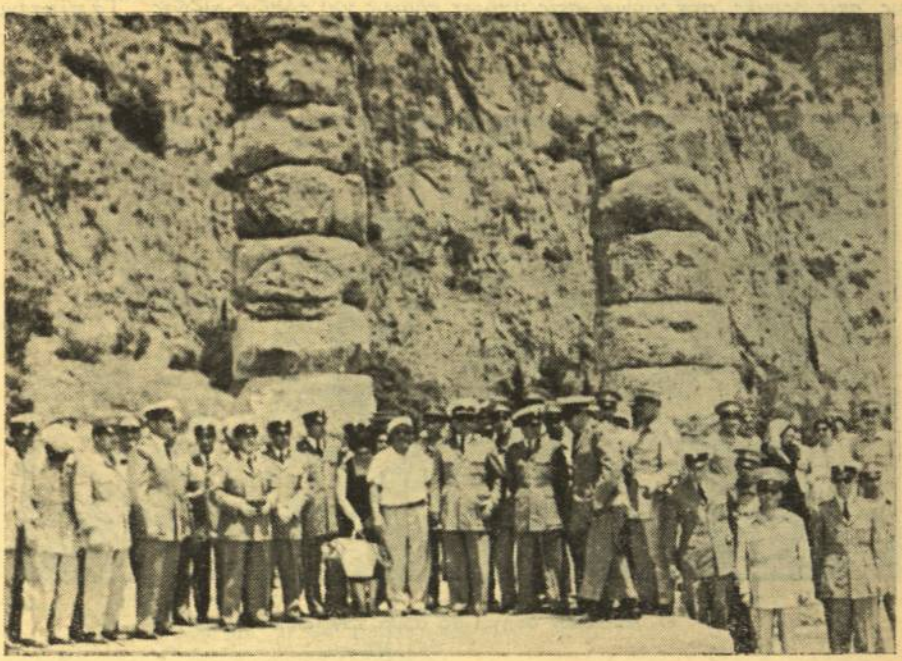
Κι' εἶναι ἀκόμα τὰ δημόσια ἔργα, μᾶλλον ὁ ὀργασμὸς τῶν ἔργων ποὺ σὲ κά-

νει νὰ θαυμάζῃς καὶ νὰ χαίρεσαι... Ἔργα παντοῦ... Δρόμοι καινούργιοι... Συνεργεῖα ἀπὸ ἡλιοκαμμένους ἐργάτες ἐδῶ κι' ἐκεῖ... Εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν κυβερνητῶν τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος ὁλόκληρος ἐτούτη ἡ κοσμογονία ποὺ θεμελιώνεται ἐδῶ ἔξω, ἀξιοποιῶντας κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὴν ἀνασυγκρότηση τῆς Πατρίδος μας...

Καὶ τὸ κέφι ἀνάβει μέσα στὰ πούλμαν... Καὶ τὰ μικρόφωνα ἐκπέμπουν ἀδιάκοπα τὶς φωνὲς τῆς ἐκδρομικῆς χαρᾶς...

Τώρα κατηφορίζουμε τὸν Κιθαιρῶνα, φθάνουμε στὶς Ἐρυθρὲς (Κριεκοῦκι) καὶ μπαίνουμε στὴν καταπράσινη Βοιωτικὴ πεδιάδα...

Ὅσο ἀπομακρυνόμαστε ἀπ' τὴν Ἀθήνα, τόσο περισσότερο ξεκουράζεται ἡ σκέψη μας, γαληνεύει τὸ πνεῦμα μας καὶ ταξιδεύει ἡ φαντασία μας μακρυά...

Οἱ Ἀξιωματικοὶ τῆς Σχολῆς μετὰ τῶν δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Ἀρχιφυλάκων εἰς τὰς Ἀρχαιότητας τῶν Δελφῶν.

Νοιώθεις πολλὰ χρόνια τὸν ἑαυτό σου πιὸ νέο σ' ἐτοῦτα τὰ εὐλογημένα μέρη... ξεκουράζεσαι... ἡρεμεῖς... ξαναγεννιέσαι, καθὼς ἀπομακρύνεσαι ἀπ' τὴν τύρβη τῆς καθημερινῆς ζωῆς...

Ἡ χλοερότης τῶν ἀγρῶν... ἡ πρωϊνὴ δροσιά... τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων... ἡ ἱερὴ σιωπή... ἡ ἀνείπωτη γαλήνη... σὲ αἰχμαλωτίζουν, σὲ πλημμυρίζουν ζωή, πίστη, χαρά, ἐλπίδες χίλιες...

Κι' ἐνῷ τὸ κέφι μέσα στὰ πούλμαν βασιλεύει πηγαῖο, φθάνουμε στὴ Θήβα, τὸ ἀρχαῖο πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κέντρο καὶ σημερινὴ ἐμπορικὴ καὶ γεωργικὴ ἀκμάζουσα πόλη.

Λίγων λεπτῶν ἀνάπαυλα.... Λίγο ξεμούδιασμα... Ἐπίσκεψη στοὺς ἀρχαιολογικοὺς της χώρους... κανένα καφεδάκι... μερικὲς φωτογραφίες... καμμιὰ ἐφημερίδα... καὶ πάλι ἀναχώρηση μὲ νέες δυνάμεις...

Διασχίζουμε ξανὰ τὸν κάμπο τῆς Βοιωτίας καὶ σὲ τρία-τέταρτα περίπου φτάνουμε στὴ Λειβαδιά, τὴν πρωτεύουσα τῆς Βοιωτίας...

Ἕνας ἀκόμα ἐνδιαφέρων σταθμός... Κανένα σουβλάκι μὲ μπύρα... Κι' ἄλλες φωτογραφίες... Καμμιὰ βόλτα στοὺς δρόμους της... Ἐπίσκεψη τῶν ἀρχαιολογικῶν της χώρων καὶ ξανὰ ἐπιβίβαση στὰ λεωφορεῖα καὶ ἐκκίνηση... Τώρα τὰ τραγούδια γίνονται ζωηρότερα... Τὸ κέφι ἀγκαλιάζει τὶς καρδιές... ἡ εὐτυχία πλανιέται μέσα στὰ πούλμαν... κι' ὅλοι μαζί, σὰν ἕνας ἄνθρωπος, χαιρόμαστε, τραγουδᾶμε, καλαμπουρίζουμε, ξεφωνίζουμε, ἐνῶ τὰ λεωφορεῖα ἀνεβαίνουν τὸν ἀθάνατο Παρνασσό...

Ἐδῶ πάνω νέες συγκινήσεις!!! Νέες εὐτυχισμένες στιγμές!!!

...Οἱ βουνοκορφὲς ποὺ γέρνουν σηκώνοντας τὸ γέρικο κεφάλι τους στοὺς ἀνέμους, στὶς βροχές, στὰ χιόνια, στὶς μπόρες τόσους καὶ τόσους αἰῶνες... Τὰ πλατάνια ποὺ κρεμασμένα στὶς βουνοπλαγιὲς κυττοῦν τρομαγμένα τὸ χάος... τὰ πρόβατα ποὺ βόσκουν ἀμέριμνα... τὰ μύρτα... τὰ σχῖνα... τὰ γάργαρα νερά... συνθέτουν μιὰ

Ὁ Ἀπόλλων ὁδηγεῖ τὸ ἅρμα τοῦ Ἡλίου.

πανέμορφη εἰκόνα, ἐνῶ στὴν φαντασία ἀκούγεται ἡ φλογέρα καὶ κάποιοι παθητικοὶ βουκολικοὶ στίχοι...

Κι' ὕστερα... ὤ ! ὕστερα!!!.. Κατακαημένη Ἀράχωβα... Ναί! Νάτην ἡ ἔνδοξη Ἀράχωβα, χτισμένη στὶς δυτικὲς πλαγιὲς τοῦ Παρνασσοῦ, σὲ γραφικὴ θέση....

Νὰ ἡ Ἀράχωβα!!! μὲ τὶς ἔνδοξες ἱστορικὲς σελίδες της καὶ τὶς ὄμορφες παραδόσεις της!!!...

Ἐδῶ ὁ σταθμός μας μεταβάλλεται σὲ εὐλαβικὸ προσκύνημα στὰ ἅγια τοῦτα χώματα, ποὺ τὰ δόξασε ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης...

Μερικοὶ μπαίνουν στὰ μαγαζιὰ καὶ ψωνίζουν χωριάτικα ἀντικείμενα, ἐνῶ οἱ «οἰκονομικῶς ἀσθενέστεροι» τὸ ρίχνουν στὸν καφὲ καὶ στὶς λεμονάδες...

Κι' ὕστερα, προετοιμασμένοι ψυχικῶς, ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ κάθε βιωτικὴ μέριμνα, ἀκολουθοῦμε τὶς ὑπωρεῖες τοῦ Παρνασσοῦ καὶ φτάνουμε στοὺς Δελφούς... τὸ παληὸ πνευματικὸ κέντρο τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὀμφαλὸ τῆς Γῆς...

Ἐδῶ ἡ ἱστορία, οἱ θρῦλοι, οἱ παραδόσεις καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς φυλῆς μας,

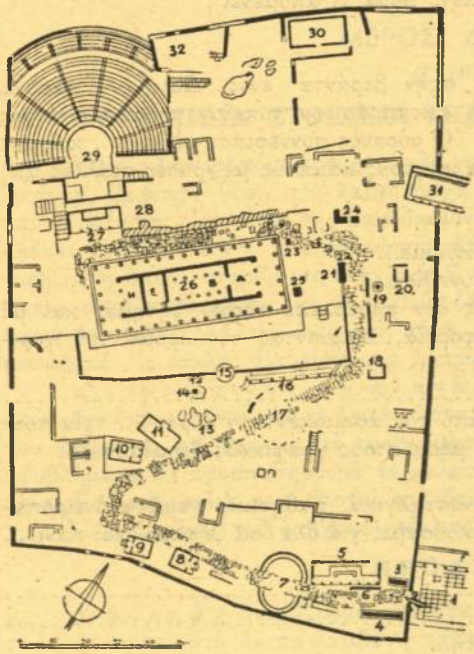
τρυπωμένα μέσα στὰ ἐρείπεια καὶ τὰ πεσμένα ἀγάλματα γεμίζουν τὴν ψυχὴ ἐθνικὸ δέος, κατάνυξη καὶ ἕνα τρελλὸ καρδιοχτύπι...

Τὸ ἐπήσιμο Κράτος, τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει ἐκτελέσει καὶ ἐδῶ ἀξιόλογα πράγματα, στὴν προσπάθεια τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Δελφικοῦ χώρου...

Ἔτσι ὁ ἐπισκέπτης χαίρεται τὴν παληὰ Ἑλλάδα μὲ τὴν καινούργια, ποὺ δίνει τὴ μάχη τῆς Μεγάλης Δημιουργίας μὲ εὐσυνειδησία καὶ ἀποτελεσματικά.

Κυριευμένοι λοιπὸν ἀπὸ μιὰ παντοδύναμη συγκίνηση συγκεντρωνόμαστε ἔξω ἀπὸ τὸ Μουσεῖο τῶν Δελφῶν, ὅπου ἀρχίζει ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἀρχαιοτήτων μὲ ξεναγὸ τὸν ἱκανὸ καὶ ἐκλεκτὸ κ. Γιαλούρη.

Ἡ ἐπίσκεψη στὶς ἀρχαιότητες κρατεῖ πολλὴ ὥρα. Γίνεται ἐπιτοπίως μάθημα ποὺ ἀρχίζει μὲ μιὰ εἰσήγηση τοῦ κ. Διευθυντοῦ μας, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀνέλυσε μὲ τὴν

1. Χῶρος Ἀγορᾶς. 2. Κυρία εἴσοδος. 3. Ταῦρος Κερκυραίων. 4. Ἀνάθημα Ἀθηναίων. 5. Ἀνάθημα Λακεδαιμονίων. 6. Ἀνάθημα Ἀρκάδων. 7. Μνημεῖα Ἀργείων. 8. Θησαυρὸς Σικυωνίων. 9. Θησαυρὸς Σιφνίων. 10. Θησαυρὸς Ἀθηναίων. 11. Βουλευτήριον ἢ Πρυτανεῖον. 12. Τέμενος τῆς Γῆς—Θέμιδος. 13. Βράχος τῆς Σιβύλλας. 14. Σφὶγξ Ναξίων. 15. Τεῖχος ὑποστηρίξεως ναοῦ Ἀπόλλωνος. 16. Στοὰ Ἀθηναίων. 17. Ἅλως (ἁλῶνι). 18. Θησαυρὸς Κορινθίων. 19. Τρίπους Πλαταιῶν. 20. Ἅρμα Ἡλίου. 21. Μέγας Βωμός. Ἀπόλλωνος. 22. Ἄγαλμα Εὐμενοῦς τοῦ Β'. 23. Μνημεῖον Προυσίου τοῦ Β'. 24. Τρίποδες Γέλωνος καὶ Ἱέρωνος. 25. Μνημεῖον Παύλου Αἰμιλίου 26. Ναὸς Ἀπόλλωνος. 27. Ἀνάθημα Μ. Ἀλεξάνδρου. 28. Ἠνίοχος. 29. Κλίμαξ Θεάτρου. 30. Λέσχη Κνιδίων. 31. Στοὰ Ἀττάλου. 32. Πηγὴ Κασσοτίς.

γνωστή του ἁπλότητα τὴν ἀξία τῆς Δελφικῆς Ἰδέας καὶ τὴν σημερινή της ἐφαρμογὴ στὸν Ὀργανισμὸ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἶπε λίγα ὁ Διευθυντής μου. Μὰ ἦταν παραστατικὸς καὶ ταπεινὸς στὶς ἐκφράσεις του καὶ ἐνθουσίασε. Ἀκούγοντάς τον νὰ μᾶς μιλῇ ξανάφερα στὴ θύμησή μου μιὰ-μιὰ τὴν κάθε στιγμὴ καὶ τὴν κάθε λεπτομέρεια τῆς κοπιώδους προσπαθείας του γιὰ νὰ θεμελιώσῃ τοῦτο τὸ πολύπλευρο πνευματικὸ ἔργο, ποὺ τιμᾷ τὴν Ἀστυνομία καὶ τὴν ἀνεβάζει σὲ ὑψηλὰ ἐπίπεδα ἀξίας καὶ πολιτισμοῦ...

Ναὶ!!! Αὐτὸς εἶναι τὸ ὀξυγόνο ποὺ ἀναπνέουμε καὶ ὁ φάρος ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ στὸ δρόμο τοῦ καθήκοντος. Εἶναι ἐτοῦτος ὁ ὁραματιστὴς-δημιουργὸς ποὖφτιαξε ἕνα ἔργο, ποὺ σ' ἄλλες ἐποχὲς θὰ φαίνονταν ἀπίθανο καὶ ἀκατόρθωτο.

Μονάχα μὲ τὴν πίστη καὶ τὶς ἱκανότητες του ἐχάραξε ἕνα δρόμο ἀνηφορικό... Καὶ τὸν ἀκολούθησε χωρὶς ποτὲ νὰ κουρασθῇ...

Ἡ ἐκδρομὴ ἐτούτη, ἡ δική του ἐκδρομή, μᾶς ἔκανε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ νὰ

πλημμυρίσουμε εὐγνωμοσύνη γιὰ ὅλα ὅσα ὑπὲρ ἡμῶν προσφέρει παντοῦ καὶ πάντοτε...

.....

Κάποτε ἡ ἐπίσκεψη στὶς ἀρχαιότητες ἐτελείωσε... Συγχωρέστε με ποὺ δὲν ἐπεκτείνουμαι στὴν περιγραφὴ τοῦ χώρου καὶ τῶν μνημείων, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς αὐτὸ τὸ περιοδικὸ ἔχει ἀσχοληθῆ ἐκτενῶς μ' αὐτὴν καὶ θὰ ἦτο ἄσκοπο νὰ δευτερολογήσω. Ἂς κλείσουμε λοιπὸν τὴν παρένθεση τοῦ Δελφικοῦ χώρου κι' ἂς μποῦμε μέσα στὴν ἀνοιγμένη πόρτα ἑνὸς πολυτελοῦς ἑστιατορίου ὅπου τὰ πάντα ἔχουν προετοιμασθῆ καὶ μᾶς περιμένουν...

Καὶ σὰν δρασκελίσαμε τὸ κατώφλι ξεχάστηκαν τὰ πάντα κι' ἄρχισε ἡ.... ἡρωϊκὴ Συμφωνία τῶν στομαχιῶν.

Μεζέδες καὶ σαλάτες... Κρέατα... τυριά... μπυρίτσα... σόδες... καὶ σὲ λίγο εἴχαμε βγῆ ὅλοι νόκ ἄουτ... Στοὺς ἀρχαιλογικοὺς χώρους εἴχαμε χορτάσει τὸ πνεῦμα, στὸ ἑστιατόριο εἴχαμε φορτώσει τὸ σαρκίον, τώρα τὶ ἀπομένει ;

Ἕνας καφὲς βαρὺς γλυκὸς καὶ ὄχι.

Ἄμ' ἔπος λοιπόν, ἄμ' ἔργον...

Καθισμένοι, λίγα λεπτὰ ἀργότερα στὴν βεράντα ἑνὸς Δελφικοῦ καφενέ, ξεχαστήκαμε θαυμάζοντας τὸ τοπεῖο, τὸ καταπράσινον τοπεῖον ποὺ ἁπλωνότανε κάτω μας μέχρι τὸ λιμανάκι τῆς Ἰτιᾶς... Ὁ οὐρανὸς συννέφιασε σὲ λίγο... καὶ μιὰ ψιλὴ βροχούλα ἦρθε νὰ ραντίσῃ τὰ δένδρα καὶ τοὺς κάμπους μὲ χρυσὲς στάλλες ἀπ' τὴν εὐλογημένη βροχή.

Ὁ Παρνασσὸς συννέφιασε...

Ἴσως ἐπειδὴ ἑτοιμαζόμαστε νὰ φύγουμε...

Δὲν τὄθελε φαίνεται... Μᾶς εἶχε συνηθίσει...

Ὅμως τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς δὲν προέβλεπε τέτοιο ζήτημα, καὶ μὲ βαρειὰ καρδιὰ ἐπιβιβαστήκαμε στὰ λεωφορεῖα, παίρνοντας τὸν δρόμο τοῦ γυρισμοῦ...

.....

Ὕστερὰ ἀπὸ καμμιὰ ὥρα... κάτω ἀπὸ τὸν ἀσημοκέντητο οὐρανό... τρία τουριστικὰ λεωφορεῖα πούλμαν κυλοῦν ἀργά, μέσα στοὺς γραφικοὺς δρομίσκους...

Καὶ πάλι τραγούδια ἀντηχοῦν...

Ὅμως ἐτοῦτα τὰ τραγούδια εἶναι νοσταλγικά, παθητικά, γεμᾶτα ὀνειροπολήσεις... γιὰ ὅλα ὅσα εἴδαμε, γιὰ ὅλα ὅσα ἀκούσαμε, γιὰ ὅλα ὅσα ζήσαμε ἐκεῖ πάνω... στὸν ἱερὸ χῶρο τῶν Δελφῶν...

.....

.....

Τώρα ξημέρωσε μιὰ ἡλιόλουστη Κυριακή...

Τραβοῦν οἱ πιστοὶ γιὰ τοὺς ναούς...

Κι' ἐγὼ ἀκίνητος πάντα, στὴν ἴδια θέση, ἀναπολῶ καπνίζοντας ἕνα ἀκόμα τσιγάρο...

ΣΠΥΡΟΣ ΠΗΛΟΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο

Ὑπὸ κ. Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ, Ἀρχιφύλακος

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(ΓΕΝΙΚΟΝ)

ΦΘΟΡΟΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἀπὸ τὰ φθοροποιὰ στοιχεῖα τῆς γενικῆς λαογραφίας τοῦ «Ἑλληνικοῦ Μηνολογίου», ἰδιαίτερη θέση στὴ λαϊκὴ ψυχὴ κατέχουν οἱ προλήψεις, οἱ δεισιδαιμονίες καὶ οἱ δοξασίες. Ἡ αἰτία τῆς κακοδαιμονίας καὶ τῶν τριῶν τούτων στοιχείων, βρίσκεται στὴν π λ ά ν η τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι στὴν πεποίθηση γιὰ τὴν ὀρθότητα μιᾶς γνώμης ἡ ὁποία στηρίζεται στὴν ἀτελῆ παρατήρηση ἢ στὴν πλημμελῆ κρίση. Ἡ πλάνη εἶναι παρέκκλιση ἀπὸ τὴν εὐθεῖα ὁδό, κατὰ τὴν ἀναζήτηση τῆς ἀληθείας, ὄχι ὅμως ἀσυντελὴς γιὰ τὴν ἀνεύρεση αὐτή, ἀφοῦ χρησιμεύει ὡς κέντρον πρὸς νέες ἔρευνες μὲ τὶς ὁποῖες ἀνευρίσκουμε ἢ προσεγγίζουμε τὴν ἀλήθεια.

«Ἄ ν θ ρ ώ π ι ν ο ν τ ὸ π λ α ν ᾶ σ θ α ι» εἶπε κάποιος ἀρχαῖος σοφός. Ἀνθρώπινον ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ ὅτι ἡ πλάνη ἐπιφέρει μεταβολὲς στὴν ὅλη ψυχοσύνθεση τοῦ ἀνθρώπου καὶ δημιουργεῖ προβλήματα κάθε εἴδους καὶ κάθε μορφῆς. Αὐτὰ τὰ προβλήματα θὰ προσπαθήσουμε νὰ μελετήσουμε μὲ τὰ τρία κύρια φθοροποιὰ στοιχεῖα τῆς λαογραφίας μας, πιστοὶ στὰ ὅσα τὸ Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο, παρουσίασε μὲ τοὺς δώδεκα μῆνες τοῦ λαογραφικοῦ μας ἔτους.

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Π ρ ό λ η ψ η ὀνομάζουμε τὴν «ἐκ τῶν προτέρων λῆψιν», ἤτοι τὴν ἐνέργεια ποὺ ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ προλαμβάνῃ καὶ νὰ παρεμποδίζῃ ἐκεῖνο ποὺ κατὰ τὴν Α ἢ Β γνώμη θὰ ἐπιφέρῃ κακό. Ἡ πρόληψη εἶναι ἰδέα πεπλανημένη, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀναγκάζονται νὰ κανονίζουν τὶς πράξεις των καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀναγνωρίζουν ὅτι ἐναντιοῦνται πρὸς τὴν ὀρθότητά της. Ἀφοροῦν οἱ προλήψεις τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου σὲ ὅλες τὶς φάσεις της—σύλληψη—γέννηση—γάμος—θάνατος—, ἀφοροῦν τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα, ἀφοροῦν τὰ φυσικὰ φαινόμενα, τὰ οὐράνια σώματα. Μὲ ἄλλα λόγια ἀφοροῦν τὴν φύση καὶ τὸν ἄνθρωπο σὲ ὅλες τὶς πράξεις του καὶ τὰ στάδια. Εἶναι φυσικὸ τοῦτο, ἀφοῦ ὁ βίος καὶ ἡ φύση ἐξασκεῖ μεγάλη ἐπίδραση στὴν ψυχή μας καὶ ἀφοῦ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ ἔχουν τόσο στενὰ συνδεθῆ μεταξύ τους.

Οἱ συγκυρίες παρουσιάζονται στὸν καθημερινὸ βίο μὲ τόσες μορφές, ποὺ βυθίζεται κανεὶς σ' ἕνα ἀπέραντο χάος. Κάθε τόπος, κάθε λαός, ἔχει τὶς προλήψεις του ποὺ εἶναι πάντοτε σχετικὲς καὶ μεταβλητές. Ποικίλλουν ἀνάλογα μὲ τὸ διανοητικὸ ἐπίπεδο καὶ τὶς πεποιθήσεις τοῦ ἀτόμου. Καὶ ὁ πιὸ καλλιεργημένος ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἄτρωτος ἀπὸ τὶς προλήψεις, ἀκόμη κι' ἂν ὁ ἴδιος δὲν τ' ὁμολογεῖ. Προφα-

νῶς, οἱ καθυστερημένοι εἶναι καὶ οἱ πιὸ προληπτικοί, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι πού ἀνήκουν στὰ ἀνώτερα κοινωνικὰ καὶ πνευματικὰ στρώματα δὲν ξεφεύγουν ἀπὸ τὸν κανόνα. Τὸ σπάσιμο τοῦ καθρέφτη λ.χ. θεωρεῖται κακὸ κι' ἀπὸ τὸν ἁπλοϊκὸ βοσκὸ κι' ἀπὸ τὸν διάσημο συγγραφέα, ὅπως τὸ ἴδιο θεωρεῖται κακὸ κι' ἡ ἡμέρα Τρίτη, ὁ ἀριθμὸς δέκα τρία, τὸ νὰ μπῇς κάπου μὲ τὸ ἀριστερὸ πόδι πρῶτα, τὸ ν' ἀνοίξῃς μιὰν ὀμπρέλλα μέσα σ' ἕνα σπίτι κλπ., κλπ.

Εἶναι ἡ πρόληψη σὰν τὸ χαρτονόμισμα τὸ ὁποῖον ὁ καθένας μας ξέρει ὅτι οὐδεμία ἀξία ἔχει, ἀλλ' ἀποδίδει ἀπὸ ἀνάγκη ἐπιβεβλημένη ἀξία, ἀφοῦ μὲ αὐτὸ δίδει καὶ παίρνει. Αἰτία τῶν προλήψεων εἶναι ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ στρεβλὴ ἀγωγὴ τῶν ἀτόμων, οἱ συνήθειες καὶ τὸ μὴ αὐτεξούσιο τοῦ λογισμοῦ, ἕνεκα τοῦ ὁποίου πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸ κακὸ παράδειγμα ὅπως τὰ μυθικὰ πρόβατα τοῦ Πολύφημου. Περισσότερο ὅμως ἀπὸ κάθε ἄλλο ἐνισχύει τὶς προλήψεις ἡ ἀδυναμία τοῦ χαρακτῆρος στὸ ν' ἀντιδράσῃ πρὸς κάτι τὸ καθιερωμένο ἀπὸ τὴν παράδοση. Παρεμβάλλονται ἔτσι ὡς τεράστια ἐμπόδια καὶ φραγμοὶ στὴν ὁδὸν τῆς προόδου, ἐλάχιστοι δὲ εἶναι ἐκεῖνοι πού ἔχουν τὸ ψυχικὸ σθένος νὰ τὶς ἄρουν καὶ νὰ καταστρέψουν τὸ φραγμό. Ὁ περίφημος μῦθος περὶ τοῦ Αἰσώπου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐστάλη κάποτε ἀπὸ τὸ ἀφεντικό του νὰ δῇ ἂν ἦταν ἄλλος ἄνθρωπος στὸ λουτρὸ καὶ ποῦ, ὅταν ἐκεῖνος ἐπέστρεψε εἶπε ὅτι δὲν συνήντησε κανένα—ἀφοῦ εἶδε πολλούς, μὰ κανένας δὲν εἶχε μετατοπίσει τεράστιον ὀγκόλιθο πού βρισκόταν στὴν εἴσοδο τοῦ λουτροῦ καὶ πάνω στὸν ὁποῖον προσέκρουε ὅποιος πήγαινε νὰ διαβῇ τὴν εἴσοδο—μαρτυρεῖ ὅτι πολλὰ εἶναι τὰ ἐμπόδια, πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού τὰ βλέπουν, μὰ κανεὶς δὲν ἀποπειρᾶται νὰ τὰ μετατοπίσῃ.

Ἕναν ἄ ν θ ρ ω π ο ζήτησε ὁ Αἴσωπος μὲ τὴν ἰδική του ἔννοια, μὰ δὲν τὸν βρῆκε. Σήμερα, τόσους αἰῶνας ὕστερα ἀπὸ τὸν Αἴσωπο καὶ τὴν ἐποχή του, εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι πού μετατοπίζουν τὰ ἐμπόδια γιὰ ν' ἀποκαλεσθοῦν ἄνθρωποι κατὰ τὸν Αἰσώπειο μῦθο;

Πολυκέφαλο τέρας καὶ δυσκαταγώνιστο φαινόμενο σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ βίου, χαρακτηρίζεται ἡ πρόληψη. Διαφθείρει τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα καὶ ὑψώνεται ὡς τεράστιος φραγμὸς στὸ ρεῦμα τοῦ πολιτισμοῦ. Ὑπάρχουν προλήψεις μὲ πολλὲς μορφὲς καὶ ἄπειρα εἶναι τὰ προσωπεῖα μὲ τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται σὲ κάθε ἐκδήλωση. Προλήψεις θρησκευτικές, προλήψεις ἠθικές, κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς ἀκόμα, στροβιλίζονται σ' ἕνα χορὸ ἀνάμικτο ἀπὸ κάθε εἴδους καὶ μορφῆς συναισθήματα καὶ μεταβάλλουν τὸν ἄνθρωπο σὲ ὄν δισκίνητο, μεμψίμοιρο, ὕπουλο, καὶ γενικῶς ἀνίκανο γιὰ τὴν τέλεια μορφὴ τῆς ζωῆς.

***

Κυριώτερη πηγὴ τῶν προλήψεων ὑπῆρξε ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νὰ προμαντεύσῃ τὸ ἄγνωστο μέλλον, ἐπειδὴ αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του ἀνίσχυρο μέσα στὴν παντοδύναμο φύση. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ἐσχημάτισε τὴν γνώμη, ὅτι κάθε τι πού συμβαίνει γύρω του εἶναι συνέπεια ἐνεργείας προκαθωρισμένης, μιᾶς ἐνεργείας ἀπὸ ἐκεῖνες πού διέπουν τὶς τύχες τοῦ κόσμου ὑπερφυσικῶν δυνάμεων, συνετέλεσε σὲ τοῦτο. Φοβούμενος λοιπὸν τὶς ὑπερφυσικὲς τοῦτες δυνάμεις καὶ προσπαθῶντας ν' ἀποτρέψῃ τὰ κακὰ πού τὸν ἀπειλοῦσαν, κατέφευγε στὸ μέσον τῆς μ α ν τ ε ί α ς, μὲ τὴν ὁποίαν προσπάθησε νὰ εἰκάσῃ γιὰ τὶς ἐνέργειες τῶν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων, πιστεύοντας ὅτι οἱ ἐνέργειες αὐτὲς εἶναι προειδοποιητικὰ σημεῖα τῶν γεγονότων πού μέλλουν νὰ συμβοῦν. Διαμορφώθηκε ἔτσι ἕνα εἶδος μαντείας ἀπὸ τὴν ὁποία προῆλθαν πολλὲς προλήψεις. Καὶ σήμερα ἀκόμη ἡ μαντεία αὐτή, πού σώζεται στὰ καθυστερημένα λαϊκὰ στρώματα, γίνεται αἰτία νὰ δημιουργοῦνται ἄφθονες νέες προλήψεις. Ὡς πρὸς τὸν τρόπο κατὰ τὸν ὁποῖον ἐσχηματίσθησαν οἱ μαντικὲς προλήψεις, παρατηροῦμε ὅτι κύρια στοιχεῖα ὑπῆρξαν—καὶ ὑπάρχουν—οἱ εὐφυέστατες παρομοιώσεις καὶ μεταφορές, μὲ τὴ συνεργασία τῆς φαντασίας. Ἡ φαντασία ἀνευρίσκει

πάντοτε ἀναλογίες στὴν ποικιλία τῶν σημασιῶν, τὴν ὁμοιότητα τῶν ἐνεργειῶν, ἀκόμα δὲ καὶ σ' ἁπλὲς συμπτώσεις λέξεων ἢ συλλαβῶν. (1)

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μαντεία, σοβαρὴ πηγὴ τῶν προλήψεων εἶναι καὶ ἡ μ α γ ε ί α. Μὲ τὴ μαγεία ὁ ἄνθρωπος προσπάθησε ν' ἀποτρέψῃ τὴ δυσμενῆ ἐπήρεια τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ ἢ νὰ κατευθύνῃ τὶς δυνάμεις αὐτὲς κατὰ τῶν ἐχθρῶν του. Ἀλλὰ καὶ οἱ δοξασίες ποὺ ὁμιλοῦν περὶ τῶν ἀγαθῶν δυνάμεων ἀπετέλεσαν πηγὴ τῶν προλήψεων. Ἐπίσης ἄφθονες ἀστρολογικὲς δοξασίες σχετικὰ μὲ ἐπιδράσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων στοὺς ἀνθρώπους, καθὼς καὶ οἱ ἀντιλήψεις γιὰ τὰ οὐράνια καὶ ἄλλα φυσικὰ φαινόμενα, συνέβαλαν κατὰ πολὺ στὴ δημιουργία τῶν προλήψεων.

Καὶ ἡ προσήλωση στὴν παράδοση, ἐξ ἄλλου, ἔγινεν αἰτία νὰ διαμορφωθοῦν ποικίλα ἤθη καὶ ἔθιμα τὰ ὁποῖα ὁ λαός μας τηρεῖ μὲ αὐστηρὴ ἀκρίβεια. Τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα αὐτά, ὁ λαὸς τὰ τηρεῖ σὰν ἠθικὴ ἐπιταγή, ἡ παράβαση τῆς ὁποίας συνεπάγεται τὶς τιμωρίες. Προῆλθαν λοιπὸν ἀπὸ ἐδῶ πολλὲς προλήψεις, βασιζόμενες πάνω στὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα ποὺ ἡ μακραίωνη παράδοση διέσωσε. Τέλος, καὶ ἁπλὲς συμπτώσεις συντελοῦν στὴ διαμόρφωση προλήψεων, ἀφοῦ πολλὲς φορὲς γεγονότα καὶ φαινόμενα ποὺ συμπίπτουν ἐντελῶς τυχαῖα πρὸς ὡρισμένες χρονολογίες ἢ ποὺ ἐπαναλαμβάνονται στὸν αὐτὸ χρόνο, χαρακτηρίζονται ὡς αὐστηρῶς συνδεόμενα μεταξύ τους.

Γενικὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ὑπολείμματα τοῦ παρελθόντος ποὺ διεσώθησαν μὲ τὴν παράδοση ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τοῦ νεωτέρου βίου ἰδίως στὰ κατώτερα λαϊκὰ στρώματα. Ἰσχυρὰ καὶ βασικὰ συναισθήματα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, ὅπως ὁ φόβος τῆς ἀσθενείας, ὁ φόβος τοῦ θανάτου, ἡ ἀπορία γιὰ τὸ μέλλον, ἡ δύναμη τῆς συνηθείας καὶ διάφορες θρησκευτικὲς ἀντιλήψεις, συνετέλεσαν στὸ νὰ διατηρηθοῦν οἱ παλαιότερες προλήψεις καὶ νὰ δημιουργηθοῦν νέες, ποὺ προσαρμόσθηκαν πρὸς νεώτερες δοξασίες καὶ ποὺ θεμελιώθηκαν πάνω σὲ νέα δικαιολογητικὴ βάση.

Οἱ προλήψεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἀναρίθμητες καὶ ἄλλες μὲν εἶναι ὅμοιες ἢ ἀνάλογες πρὸς τὶς ἀρχαῖες—στὶς ὁποῖες ἔχουν καὶ τὴν ἀρχή τους—ἄλλες δὲ προέρχονται ἀπὸ διάφορα γεγονότα τοῦ νεωτέρου Ἑλληνικοῦ βίου. Ὅλες, εἶναι χαρακτηριστικὲς τοῦ ψυχοδιανοητικοῦ ἐπιδέδου τοῦ λαοῦ μας, τοῦ ὁποίου ἐκφράζουν τὶς ἠθικὲς καὶ πνευματικὲς δυνάμεις. Ἡ συλλογή, ἡ κατάταξη καὶ ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἑρμηνεία τῶν προλήψεων εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Λαογραφίας, ἡ μελέτη δὲ τούτων ἀποκαλύπτει ὄχι μόνον τὶς σημερινὲς ἀντιλήψεις καὶ τὸ σημερινὸ βίο τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ καταστάσεις ἢ ἀντιλήψεις πολὺ παλαιότερες, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἐκλείψει ἤδη.

***

Ἀπὸ ὅλες τὶς προλήψεις, ἡ ἱστορία ἀναγράφει ὡς πλέον ὀλέθριες τὶς θρησκευτικές. Θὰ τὸ νοιώσουμε τοῦτο ἂν ἀνατρέξουμε γιὰ νὰ δοῦμε πόσα ἔθνη ἐξοντώθηκαν, πόσες χῶρες ἐρημώθηκαν καὶ πόσες μυριάδες ἀνθρώπων κατεσφάγησαν ἐξ αἰτίας τῶν θρησκευτικῶν προλήψεων. Πόσες καταστροφὲς εἶχαν σὰν πρόσχημα τὴν ἐξασφάλιση τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὸ νὰ ἐπιβάλλουν τὸν ἀληθινὸ δῆθεν τύπο τῆς πίστεως στὸν Θεό!! Μᾶς τὸ μαρτυροῦν τοῦτο οἱ πρόσφατοι θρησκευτικοὶ πόλεμοι μὲ τὶς αἱματηρὲς καὶ πολύνεκρες μάχες ἕνεκα θρησκευτικῶν διαφορῶν.

Στὶς ἡμέρες μας τὸ κακὸ ἀπὸ τὶς θρησκευτικὲς προλήψεις εἶναι μικρό, ἂν ὄχι ἀνύπαρκτο. Λείψανο τῆς μεσαιωνικῆς βαρβαρότητος, περιεσώθη μέχρι πρό τινος ἡ ἐπίφοβη θρησκευτικὴ πρόληψη, τῆς ὁποίας τ' ἀποτελέσματα εἴδαμε πρὸ καὶ κατὰ

1. Τοῦτο τὸ εἴδαμε τόσο παραστατικὰ στοὺς διάφορους μῆνες τοῦ Ἑλληνικοῦ Μηνολογίου—Στὸν Δεκέμβριο εἴδαμε τὸ «Βαρβάρα»—«βαρβάρωμα», τὸ «Σάββας»—«σαβάνωμα», «Σπῦρος»—«σπυρί». Σὲ ἄλλους μῆνες εἴδαμε τὸ «Συμεὼν»—«συμειωμένος», «Μηνᾶς»—«μηνύω», «Τρύφων»—«στρύφων»—«στρυφνὸς» κ.λ.π., κ.λ.π.

τὸν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Πρόκειται περὶ τῆς προλήψεως κατὰ τὴν ὁποία οἱ Ἰουδαῖοι μεταλαμβάνουν αἷμα Χριστιανόπαιδος στὶς ἑορτὲς τοῦ Πάσχα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξεσήκωσε τὸ φθόνο ὅλων τῶν Χριστιανῶν ἐναντίον των καὶ τὰ ἀποτελέσματα φάνηκαν ἐν μέρει στὸν κατατρεγμὸ τοῦ Ἑβραϊκοῦ στοιχείου ἀπὸ τοὺς Ναζί. Ἡ πρόληψη αὐτὴ ὑπῆρξε βδελυρὸ ὅπλο δυσφημίας ἀλλοθρήσκων, ἀλλὰ εἶναι ὅπλο παλαιὸ πλέον καὶ καταδικασμένο στὴν ἀχρηστία πρὸ πολλοῦ. Τὴ βρίσκουμε στοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁπότε οἱ ἴδιοι οἱ Χριστιανοὶ κατηγορήθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους γιὰ τὸ ἴδιο ἔγκλημα. Ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες, οἱ Χριστιανοὶ πῆραν τὸ ἴδιο ὅπλο καὶ τὸ ἔστρεψαν ὄχι μόνον κατὰ τῶν Ἑβραίων ἀλλὰ καὶ κατὰ ἄλλων ἑτεροδόξων καὶ αἱρετικῶν. Πρὸ πάντων, ἔστρεψαν τὴν κατηγορία αὐτὴ κατὰ τῶν Μαγγαίων, ἡ ὁποία ἦτο καὶ μία ἀπὸ τὶς κυριώτερες δικαιολογίες τοῦ θηριώδους θρησκευτικοῦ πολέμου κατὰ τῶν αἱρετικῶν Ἠλβιγηνῶν.

Ἀπὸ τὶς ἠθικὲς προλήψεις, γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὶς σημερινές, θὰ πρέπῃ νὰ ἀνατρέξουμε στὸ παρελθόν. Ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοὶ σήμερα ἔχουν ὡς ἀνήθικη τὴ γυμνότητα ἡ ὁποία καταδικάζεται ὡς ζωϊκὴ κατάσταση. Ἂν ρίξουμε ἕνα βλέμμα, στὴν ἀρχαιότητα ὅμως, καὶ ἰδίως στὴν ἀκμὴ τῆς Ἑλλάδος, θὰ δοῦμε ὅτι ἡ γυμνότητα ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κατ' ἐξοχήν... ἔνδυμα ποὺ διέκρινε τοὺς Ἕλληνες ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Ἦταν τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῶν Ἑλλήνων, καὶ γιὰ νὰ καταδείξῃ ὁ μεγάλος Ἀθηναῖος ἱστορικὸς Θουκυδίδης ὅτι τὸ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ἔζοῦσε ὅμοια μὲ τοὺς βαρβάρους, παραθέτει ὡς τεκμήριο τὸ ὅτι ὄχι πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐγυμνώθησαν οἱ Ἕλληνες, ἐνῷ πρὶν δὲν ἐγυμνοῦντο στοὺς ἀγῶνες καὶ ἐνδύματα ἔφεραν πολλὰ καὶ πλούσια. Ὁποιανδήποτε κι' ἂν ἔχῃ κανεὶς γνώμη γιὰ τὴν εὐπρέπεια ἢ γιὰ τὸ ἀνήθικο τῆς ἐπιδείξεως γυμνῶν σωμάτων, δὲν θὰ τολμήσῃ νομίζουμε, νὰ κατηγορήσῃ τὴν ἠθικὴ πρόληψη τῶν προγόνων μας στὴν ὁποία ὀφείλουμε τόσα καὶ τόσα ἀριστουργήματα τῆς τέχνης.

Ἀντιστρέφονται λοιπὸν οἱ ὅροι ὅταν παραβάλλουμε τὰ δύο παραδείγματα ποὺ παραθέσαμε. Τὸ ἕνα ἔρχεται ὁλέθριο ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ μᾶς δείχνει τὴν ἀγαθὴ ἐπίδραση τοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου. Τὸ ἄλλο ὅμως ξεκινᾷ γιὰ πολλοὺς μὲν ὡς ἀγαθὸ στοιχεῖο ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καί... βαρβαρίζει μὲ τὴν πρόοδο τοῦ πολιτισμοῦ, γιὰ πολλοὺς δὲ ἐπίσης ὡς βάρβαρο καὶ ἐκπολιτίζεται μὲ τοὺς αἰῶνες. Εἶναι καὶ τοῦτο ἕνα στοιχεῖο ἀκόμα ποὺ μᾶς πείθει γιὰ τὴ στενὴ ἀλληλουχία μεταξὺ ἀρχεγόνων καὶ σημερινῶν καταστάσεων, μὲ νικητὴ τὸ σημερινὸ προληπτικὸ στοιχεῖο τῆς κοινῆς εὐπρέπειας καὶ αἰδοῦς.

* * *

Γιὰ τὶς πολιτικὲς προλήψεις δὲν θ' ἀσχοληθοῦμε ἰδιαίτερα. Ἀπαντῶνται τόσο σπάνια καὶ δὲν παρουσιάζουν ἀξιόλογο λαογραφικὸ ἐνδιαφέρον.

Τὶς κοινωνικὲς ὅμως προλήψεις, τὶς συναντᾶμε ἄφθονες στὸν καθημερινὸ βίο τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος τάχθηκε ἀπὸ τὴ φύση νὰ εἶναι ὄν κοινωνικό. Τὶς βρίσκουμε σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι τόσο σ' ἐκεῖνες ποὺ ἀφοροῦν τὴν ζωὴ καὶ τὶς πράξεις του, ὅσο καὶ σ' ἐκεῖνες ποὺ ἀφοροῦν τὰ φυσικὰ φαινόμενα καὶ τὰ οὐράνια σώματα. Φυσικὸς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ βίος τοῦ λαοῦ μας, ἔχει σχέση μὲ ὅλα τὰ γύρω φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἐπιδροῦν στὴν ὅλη του ψυχοσύνθεση καὶ τὴν μεταβάλλουν ἀνάλογα μὲ τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο τοῦ κάθε ἀτόμου. Τόσο ἡ σύλληψη τοῦ ἀνθρώπου, ἡ γέννηση, ὁ γάμος, ὁ θάνατος, ὅσο καὶ τὰ φυσικὰ φαινόμενα, ἐπιφέρουν καινούργιες ψυχικὲς καταστάσεις ἐκτοπίζοντας καὶ προσθέτοντας νέα στοιχεῖα. Ἀπὸ τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἡ βροχή, ὁ κεραυνός, τὸ χιόνι, τὸ οὐράνιο τόξο, οἱ σεισμοί, οἱ ἄνεμοι, ἀπὸ τὰ οὐράνια σώματα ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι, τὰ ἄστρα, ἐξασκοῦν σημαντικὴ ἐπίδραση καὶ ἀφίνουν βαθειὰ ριζωμένες τὶς προλήψεις. Ὁ χρόνος πάλι μὲ τοὺς μῆνες καὶ τὶς ἡμέρες, οἱ ἑορτές, τὰ ζῷα, ὁ φυτικὸς κόσμος, ἡ μοῖρα καὶ ὁ μεταφυσικὸς κόσμος μὲ τὰ φαντάσματα, τὰ στοιχεῖα, τὶς νεράϊδες

κλπ. ἀποτελοῦν τὸν πυρῆνα τῶν κοινωνικῶν προλήψεων καὶ ἐπιφέρουν τεράστιες μεταβολὲς ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, τόσο ὅμως ὅμοιες στὴν κοινή τους καταγωγὴ καὶ τὴν κοινή τους Πατρίδα.

***

Παρατηρῶντας τὶς ἀρχαῖες ὅσο καὶ τὶς νεοελληνικὲς προλήψεις, βλέπουμε ὅτι ἄλλες μὲν ἐκφέρονται ὑπὸ μορφὴν ὁδηγιῶν, ἄλλες δὲ λέγονται ὑπὸ τύπον γνωμικῶν, παροιμιακῶν φράσεων ἢ ρήσεων, πολλὲς τῶν ὁποίων εἶναι ἔμμετροι ὅπως :

«Τοῦ κοριτσιοῦ ἡ ἀνδρασκελιά, (1)
τρεῖς χρόνους εἶν' ἀναβολιά...».

Βλέπουμε ἀκόμα ὅτι ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἀνθρώπινου σώματος ἔχουν συνδεθῆ πρὸς τὶς προλήψεις. Περισσότερο ἔχουν συνδεθῆ οἱ ὀφθαλμοί, μὲ τοὺς ὁποίους κυρίως ὁ ἄνθρωπος ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμο καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους ἐδημιουργήθη ἡ πρόληψη ὅτι ἀσκοῦν ἐπήρεια στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Γεννήθηκαν ἔτσι οἱ προλήψεις γιὰ τὸ «βασκαμό», τὸ κακὸ μάτι, τὸ «μάτιασμα» κλπ. Ὁ βόμβος τῶν ὤτων πάλι, συνετέλεσε στὸ νὰ δημιουργηθοῦν ἄλλες προλήψεις, ἀφοῦ ἐξελήφθη ὡς προάγγελος εἰδήσεως, καλῆς ἢ κακῆς. Ἔπειτα ὁ κνισμὸς τῆς ρινός, μὲ τὴν σειρά του, συνέβαλε στὶς προλήψεις, τοῦ ὅτι ἐπίκηται στενοχώρια στὸν... κνιζόμενο, ξυλοφόρτωμα κλπ. Ὁ κνισμὸς τῆς παλάμης ἐπίσης θεωρήθηκε προάγγελος τοῦ ὅτι ἀνεφάνη στοὺς ὁρίζοντες οἰκονομικὸ φορτίο ἢ ὅτι θὰ ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τὴν κατοχὴ τοῦ ἀνθρώπου χρήματα ποὺ περισσεύουν. Ἡ ἀφαίρεση τοῦ δοντιοῦ ἐπίσης, ἐγέννησε τὴν πρόληψη τοῦ ὅτι θὰ γίνῃ «σιδερένιο» τὸ νέο δόντι ποὺ θὰ φυτρώσῃ, ὅταν, νύχτα, μὲ φεγγάρι, σταθῆς στὴν αὐλὴ καὶ πετάξῃς τὸ δόντι στὰ κεραμίδια ἑνὸς σπιτιοῦ, λέγοντας :

«Πᾶρε κουρούνα κόκκαλο
καὶ δός μου σιδερένιο...»

Ἀκόμα καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἀπετέλεσαν ἀφορμὲς προλήψεων, ἀφοῦ, ὅταν πέφτουν οἱ τρίχες τῶν γυναικῶν στὸ πρόσωπο, μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐπισκέπτης κλπ.

Ὡς πρὸς τὴν ὅλη σημασία τῶν προλήψεων, ἀρχαίων καὶ νέων, παρατηροῦμε ὅτι ἔχουν μεγάλη σπουδαιότητα διότι ἀσκοῦν τεράστια ἐπίδραση στὴ ζωὴ τῶν ἀτόμων καὶ στὸν ὅλο κοινωνικὸ βίο. Ὁσονδήποτε ὑψηλὸ καὶ ἂν εἶναι τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο κοινωνιῶν καὶ ἀτόμων, ὁσονδήποτε κι' ἂν προσπαθῆ κανεὶς ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὶς προλήψεις ποὺ τοῦ ἐκληροδότησαν ἄλλοι, παραμένουν ἐν τούτοις στὸ ὑποσυνείδητο ὑπὸ λανθάνουσα μορφὴ καί, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες ἀπαλλαγῆς, αὐτὲς σχεδὸν καθορίζουν καὶ κατευθύνουν κάθε ἐνέργεια τοῦ ἀτόμου. Κάθε ἄνθρωπος, ὅσον ἐξειλιγμένος κι' ἂν εἶναι ἀπὸ πολιτιστικὴ ἄποψη, κλείνει μέσα του κατὰ βάθος ὡρισμένες προλήψεις σὰν προγονικὴ κληρονομιά, ἔστω κι' ἂν οἱ σκέψεις καὶ οἱ ἐνέργειές του φαίνονται ἀπηλλαγμένες ἀπὸ τὶς προλήψεις. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπὸ τὴν μεγάλη ἢ μικρὴ ἐπήρεια τὴν ὁποία ἐξασκοῦν στὸν καθημερινὸ βίο, εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς κρίκους ποὺ συνδέουν τὸ παρὸν πρὸς τὴν παλαιότερη παράδοση καὶ ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια χαακτηριστικὰ τῆς ἱστορικῆς συνεχείας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μὲ τὴν προσεκτικὴ μελέτη τῶν προλήψεων, διαπιστώνεται τὸ ἐνιαῖο καὶ ἀδιάσπαστο τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, τῆς ὁποίας ὁ πολυκύμαντος ἱστορικὸς βίος καὶ οἱ πολλαπλὲς ἄνοδοι καὶ πτώσεις, ἔγιναν αἰτίες δημιουργίας τόσο τῶν παλαιῶν ὅσο καὶ τῶν νεωτέρων προλήψεων.

(Συνεχίζεται)

(1) Διατυποῦται ἐδῶ ὅτι ὁ διασκελισμὸς παρθένου συνεπάγεται πάντοτε κακό.

"Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,,

Θάλειας Φ. Ποταμιάνου - Δέρβου

Dr. Ἰατρικῆς

Βαθυτάτη κοινωνικὴ πληγὴ ὁ ἀλκοολισμὸς ἀπὸ τὰ παληὰ τὰ χρόνια, κατάντησε στὴν ἐποχή μας φοβερὴ μάστιγα ποὺ ὑποσκάπτει ἀργὰ μὰ σταθερὰ τὰ θεμέλια τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, μὲ τρομερὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὴ φυλὴ τῶν ἀνθρώπων...

Ἀπέναντι αὐτῆς τῆς μεγάλης, τῆς ἀδυσώπητης κοινωνικῆς λαίλαπος, πολλὲς συνειδήσεις, σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἐξηγέρθησαν καὶ ὄχι λίγοι διαλεχτοὶ ἄνθρωποι ἔθεσαν τὸν ἑαυτό τους στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνθρωπότητος, γιὰ νὰ ὑψώσουν ἕνα φράγμα ἐναντίον τοῦ ὕπουλου κινδύνου, ποὺ διαφθείρει καὶ ἐκφυλλίζει τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα.

Στὸν τόπο μας, πέραν ἀπ' τὶς φιλότιμες προσπάθειες τοῦ Κράτους, μιὰ ὑπέροχη γυναικεία ὀργάνωση, μὲ πολύπλευρη δράση, ἔχει ἀποδυθῆ σ' ἕνα συγκινητικὸ ἀγώνα ἐναντίον τοῦ ἀλκοολισμοῦ, μὲ θαυμαστὰ ἐπιτεύγματα... Πρόκειται γιὰ τὴν **«Χριστιανικὴ Ὀργάνωση Γυναικῶν Ἠθικῆς Ἐξυψώσεως»** ποὺ ἔχει τὴν τύχη νὰ διευθύνεται ἀπὸ μιὰ διακεκριμένη ἐπιστήμονα καὶ ἐκλεκτὴ Ἑλληνίδα τὴν dr. τῆς Ἰατρικῆς Κα Θάλεια Ποταμιάνου.

Ἡ πολυμαθέστατη λοιπὸν αὐτὴ καὶ φωτισμένη ἀπ' τὴν Χριστιανικὴ πίστη Πρέεδρος τῆς Χ.Ο.Γ.Η.Ε., ποὺ ἔθεσε τὴν γραφίδα της, τὴν Ἐπιστήμη της καὶ τὸν ἑαυτό της ὁλόκληρο στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔγραψε καὶ ἐξέδωκε ἐφέτος ἕνα κομψό, καλοτυπωμένο καὶ πολύτιμο βιβλίο, προϊὸν μελέτης, πείρας καὶ παρατηρήσεων... Τὸ βιβλίο «**Ὁ ἀλκοολισμὸς ἐν Ἑλλάδι**»...

Ἡ συναίσθησις τῆς εὐθύνης ποὺ συνέχει τὴν διαλεχτὴ συγγραφέα κατὰ τὴν ἐκπόνηση τοῦ ἔργου της, ὁ βαθὺς πόνος της γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ πλησίον της καὶ ἡ εὐρύτατη μόρφωση καὶ ἐπιστημονική της καράρτιση τὴν ὡδήγησαν σὲ μιὰ συγγραφικὴ δημιουργία ὄχι ἁπλῶς πλήρη καὶ ἄρτια ἀλλὰ κυριολεκτικὰ συναρπαστική.

Στ' ἀλήθεια, ἐτοῦτο τὸ λευκὸ κομψὸ βιβλίο, μὲ τὸ πολυτελέστατο χαρτί του, καὶ τὶς ὀγδόντα μία σελίδες του, εἶναι ἕνα ἄριστο σύγγραμμα, ἕνα μικρὸ φιλοσοφικὸ ἐγχειρίδιο, ἕνα κομψοτέχνημα τοῦ γραπτοῦ λόγου καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως, ἀλλὰ καὶ μιὰ τίμια φωνή, πλημμυρισμένη Χριστιανικὴ Πίστη, φιλοπατρία καὶ κοινωνικὴ αὐταπάρνηση...

Γράφτηκε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὸ φτωχὸ καὶ φιλότιμο λαό μας, ποὺ βρίσκεται περικυκλωμένος ἀπὸ ἕνα σωρὸ μεγάλους καὶ μικροὺς κινδύνους, καὶ ποὺ ἔχει τόση ἀνάγκη νὰ διαφωτισθῆ, νὰ στηριχθῆ, νὰ ὁδηγηθῆ εἰς «τόπον χλόης»!!!... Ὅμως ἐνδιαφέρει κάθε ἄνθρωπο, κάθε τάξεως, κάθε ἡλικίας, κάθε ράτσας...

Ἡ συγγραφεὺς ἐμόχθησε γιὰ τοῦτο τὸ ἀγαπημένο της ἔργο, νομίζοντας ἔτσι συμβολικὰ ὅτι μοχθεῖ γιὰ τοὺς συνανθρώπους της, στοὺς ὁποίους παράδωσε μαζὶ μὲ τὴν ἐπιστημονική της ἔρευνα καὶ τὴν ἀντικειμενὴ ἀνάπτυξη τοῦ θέματός της, καὶ τὴν καρδιά της, καὶ τὴν ἀγάπη της ὁλόκληρη... Πρέπει αὐτὸ τὸ βιβλίο νὰ μπῆ σὲ κάθε βιβλιοθήκη, σὲ κάθε σπίτι, σὲ κάθε καρδιά, νὰ διαβαστῆ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους...

Δὲν ἔχει μονάχα ἀτράνταχτη ἐπιστημονικὴ ἀξία... Εἶναι καὶ ζεστό, ἀνθρώπινο, καλογραμμένο... Ἔχει πνοὴν ζωῆς... Ἔχει πνευματικὴ ὀντότητα. Ὅσοι ἀνησυχοῦν γιὰ τὸ ξεστράτισμα τῆς γενεᾶς μας, ὅσοι πασχίζουν νὰ δοῦν καλύτερες μέρες γιὰ τὸν τόπο μας, ὅσοι ἀγαποῦν τῆς πατρίδα, ἂς τὸ μελετήσουν προσεκτικά, ἂς τὸ μελετοῦν ἀδιάκοπα...

Οἱ πνευματικοὶ ἡγέτες τοῦ τόπου μας ἔχουν χρέος νὰ τὸ ἀγγαλιάσουν στορ-

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀ ικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

.....

.....

Γυρίζει ἔτσι ὁ Ραντὰρ ἀπὸ ὁμάδα σὲ ὁμάδα μὲ τὴν φωτογραφία τῆς ἀδελφῆς του ντυμένης νύφης... Ἡ σκέψις ὅτι εἶναι ὁ γυναικάδελφος κάποιου εἶναι ἡ μεγαλύτερη ὑπερηφάνειά του... Κι' ὅλο λέει καὶ ξαναλέει :

«500 φράγκα δικά μου... Βλέπετε;...».

Τὰ δυὸ αὐτιά του εἶναι κατακόκκινα ἀπὸ χαρά... Μοιάζουν σὰν κοτολέττες...

Νὰ πιὸ πέρα ὁ «παρὰ νὰ» μὲ ὕφος μυστηριῶδες... Δὲν δείχνει σὲ κανένα τὸ γράμμα ποὺ παίρνει κάθε χρόνο ἀπ' τὸν πατέρα του... Διαβάζει μόνος του :

...« Θὰ περάσω συντόμως νὰ σὲ ἰδῶ καὶ θὰ σοῦ φέρω μίαν ἔκπληξιν...».

Εἶναι ἕξη χρόνια ποὺ ὁ πατέρας του (καταδικασμένος ἕνα σωρὸ φορὲς γιὰ κλοπές, αἰσχροκέρδεια καὶ ἄλλα ἀδικήματα κάθε εἴδους) τοῦ γράφει τὰ ἴδια λόγια καὶ τοῦ ὑπόσχεται τὸ ἴδιο πρᾶγμα κάθε χρόνο...

«... Περίμενε ἀκόμα μιὰ φορά, μικρέ μου... Κάνε ὑπομονή...».

Βγάζει τότες τὸ μαντῆλι, σκουπίζει τὰ χοντρὰ γυαλιά του καὶ ξαναρχίζει νὰ μασσάῃ σιωπηλά, ἐνῷ τὰ μάτια του ὁλοένα ὑγραίνονται...Ἀρά γε γιὰ ποιὸ λόγο;

«... Ἀλλὲν Ρομπέρ!!!... Ποιὸς εἶδε τὸν Ἀλλὲν Ρομπέρ; Ὑπάρχει μιὰ ἐφημερίδα γι' αὐτόν...

Κανένας ὅμως ἀπ' τοὺς μαθητὰς τῆς «Βοηθείας» δὲν εἶναι ἐκεῖ...

Ποτὲ ὁ Ἀλλὲν Ρομπὲρ καὶ ὁ Ὀλὰφ δὲν στέκονται ἐκεῖ ὅταν μοιράζεται τὸ ταχυδρομεῖον. Γιατὶ τάχα νὰ καθίσουν; Ποιὸς θὰ τοὺς γράψῃ; Ἀπὸ ποιὸν νὰ περιμένουν γράμμα;... Ἐτούτη τὴν στιγμὴ τὰ δυὸ παιδιὰ ἐργάζονται στὸν λαχανόκηπο μαζὶ μὲ τὸν κηπουρὸ τοῦ Τερνεραί... Εἶναι ἕνας μεσήλικας ἄντρας μὲ στρογγυλὸ κόκκινο πρόσωπο, μὲ παχὺ ἄσπρο μουστάκι καὶ μ' ἕνα σκονισμένο παληὸ μπερὲ πάνω στὸ λευκὸ κεφάλι του... Μέσα στὸ κάθε αὐτὶ του διακρίνεις μιὰ πελώρια ἀράχνη ἀπὸ τρίχες, ποὺ φυλακίζουν ἕνα σκοῦρο βαμβάκι... ἐνῷ πάντα, κάθε πρωΐ τὰ γένεια του εἶναι τριῶν ἡμερῶν...

Αὐτὸς εἶναι ὁ κηπουρὸς ποὺ ὅλο τὸ Τερνεραὶ φωνάζει: «Κλεμανσώ», ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ὀλὰφ ποὺ τὸν φωνάζει «παπποῦ», γιατὶ δὲν τολμᾷ νὰ τὸν φωνάξῃ «μπαμπᾶ».

γικά, νὰ τὸ ἐκλαϊκεύσουν, νὰ κηρύξουν τὶς ἀλήθειές του «πάσῃ τῇ κτίσει»...

Μὰ κι' ὁ ἁπλὸς κι' ἐργατικὸς λαός μας, ὁ ἀνεμοδαρμένος καὶ αἰώνια ρωμαντικός, πρέπει νὰ τὸ κλείσῃ στὴν καρδιά του σὰν πολύτιμο θησαυρό...

Γιατὶ ἐτοῦτο τὸ βιβλίο δίνει τὴ μοναδικὴ συνταγὴ τῆς ἄμυνας... τῆς ἄμυνας ἐναντίον τοῦ φοβεροῦ ἀλκοολισμοῦ, «**τῆς μεγαλυτέρας μάστιγος τοῦ αἰῶνος μας**»—ὅπως ὀρθώτατα τὸν ἐχαρακτήρισε σὲ ἄλλο ἔργο της ἡ διαλεχτὴ συγγραφεύς...

Σ. Π.

Μὰ κι' ὁ Κλεμανσώ, τὸν φωνάζει «παιδί μου» μπροστὰ στοὺς ἄλλους, ἢ «Φιστὸν» ὅταν μένουν μόνοι ἢ καὶ «ἀγαπημένος μου» ὅταν τὸν συλλογίζεται... Ὁ κηπουρὸς εἶναι κι' αὐτὸς παληὸς τρόφιμος τῆς βοηθείας. Κι' ἦταν ὁλομόναχος στὸν κόσμο μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ γνώρισε τὸν μικρὸ Ὀλάφ... 55 χρόνων ἦταν ὅταν ἀπέκτησε γιό, ὅταν ἀπέκτησε οἰκογένεια... Ὅταν δηλαδὴ αὐτὸ τὸ μικρὸ ἀγόρι, τὸ λεπτὸ κι' εὐγενικό, ἔφθασε στὸ Τερνεραί... Τ' ἀγάπησεν ὁ γέρο κηπουρός, τὸ πόνεσε σὰν παιδί του... Ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶναι ἀμοιβαία... Ὁ Ὀλὰφ ἀγαπᾷ τὸν Κλεμανσὼ σὰν πατέρα, κι' αὐτὸς τὸν Ὀλὰφ σὰν δικό του παιδί... Καθένας σκέπτεται τὸν ἄλλον, κάθε βράδυ, λίγο πρὶν κοιμηθῇ... Ὁ Κλεμανσὼ πρὶν νὰ βγάλῃ ἐπὶ τέλους τὸν σκοῦφο του, ποὺ τὸν φορᾷ ἀδιάκοπα χρόνια καὶ χρόνια τώρα, κι' ὁ Ὀλὰφ πρὶν νὰ τοποθετήσῃ πάνω ἀπ' τὸ γκρίζο πρόσωπό του τὴν διπλωμένη ἐφημερίδα, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποίαν συνηθίζει νὰ κοιμᾶται... Καὶ καθένας σκέπτεται τὸν ἄλλον κάθε πρωΐ, μόλις ξυπνᾷ...

«Ὁ μπαμπὰς» λέει τὸ παιδί...

«Ὁ ἀγαπημένος μου» λέει ὁ μεγάλος...

Ἀγαπᾷ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον δυνατὰ κι' εἰλικρινά, μὰ κανεὶς τους δὲν τὸ εἶπε ποτὲ στὸν ἄλλον...

Ὅταν ὁ Ἀλλὲν Ρομπὲρ (ἀπὸ ἀγνώστους γονεῖς) ἔφτασε μὲ τὴ σειρά του στὸ Τερνεραί, ὁ Ὀλὰφ φοβήθηκε μήπως τοῦ κλέψει τὸν «πατέρα» του, τὸν Κλεμανσώ... Εὐτυχῶς ὅμως ὁ νεοφερμένος Ἀλλὲν Ρομπὲρ διάλεξε γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ «μαμμά»: τὴν Ἀρχηγὸ Φρανσουάζ... Ἔτσι δὲν ἔγιναν... «οἰκογενειακὲς» ἱστορίες...

...Κάθε μέρα δουλεύουν στὸν κῆπο κι' οἱ τρεῖς, ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο... Ὁ Ἀλλὲν Ρομπὲρ μὲ τὰ φρύδια μαζεμένα καὶ τὸ στόμα μισάνοιχτο... ὁ Ὀλὰφ μὲ κομμένη τὴν ἀναπνοὴ καὶ μὲ τὶς μικρὲς παλάμες του ροζιασμένες ἀπ' τὸ μεγάλο ἐργαλεῖο... καὶ ὁ Κλεμανσώ, ποὺ ἐπιβλέπει τὸν Ὀλὰφ μὲ στοργή, καθὼς συλλογίζεται: «Πόσο εἶναι ἱκανὸς ὁ μικρός μου ἀγαπημένος!!!».

...Ὅταν ὁ γέρος σταματᾷ γιὰ νὰ φτύσῃ τὶς παλάμες του, ὁ Ὀλὰφ τὸν μιμεῖται σοβαρά, ἐνῷ διερωτᾶται σὲ τί μπορεῖ νὰ χρησιμεύῃ αὐτὴ ἡ κίνησις...

Μόλις τελειώσῃ τὸ μάθημα τὰ δυὸ ἀγόρια τρέχουν στὸν κῆπο... Ἀπὸ λεπτότητα ὁ Ἀλλὲν Ρομπὲρ ἀφίνει τὸν Ὀλὰφ νὰ φτάσῃ πρῶτος...

«...Καλῶς ἦρθες, Φιστόν!» μουρμουρίζει μὲ ψεύτικη ἀδιαφορία ὁ Κλεμανσώ, ποὺ ὅμως στὴν πραγματικότητα ἐδῶ καὶ δέκα λεπτὰ ἀνυπομονοῦσε νὰ τὸν ἰδῇ, καὶ μὲ τὸ λασπωμένο χέρι του τραβοῦσε ἀδιάκοπα τὸ μεγάλο ρολὸ τοῦ γιλέκου του γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι πλησιάζει ἡ ὥρα. Ὕστερα στρέφεται καὶ στοὺς δυό: «ἐλᾶτε δουλειὰ τώρα, παιδιά...».

Δὲν προλαβαίνουν ὅμως νὰ σκύψουν πάνω στὴ γῆ ὅταν ἀκούγεται μιὰ φωνὴ κοντά τους...

«Ἀλλὲν Ρομπὲρ... Ἀλλὲν Ρομπὲρ...»

«Τὶ ἔκανα;» συλλογίζεται ἀπορημένο τὸ ἀγόρι...

— «Κύτταξε λοιπόν... Μιὰ ἐφημερίδα γιὰ σένα... Ἔφτασε μὲ τὸ ἀποψινὸ ταχυδρομεῖο...».

— «Γιὰ μένα; ἐφημερίδα;...».

Γυρίζει ὁ Κλεμανσὼ πρῶτος κι' ὕστερα ὁ Ὀλὰφ καὶ τὸν κυττάζουν μὲ κάποιο θαυμασμό... Κι' αὐτὸς αἰσθάνεται σὰν ἔνοχος προδοσίας... Ἐτοῦτο τὸ περιοδικὸ ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι του τὸν χωρίζει ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ ποὺ δὲν παίρνουν ποτὲ τίποτε ἀπ' τὸ ταχυδρομεῖο... Ἐτοῦτο τὸ περιοδικὸ τὸν βαραίνει, τὸν κάνει νὰ ντρέπεται καί, χωρὶς νὰ τοῦ ρίξῃ οὔτε μιὰ ματιὰ τὸ χαρίζει στὸν Ὀλάφ... Ὅμως ἐκεῖνος λίγα μονάχα λεπτὰ τὸ κρατεῖ στὸ χέρι του κι' ὕστερα τὸ ξαναδίνει στὸν Ρομπὲρ σὰν πολύτιμο θησαυρό... Ἡ κίνηση αὐτὴ κάνει τὸ Ρομπὲρ νὰ ξεθαρρέψῃ, διώχνει τὴν ντροπὴ καὶ σπορπίζει μέσα του μιὰ περηφάνεια... Κρύβει τότες στὴν τσέπη του

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

— Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος οἱ ἀστυφύλακες: 'Αγγελόπουλος Γεώργιος καὶ Λίτσας 'Ιωάννης.

***

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

— Προήχθησαν οἱ κάτωθι 'Αξιωματικοὶ 'Αστυνομίας Πόλεων πρὸς πλήρωσιν ὑφισταμένων κενῶν θέσεων ὡς ἀκολούθως:

Εἰς 'Αστυνομικὸν Διευθυντὴν Β' τάξεως, κατ' ἐκλογήν, ὁ 'Αστυνόμος Α' τάξεως κ. Τασιγεώργος Κωνσταντῖνος.

Εἰς 'Αστυνόμον Α' τάξεως, κατ' ἀρχαιότητα, ὁ 'Αστυνόμος Β' τάξεως κ. Σηφάκης Πέτρος καὶ

Εἰς 'Αστυνόμον Β' τάξεως, κατ' ἐκλογήν, ὁ 'Υπαστυνόμος Α' τάξεως κ. Παπαθανασίου Λεωνίδας.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

'Ο 'Αρχηγὸς τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος κ. Νικόλας Κόκκινος, δι' 'Εμπιστευτικῆς 'Ημερησίας Διαταγῆς του ἐξέφρασε τὴν ἄκραν εὐαρέσκειάν του πρὸς τοὺς 'Αστυνομικοὺς Διευθυντὰς 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Κερκύρας καὶ ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τὰς διαταγάς του 'Αξιωματικοὺς καὶ κατωτέρους ἀστυνομικοὺς ὡς καὶ τοὺς δι' ἐνίσχυσιν τῶν ἐν λόγῳ Διευθύνσεων διατεθέντας ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Εἰδικῶν 'Υπηρεσιῶν, οἵτινες τόσον κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διεξαγωγῆς τῶν Βουλευτικῶν 'Εκλογῶν τῆς 11/5/58 συνετέλεσαν εἰς τὴν τήρησιν τῆς παραδειγματικῆς τάξεως, διότι χάρις εἰς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν προθυμίαν, τὸν ζῆλον των, τὴν ἀκαταπόνητον ἐργατικότητά των, τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τὸ καθῆκον καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἐν γένει συμπεριφορὰν των ἐπετεύχθη ἡ κατὰ τρόπον πολιτιμένον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διεξαγωγὴ τῶν ἐκλογῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν ἐκ μέρους τοῦ ἡμερησίου τύπου εὐμενεστάτων σχολίων ὑπὲρ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος.

***

ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ

'Η ποιήτρια κ. Νίτσα 'Αβαταγγέλου, χήρα τοῦ ἐν τῷ 'Αλβανικῷ πολέμῳ 1940-41 πεσόντος ἡρωϊκῶς 'Αξιωματικοῦ 'Ορφέως 'Αβαταγγέλου, γνωστὴ διὰ τὴν πλουσίαν 'Εθνικὴν δρᾶσιν της καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ, δὲν παρέλειψε τελευταίως νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα τρέφει πρὸς τὸ 'Αστυνομικὸν Σῶμα προσφέρασα δωρεὰν ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων μὲ συλλογὴν ἐθνικῶν ποιημάτων της πρὸς διαφόρους 'Αστυνομικὰς 'Υπηρεσίας, ὅπως εἰς τὸ 'Αρχηγεῖον, 'Αστυνομικὴν Διεύθυνσιν 'Αθηνῶν, Σήμανσιν, 'Ασφάλειαν 'Αθηνῶν, τὰ Γ,Δ,Ε, 'Αστυνομικὰ Τμήματα καὶ ἀλλαχοῦ.

Τὴν ποιήτριαν διακρίνει 'Εθνικὴ ἔξαρσις καὶ λυρισμός, ὁ ἀναγνώστης τῶν ποιημάτων της δέ, ποὺ στὸ διάβασμά τους γεμίζουν τὰ στήθη του ἀπὸ 'Εθνικὴν ὑπερηφάνειαν, δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀσυγκίνητος.

'Αξίζει ἕνα μεγάλο «Εὖγε» εἰς τὴν κ. 'Αβαταγγέλου, τὴν ὁποίαν τὸ περιο-

δικὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν εὐγενῆ προσφοράν της ἐξ ὀνόματος ὁλοκλήρου τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος.

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

'Ο κύκλος τῶν ἀκροατῶν τῆς 'Εκπομπῆς τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων ὁλοένα μεγαλώνει, καθὼς ἡ μία ραδιοφωνικὴ ἐπιτυχία διαδέχεται τὴν ἄλλη... Τὸ ἁπλὸ καὶ ἀνθρώπινο στύλ, τὸ ρομαντικὸ μοτίβο καὶ τὸ διδακτικὸ περιεχόμενο τῆς 'Αστυνομικῆς 'Εκπομπῆς τὴν ἔχουν καθιερώσει πιὰ στὴ συνείδηση τῶν ἀκροατῶν της σὰν ἐκπομπὴ ποιότητος καὶ σπανίας ραδιοφωνικῆς ἀξίας.

*

Μὲ βάση τὸ κείμενο τοῦ 'Αρχιφύλακος Σπύρου Πηλοῦ, ἀφιερωμένο στὴν Εὐτυχία, τὸ πρόγραμμα τῆς 14/5/1958, πλαισιωμένο ἀπὸ κινηματογραφικὴ μουσικὴ καὶ ὄμορφα 'Ελληνικὰ τραγούδια, ἐγοήτεψε καὶ ἐνθουσίασε. Στὴν ἐκπομπὴ αὐτὴ μετεδόθησαν καθοδηγητικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινό, πάνω σὲ ζητήματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, καὶ ἔλαβαν μέρος οἱ γνωστότερες 'Ελληνικὲς ὀρχῆστρες.

*

'Η ἐκπομπὴ τῆς 21/5/1958 ἦταν πανηγυρικὴ καὶ γνώρισε μιὰ πρωτοφανὴ ἐπιτυχία, ἀφιερωμένη στὴν Μεγάλη γιορτὴ τῶν 'Αγίων Κωνσταντίνου καὶ 'Ελένης. Στὴν ἐκπομπὴ αὐτὴ μετεδόθησαν δίσκοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀκροατῶν τῆς ἀστυνομικῆς ἐκπομπῆς καὶ ἀπόσπασμα 'Ημερολογίου τῆς 'Αστυνομίας, γραμμένο ἀπὸ τὸν 'Αρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό, μὲ διαλεχτὴ κλασσικὴ μουσικὴ ὑπόκρουση.

(Κείμεα, ἐπιμέλεια κ.λ.π. : 'Υπηρεσίας Ραδιοφωνικῶν 'Εκπομπῶν 'Αστυνομικῆς Σχολῆς. Δίσκοι ἐκ τοῦ Κατ/τος Γ. 'Ορφανίδη, εὐγενῶς προσφερομένου. Τὰ προγράμματα παρουσιάζει ὁ 'Αρχιφύλαξ Σπῦρος Πηλός.

***

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

'Υπὸ τοῦ ἀναπήρου ἀστυνομικοῦ, καθηγητοῦ κ. Παναγ. 'Αντύπα, ἐξεδόθησαν ἐσχάτως τὰ ἑξῆς πολὺ ἐνδιαφέροντα βιβλία του :

1) «'Η Μνήμη καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτάτων πορισμάτων τῆς 'Επιστήμης». Δευτέρα ἔκδοσις βελτιωμένη καὶ τελείως συγχρονισμένη.

2) «'Η 'Εργατικότης τῆς Παναγίας, ἰδίως μετὰ τὴν Κοίμησιν». 'Αποδεικνύει τὴν προξενοῦσαν δέος καὶ κατάπληξιν ἐργατικότητα τῆς Παναγίας καὶ ἀνακηρύσσει Αὐτὴν ὡς τὸ ἰδεῶδες, μετὰ τὸν Θεόν, ὑπόδειγμα ἐργατικότητος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχομεν ὅλοι πάντοτε κατὰ νοῦν, καὶ ἰδίως οἱ γυναῖκες.

***

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ/δα Μαρία Κοζανίτου : Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Εὐχαρίστως σᾶς ἐνεγράψαμε συνδρομήτριαν τοῦ περιοδικοῦ.

Κους Κους : Δημήτριον Ραχούτην, 'Αθανάσιον 'Αθανασίου καὶ Μπρίνιαν 'Απόστολον, εὐχαρίστως σᾶς ἐνεγράψαμε συνδρομητὰς τοῦ περιοδικοῦ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν πρὸς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας..... 5911

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ἀνήλικοι καὶ ἔγκλημα, ἄρθρον τοῦ λόρδου Samuel δημοσιευθὲν εἰς τὴν ἐφημερίδα Sunday Times τοῦ Λονδίνου τῆς 2-3-58, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Κων/νου Λεμονῆ 5911

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ

Περὶ κεραυνῶν καὶ κεραυνοπληξιῶν, ὑπὸ τοῦ τ. Καθηγητοῦ τῆς Ἰατροδικαστικῆς κ. Γρηγορίου Κάτσα..... 5916

Ἡ ὑπόθεσις Πετιό, ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Παρισίων κ. M. Arnal (συνέχεια καὶ τέλος)..... 5926

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τὸ ἔγκλημα τοῦ Ζαγκενάου, ὑπὸ Ἀστυνόμου Β' κ. Ἀλεξ. Κροκίδη (συνέχεια καὶ τέλος) 5933

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ὁ πόθος, ὑπὸ κ. Κ. Νιάσκου, Ὑπαστυνόμου Β'..... 5938

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

«Δελφοί», 16η ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ Ἀστυνομικῶν Σχολῶν, ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Σπύρου Πηλοῦ..... 5939

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο, ὑπὸ κ. Χ. Σταμάτη, Ἀρχιφύλακος 5947

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ὁ ἀλκοολισμὸς ἐν Ἑλλάδι», Θάλειας Φ. Ποταμιάνου—Δέρβου..... 5952

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 5953

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΙΔΕΩΝ

Οὐδαμοῦ δεῖ ἀδικεῖν οὔτε ἀνταδικεῖν, ὑπὸ τοῦ Δοκίμου Ὑπαστυνόμου κ. Ἀναστασίου Παπαμιχαὴλ 5956

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ..... 5957

Σημείωσις: Ἡ συνέχεια τῆς μελέτης: Ἱστορικὰ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, λόγῳ πληθώρας ὕλης θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ
Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 522-512)